

การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

วิทยานิพนธ์

ของ

ผกากรอง ศรีประไหม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมษายน 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

THE STUDY OF INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER THE OFFICE OF KALASIN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

BY

PHAKAKRONG SRIPRAMAI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Administration

At Sakon Nakhon Rajabhat University

April 2015

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเทพารักษ์ เขต 3

วิทยานิพนธ์

ของ

ผกากรอง ศรีประไหม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมษายน 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ผกากรอง ศรีประไหม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ .....กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร) (รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ) ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบ .....กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์) (ดร.ภัณฑิรัญย์ พลดี) กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบ
(ดร.กฤษณ์ทรัพย์ ดอกคำ) ผู้ทรงคุณวุฒิ

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

คณะกรรมการประจำสาขาวิชารับรองแล้ว

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติชัย โสพันนา)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)
ประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ภักดิ์รักรักษ์ พลดี กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา ให้การสนับสนุนช่วยเหลือให้กำลังใจและให้แนวคิด ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จสมบูรณ์ตลอดการดำเนินงาน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพโหล กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ดร.พนัส ถิ่นวัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดคอก ดร.จินตนา อะสุชีวะ ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสมสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ดร.วิภา สายรัตน์ ดร.ภาสกร ภูแต่มนิล นายภูวนาท บัณฑิตโต นายบรรลุ อารมณสวัสดิ์ และนายสมศักดิ์ สันวิลาศ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน คณะครู โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณนายประดิษฐ์ ศรีประโหม สามีที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนเงินทุนมาโดยตลอดและสมาชิกในครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าจากการวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณตลอดจนครู อาจารย์ ทุกท่านที่กรุณาประสิทธิประสาทความรู้วิทยาการต่างๆ ให้การสนับสนุนให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ผกากรอง ศรีประโหม

ชื่อเรื่อง	การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
ผู้วิจัย	ผกากรอง ศรีประโหม
กรรมการที่ปรึกษา	รศ.ดร.สายันต์ บุญใบ ดร. ภัณฑรัักษ์ พลดี
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ที่ปฏิบัติงานอยู่ใน ขนาดของโรงเรียนต่างกัน ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ ในสถานศึกษาที่จัดการเรียน การสอนระดับชั้นต่างกัน และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 588 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t-test และ F-test (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาแต่ละ องค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามที่อยู่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

6. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และการประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา องค์ประกอบหลัก ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มีทั้งหมด 4 องค์ประกอบหลัก คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา และการพัฒนาบุคลากร

คำสำคัญ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

TITLE The study of instructional leadership of school administrators under the office of Kalasin Primary Educational Service Area 3

AUTHOR Phakakrong Sipramai

ADVISORS Assoc. Prof. Dr.Sayan Boonbai
Dr. Punruk Poltue

DEGREE M.Ed. (Educational Administration)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2015

ABSTRACT

This research was the study of instructional leadership of school administrators under the office of Kalasin Primary Educational Service Area 3. The study aims were : 1) To study the leadership administrators of the school. 2) To compare the leadership administrators of the school classified by status, an experienced in working differently, the performance difference is in the size of the school, in the district is located in the school, in education at different levels of teaching and 3) To developed guidelines of instructional leadership of school administrators. The samples consisted were : the administrators and the teachers under the office of Kalasin Primary Educational Service Area 3, in academic year 2557 totaled of 588 people. The instrument used for data collection was a questionnaire, 5-level rating scale. The statistics used in this study were : percentage, mean, standard analysis using t-test and F-test (One-Way ANOVA).

Findings were as follows :

1. The instructional leadership of school administrators. Overall, the high level.
2. The analysis of comparative data instructional leadership of school administrators were : The overall difference is statistically significant level. 01. When

considering each the main components found that efficient leadership, difference is statistically significant at the .05 level. The evaluate the quality education, different level of statistical significance .01 on the other, no difference.

3. The analysis of comparative data instructional leadership of school administrators by experienced in working differently were : The overall no difference. When considering each the main components found that efficient leadership., different level of statistical significance .01 on the other, no difference.

4. The analysis of comparative data instructional leadership of school administrators by the performance difference is in the size of the school were : The overall no difference. When considering each the main components found that efficient leadership., different level of statistical significance .01 on the other, no difference.

5. The analysis of comparative data instructional leadership of school administrators by In the district is located in the school were : The overall no difference. When considering each the main components found that efficient leadership different level of statistical significance .05 and the quality of the different studies. The level of statistical significance .01 on the other, no difference.

6. The analysis of comparative data instructional leadership of school administrators by in education at different levels of teaching found that. Overall, is no different. When considering each the main components found that the leadership is effective and the evaluate the quality education, different level of statistical significance .01 on the other, no difference.

7. The development guidelines of instructional leadership of school administrators. The main components contains on average lower than the average overall. Has 4 main the elements were : the field of development of quality education planning, the curriculum development, the atmosphere of school and the personnel development.

Keywords Instructional leadership of school administrators

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ปัญหาของการวิจัย	5
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
	สมมติฐานของการวิจัย	7
	ความสำคัญของการวิจัย	8
	ขอบเขตของการวิจัย	8
	กรอบแนวคิดการวิจัย	10
	นิยามศัพท์เฉพาะ	12
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
	ทฤษฎีภาวะผู้นำ	16
	ความหมายของภาวะผู้นำ	16
	คุณลักษณะของผู้นำที่ดี	19
	แบบภาวะผู้นำ	20
	ผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำทางวิชาการ	22
	ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ	22
	บทบาทของภาวะผู้นำทางวิชาการ	23
	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	31
	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	31
	การพัฒนาหลักสูตร	32
	การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา	35
	การพัฒนาบุคลากร	37
	การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ	39
	การประเมินคุณภาพการศึกษา	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	บริบทการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
	ประถมศึกษาภาพลีนธุ์ เขต 3 42
	สภาพทั่วไป 42
	ทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 60
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 63
	งานวิจัยในประเทศ 63
	งานวิจัยต่างประเทศ 70
3	วิธีดำเนินการวิจัย 74
	ตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
	สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
	ภาพลีนธุ์ เขต 3 74
	ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
	สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
	ภาพลีนธุ์ เขต 3 91
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 94
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 94
	การวิเคราะห์ข้อมูล 95
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 95
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ 125
	ความมุ่งหมายของการวิจัย 125
	สมมติฐานของการวิจัย 126

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	127
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	127
สรุปผลการวิจัย	129
อภิปรายผลการวิจัย	132
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	136
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือการวิจัย	147
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถาม	148
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	149
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา	150
ภาคผนวก ข	
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	156
สรุปการพิจารณาความสอดคล้องเครื่องมือแบบสอบถาม	177
แบบสอบถามเพื่อหาแนวทางพัฒนา	183
สรุปเพื่อหาแนวทางการพัฒนา	189

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ค	
รายนามผู้เชี่ยวชาญทดสอบคุณภาพเครื่องมือ	192
รายนามผู้เชี่ยวชาญหาแนวทางการพัฒนา	193
ภาคผนวก ง	
ผลการวิเคราะห์หาอำนาจการจำแนก (Discrimination) แบบสอบถาม ที่ทดลองใช้ (Try Out)	195
ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง	198
ประวัติย่อของผู้วิจัย	237

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนโรงเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่	43
2	ข้อมูลสถานศึกษา (สพฐ.)	43
3	รายชื่อโรงเรียน จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน จำแนกตาม โรงเรียน เขตพื้นที่บริการและรายอำเภอ	44
4	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน จำแนกตาม ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน	76
5	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่	76
6	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	95
7	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวม	98
8	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	99
9	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การพัฒนาหลักสูตร	100
10	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การจัดบรรยากาศของ สถานศึกษา	102

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การพัฒนาบุคลากร 104
12	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การเป็นผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ 106
13	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การประเมินคุณภาพ การศึกษา 107
14	ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพ 109
15	ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน 111
16	ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่อยู่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน 112

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่ปฏิบัติงานอยู่ใน ขนาดของโรงเรียนต่างกัน	114
18 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่	115
19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่	116
20 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน	118
21 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน	119
22 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	121
23 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร	122

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา 123
25	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร 124
26	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นรายชื่อของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ระดับภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 152

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	11
2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ	27
3 ครูเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ	30
4 ภาวะผู้นำทางวิชาการ	30

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นพลวัตที่มีอาจหยุดยั้งได้ ทั้งกระแสพลังไหลของข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยีสมัยใหม่ นวัตกรรมสมัยใหม่ และการเปลี่ยนแปลงความคิด และ ค่านิยมของสังคมยุคใหม่ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์การภาครัฐภาคเอกชน และองค์การทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เร่งรัดมาตรการในการขับเคลื่อน การบริหารจัดการ การศึกษา และกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษาในทุกประเภททุกระดับ ซึ่งเป็นการปฏิรูป การศึกษาทั้งระบบสู่วิสัยทัศน์ที่ว่า คนไทยทุกคนมีโอกาสและมีความเสมอภาค ทางการศึกษาอย่างทั่วถึงให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วม และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยมีโรงเรียนคุณภาพ ห้องเรียนคุณภาพ นักเรียนคุณภาพ มีครูเก่ง มีครูดีตามมาตรฐาน วิชาชีพชั้นสูง จากกระแสการปฏิรูปการศึกษาทำให้สังคมอยากเห็นคุณลักษณะของครูและ ผู้บริหารสถานศึกษา ในมิติใหม่มีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการบริหาร ปรับเปลี่ยนแนวคิด การสอนของครู ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน และปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา มืออาชีพจะต้องมีกระบวนการในหลายมิติ โดยจะต้องมององค์รวมเชิงบูรณาการ ในการ บริหารสถานศึกษา จะต้องเข้าใจแนวคิดการบริหารสถานศึกษา ทั้งระบบ (Whole School Approach) สู่การบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Result-based Management) และใช้ ความเชี่ยวชาญแห่งตน (Personal Power) เพื่อการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการเป็น ผู้บริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) ในยุคการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่อง ที่ท้าทายผู้บริหารการศึกษามืออาชีพเป็นอย่างยิ่ง (ประสาน ปิ่นกมลภีร์, 2549 หน้า 4)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 10 ก็ได้บัญญัติไว้สอดคล้องกันว่า การ

จัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยในมาตรา 17 ได้บัญญัติไว้ว่า ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปีอีกด้วย และในมาตรา 24 กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนว่า ให้จัดเนื้อหา และกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผูกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อ ป้องกัน และแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เรียนรู้ จาก ประสบการณ์จริง ผูกการ ปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียน การสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการ สอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่มีการ ประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ทุกฝ่าย เพื่อร่วมกัน พัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2553 หน้า 7-9) เพื่อให้การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและความ เจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สามารถตอบสนอง ความต้องการ ของบุคคล สังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขัน และร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลก ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่น ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 หน้า 2)

จากการรายงานการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาและการปฏิรูป การเรียนรู้ของ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2547, หน้า 8) ได้สรุปเสนอแนะ ในภาพรวมไว้ ดังนี้ 1) เร่งประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องและเห็นตรงกัน ในเรื่องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การจัดทำสาระของหลักสูตร สถานศึกษาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลผู้เรียนที่ หลากหลายการปรับเปลี่ยนวิธีการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้ง การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต และเร่งพัฒนาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องในเรื่อง

ดังกล่าว เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ซึ่งอาจเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น 2) จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณให้ตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยการกำกับดูแลทุกขั้นตอน เพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าที่จะมีผลกระทบโดยตรงต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3) ควรมีการเตรียมการเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้พร้อมเพื่อรองรับการจัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติและสถาบันเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา เพื่อสามารถดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น

จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนจะต้องหลากหลาย ครอบคลุมเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้ทั่วถึง กว้างขวางหลากหลายรูปแบบ (จักรกฤษ วงษ์ชาติ, 2551, หน้า 2) กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพต้องอาศัยกระบวนการบริหารงานวิชาการ ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด เมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีความสำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารงานต่างๆ ในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนคนเดียว ไม่สามารถดำเนินการทุกอย่างได้ จะต้องอาศัยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การที่ผู้บริหารจะได้รับความร่วมมือนั้น จะต้องดำเนินบทบาทและพฤติกรรมที่เหมาะสม คือ มีภาวะผู้นำทางวิชาการในการร่วมพลังครูดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน โดยผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับครู กระตุ้นครูให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทำคนทำงานร่วมมือกันด้วย เทคนิควิธีที่มีคุณภาพจึงจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารสถานศึกษาในด้านวิชาการเป็นลำดับแรก ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำและการบริหารบุคคลในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้กระทำหรือจัดกิจกรรมด้านวิชาการและกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จ ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และงานด้านวิชาการในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนสูงมาก เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสังคมส่งผลกระทบเป็นปัญหายุ่งยากหลายๆ ด้านเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอยู่ตลอดเวลา บทบาทใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ถูกขับเคลื่อนให้เป็นบุคคลสำคัญแห่งการ

เปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องริเริ่มบทบาทใหม่ เพื่อปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นตัวจักรหลักแห่งความสำเร็จ เพื่อแก้ไขปัญหามานagement การเรียนการสอนที่ด้อยคุณภาพให้หมดไป

Vasile & Rachmaler (2004, p.125) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้ ของครูผู้สอนเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียน ที่ใช้การอ่านเพื่อความคิดริเริ่มในรัฐอะลาบามา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ (Davis & Thomas, 1989 p.21 อ้างถึงใน จักรกฤษ วงษ์ชาติ, 2551, หน้า 3) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารที่จะทำให้กิจกรรมด้านการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ “โรงเรียนที่ได้ชื่อว่า มีประสิทธิผล” หรือ “โรงเรียนคุณภาพ” ซึ่งสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า มีปัจจัยเด่นชัดที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียนเหล่านี้ก็คือ การมีผู้นำทางวิชาการ หรือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้สอนซึ่งต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ควรให้ความสนใจตามทฤษฎีของ (Seyfarth, 1999 pp. 165–273) คือ มุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร การประเมินนักเรียน การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การประเมินผล การสอนของครู และการวางแผนเพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ และ (ไชยา ภาวะบุตร, 2555, คำนำ, หน้า 187) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคลากรทางการศึกษาทั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน ซึ่งอาศัยความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับการสอนและความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรอันเป็นพลังขับเคลื่อนทางการศึกษา อีกทั้ง จะต้องสื่อสารและแสดงให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองเห็นว่าสิ่งใดสำคัญและมีคุณค่าในโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการได้ ซึ่งแนวคิดทฤษฎี ที่เป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มี 6 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา 4) การพัฒนาบุคลากร 5) การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องดำเนินการบริหารงานวิชาการอย่างจริงจัง ทั้งการกระตุ้นและส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้หลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการในการเร่งรัดพัฒนาให้มีการศึกษาสู่เกณฑ์มาตรฐานและมีคุณภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยใช้องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มี 6 องค์ประกอบหลัก (ไชยา ภาวะบุตร, 2551, หน้า 187) ประกอบด้วย 1) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา 4) การพัฒนาบุคลากร 5) การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา

ปัญหาของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

4. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

สถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน

5. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่

6. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน

7. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แตกต่างกัน

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน แตกต่างกัน

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน แตกต่างกัน

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ แตกต่างกัน

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ทำให้ทราบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
2. ทำให้ทราบถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
3. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 องค์ประกอบหลัก (ไชยา ภาวะบุตร, 2551, หน้า 187) ประกอบด้วย 1) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา 4) การพัฒนาบุคลากร 5) การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2557 รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,306 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3, 2557, หน้า 7)

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 196 คน

1.1.2 ครูผู้สอน จำนวน 2,110 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 588 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้การกำหนดตามตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 43) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) มีรายละเอียดดังนี้ มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 196 คน

1.2.2 ครูผู้สอน จำนวน 392 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 สถานภาพ

2.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.1.2 ครูผู้สอน

2.1.2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

2.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

2.1.2.2 10 ปีขึ้นไป

2.1.3 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน

2.1.3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

2.1.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง

2.1.3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

2.1.4 ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่

2.1.4.1 อำเภอกุฉินารายณ์

2.1.4.2 อำเภอเขาวง

2.1.4.3 อำเภอนาคู

2.1.4.4 อำเภอห้วยผึ้ง

2.1.4.5 อำเภอนามน

2.1.4.6 อำเภอสมเด็จ

2.1.4.7 อำเภอดำม่วง

2.1.5 ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน

2.1.5.1 โรงเรียนระดับประถมศึกษา

2.1.5.2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

(ไชยา ภาวะบุตร, 2551, หน้า 187) มี 6 องค์ประกอบหลัก คือ

2.2.1 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2.2 การพัฒนาหลักสูตร

2.2.3 การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา

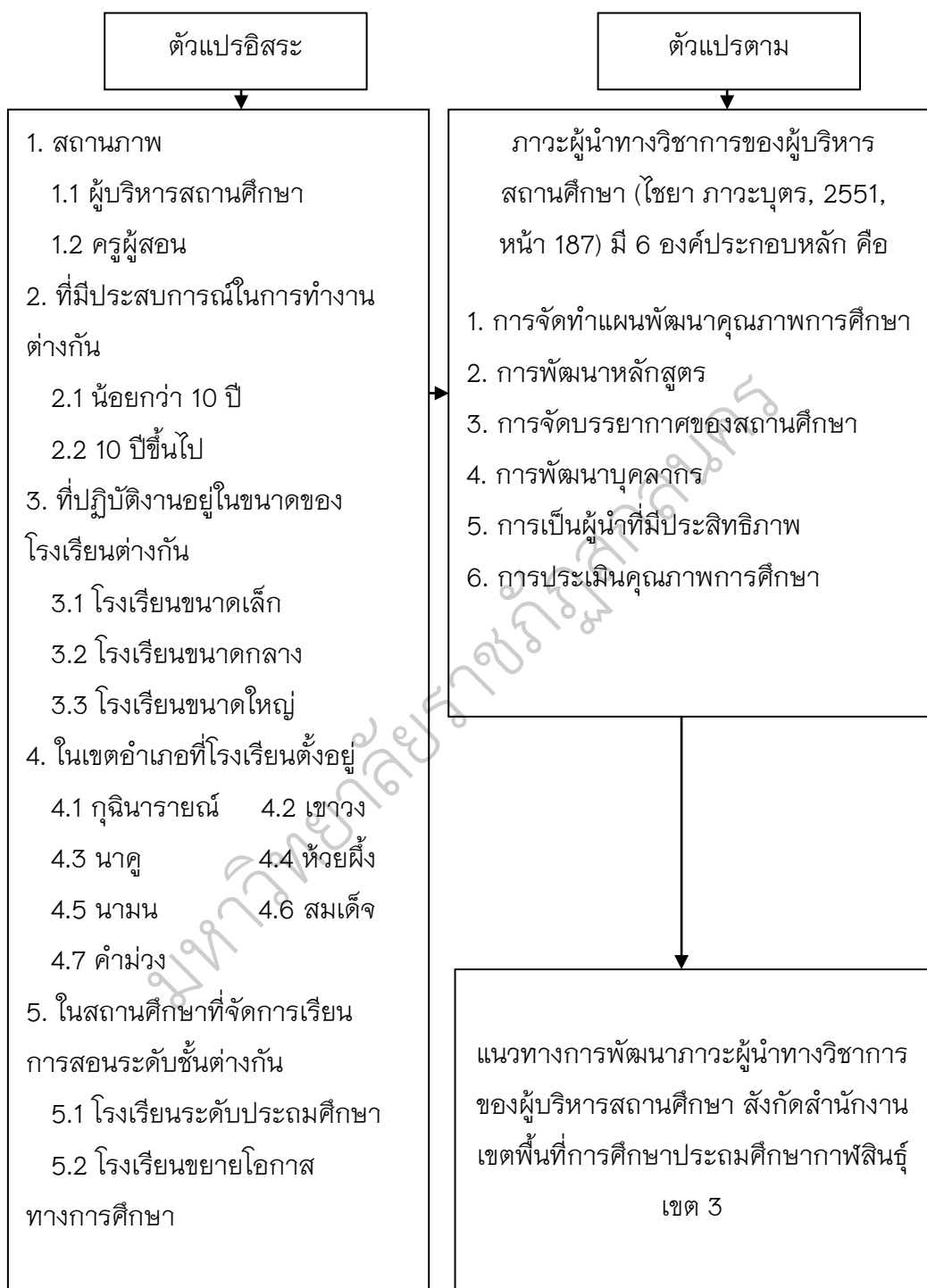
2.2.4 การพัฒนาบุคลากร

2.2.5 การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

2.2.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออก โดยนำเอาความรู้ ความสามารถ ความคิด เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหาร สถานศึกษา เพื่อกระตุ้นและนำครูให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และพัฒนาวิชาชีพครูให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น มี 6 องค์ประกอบหลัก คือ

1.1 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหาร สถานศึกษา มีการเตรียมการเพื่อให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้

1.2 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ดีขึ้น และ ให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและท้องถิ่น ทำให้เกิดผลดีแก่ผู้เรียน และผู้เรียน สามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด

1.3 การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การให้ความสำคัญของบุคลากรในสถานศึกษา ให้ขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน

1.4 การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความ สามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ เช่น การฝึกอบรม การศึกษาต่อ

1.5 การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง การที่ผู้บริหารมีทักษะในการ จูงใจบุคลากร ได้รับความไว้วางใจในการบริหารงาน ทำให้บุคลากรให้ความร่วมมือในการ ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำกิจกรรม หรือ การปฏิบัติภารกิจหลัก อย่างมีระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และมาตรฐานของการจัดการศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

3. ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

4. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

5. ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน หมายถึง ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงาน ในสภาพการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน ที่ผ่านมาทั้งหมดโดยนับเป็นปี ดังนี้

5.1 น้อยกว่า 10 ปี

5.2 10 ปีขึ้นไป

6. ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน หมายถึง สภาพทางกายภาพ ของโรงเรียนที่กำหนดตามจำนวนนักเรียน ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

6.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

6.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 121-300 คน

6.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

7. ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอ กุฉินารายณ์ อำเภอเขาวง อำเภอนาคู อำเภอห้วยผึ้ง อำเภอนามน อำเภอสมเด็จ อำเภอคำม่วง ที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

8. ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน หมายถึง โรงเรียน ระดับประถมศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย ถึง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย ถึง ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

9. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 หมายถึง การนำผลการศึกษา เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยเลือกจาก 6 องค์ประกอบหลัก ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยรวม มาร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน พิจารณาสอนแนะ จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้

ไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อหาแนวทางยกระดับที่เหมาะสมของภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เป็นหน่วยงานหลักในระดับเขตพื้นที่ ซึ่งรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้กับประชาชนวัยเรียนอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล สามารถขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึง เพื่อส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา ประชากรวัยเรียนทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนจบตามหลักสูตร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ และเพื่อให้ได้แนวคิด หลักการ ความรู้พื้นฐาน ตลอดจนทฤษฎีต่างๆ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 เพื่อเป็นพื้นฐานความคิดนำไปสู่กรอบแนวคิดของการวิจัยและเป็นข้อมูลประกอบ การวิเคราะห์หรืออภิปรายผลการวิจัย จึงขอเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีภาวะผู้นำ
  - 1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
  - 1.2 คุณลักษณะของผู้นำที่ดี
  - 1.3 แบบภาวะผู้นำ
2. ผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำทางวิชาการ
  - 2.1 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ
  - 2.2 บทบาทของภาวะผู้นำทางวิชาการ
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 3.1 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - 3.2 การพัฒนาหลักสูตร
  - 3.3 การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา
  - 3.4 การพัฒนาบุคลากร

- 3.5 การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
- 3.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา
- 4. บริบทการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 3
  - 4.1 สภาพทั่วไป
  - 4.2 ทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ทฤษฎีภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำ (Leadership) หรือความเป็นผู้นำ ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการนำหรือมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ได้มีผู้ให้ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำไว้หลากหลายดังนี้

1. ความหมายของภาวะผู้นำ

สุรินทร์รัตน์ มุสิกการยกุล (2548, หน้า 15) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าในกลุ่มหรือในองค์กรนั้น หรือไม่ได้รับการแต่งตั้งก็ตาม แต่เป็นผู้มีอิทธิพลเหนือกว่าบุคคลอื่น มีบทบาทในการนำกลุ่มไปสู่จุดหมายที่วางไว้ เป็นผู้ประสานงานอันเกี่ยวกับกิจกรรมของกลุ่มเพื่อส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลง การสรรหาของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มให้ดำเนินไปด้วยดี

ชนะ พงศ์สุวรรณ (2548, หน้า 17) ให้ความหมายของคำว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน โดยการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงาน ให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และมีศักยภาพมากขึ้นทำให้เกิดความตระหนักรู้ในพันธกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กร

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2548, หน้า 2) ได้กล่าวว่า ผู้นำคือ บุคคลที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งอาจโดยการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพล

และบทบาทเหนือกลุ่มที่สามารถที่จะจูงใจชักนำหรือชี้แนะให้สมาชิกของกลุ่มรวมพลัง เพื่อปฏิบัติภารกิจต่างๆ ของกลุ่มให้สำเร็จ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า เป็นการให้ความสำคัญของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้มองเห็นงานในแง่มุมมองใหม่โดยมีการสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา หรือการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยผู้นำจะยกระดับวุฒิภาวะและอุดมการณ์ของผู้ตาม กระตุ้น ชี้แนะ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาความสามารถของผู้ตามและผู้ร่วมงาน ไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น มีศักยภาพมากขึ้นนำไปสู่การบรรลุถึงผลงานที่สูงขึ้น

จักรกฤษ วงษ์ชาติ (2551, หน้า 20) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) คือ กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตนหรือของกลุ่มตน เพื่อกระตุ้น ชี้แนะ ผลักดัน ให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นมีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่างๆ ตามความต้องการโดยมีความสำเร็จขององค์การเป็นเป้าหมาย

วันเพ็ญ รัตนอนันต์ (2555, หน้า 23) กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นในการบริหารหรือการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นในการบริหารหรือการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความต้องการและมีความพึงพอใจมากกว่าที่มีอยู่ โดยจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของตนเอง ไปสู่ประโยชน์ของสถานศึกษา เกิดเป็นความภาคภูมิใจในตนเอง ผู้บริหารต้องแสดงวิสัยทัศน์ และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการปฏิบัติงาน ตามภารกิจ กล้าเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง สร้างเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย และสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล และมีเทคนิคการมอบหมายงานที่ดี

กิตติวรรณ แสนโท (2556, หน้า 28) กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการเป็นผู้นำ ทำให้บุคคลอื่นยอมรับและปฏิบัติตาม เป็นการใช้อิทธิพล หรืออำนาจให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามและยอมรับนับถือซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะเปลี่ยนแปลงองค์การสามารถชี้แนะกลุ่มให้ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายของกลุ่ม

Bass (1981, pp.7-14 อ้างถึงใน สมุทฺร ชำนาญ, 2553, หน้า 49)

กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการต่างๆ ที่จำแนกได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมกลุ่ม
2. ภาวะผู้นำเป็นการผสมผสานคุณลักษณะต่างๆ ของผู้นำที่ช่วยสามารถจูงใจบุคคลอื่นให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ
3. ภาวะผู้นำเป็นการใช้อำนาจทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือการมีอิทธิพลต่อกลุ่มที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มทำตามที่ต้องการ
4. ภาวะผู้นำเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตามซึ่งผู้นำใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของกลุ่ม
5. ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมควบคุมสั่งการกิจกรรมของกลุ่ม
6. ภาวะผู้นำเป็นศิลปะของการเกลี้ยกล่อม จูงใจ หรือคล้อยตามสมาชิกของกลุ่มให้ร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์
7. ภาวะผู้นำเป็นความแตกต่างระหว่างอำนาจของผู้นำกับผู้ตาม
8. ภาวะผู้นำเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย
9. ภาวะผู้นำเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มทั้งระหว่างผู้นำกับผู้ตามและระหว่างผู้ตามด้วยตนเอง
10. ภาวะผู้นำเป็นการประสานบทบาทต่างๆ ภายในกลุ่มและชี้นำเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย
11. ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำกำหนดขอบข่ายและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กำหนดช่องทางการสื่อสารเพื่อทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

Yulk (2005, p.5 อ้างถึงใน สมุทฺร ชำนาญ, 2553, หน้า 49) ทำการสรุปนิยามของภาวะผู้นำไว้หลากหลายแนวทาง เช่น

ภาวะผู้นำ คือ พฤติกรรมของเอกัตบุคคลที่สามารถสั่งการและชี้นำกลุ่มให้ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายของกลุ่มได้

ภาวะผู้นำ คือ อิทธิพลของบุคคลที่มีอยู่เหนือบุคคลอื่นในการปฏิบัติงานในองค์การ

ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถของบุคคลที่ทำให้การปฏิบัติงานในองค์การบรรลุผล โดยใช้ความเป็นสถาบันการเมือง จิตวิทยา ทรัพยากรอื่นๆ กระตุ้นให้ผู้

ตามเกิดความพึงพอใจ

ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการในการใช้อิทธิพลเพื่อทำให้เกิด
ประสิทธิผลของกลุ่ม

ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการใช้วัฒนธรรมจากภายนอก
องค์การเพื่อเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงในองค์การ

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการนำหรือมีภาวะผู้นำที่มี
ประสิทธิภาพ เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมกลุ่ม เป็นการผสมผสานคุณลักษณะ
ต่างๆ ของผู้นำที่ช่วยสามารถจูงใจบุคคลอื่นให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เป็นการ
ใช้อำนาจทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือการมีอิทธิพลต่อกลุ่มที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มทำตาม
ที่ต้องการ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตามซึ่งผู้นำใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของกลุ่ม
และเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย

2. คุณลักษณะของผู้นำที่ดี

เอกพงษ์ บุตรสงฆ์ (2549, หน้า 18) ได้กล่าวถึงผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
มักจะมีคุณลักษณะ ที่แตกต่างไปจากบุคคลธรรมดา ซึ่งประกอบด้วย

1. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป เป็นคุณลักษณะที่สามารถ
สังเกตได้ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งจะสัมพันธ์กับความสำเร็จและความพอใจทั้งชีวิตการ
ทำงาน และชีวิตส่วนตัว ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง การสร้างความไว้วางใจ ลักษณะเด่น
เป็นคนกล้าแสดงออก มีการแสดงออกที่เหมาะสม มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความ
กระตือรือร้น มีอารมณ์ขัน อ่อนน้อมหรือมีความเอื้ออาทร มีความอดทนสูงต่อความตึงเครียด
รู้จักตนเองและมีวัตถุประสงค์ในการทำงาน

2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน เป็นคุณลักษณะด้าน
บุคลิกภาพที่แน่นอนของผู้นำที่มีประสิทธิผล และก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน ได้แก่
มีความคิดริเริ่ม มีความเข้าใจอารมณ์และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความสามารถในการ
ยืดหยุ่นได้ ความสามารถในการปรับตัว มีสภาพการควบคุมภายในตนเอง มีความ
กล้าหาญและความสามารถกลับคืนสู่สภาพเดิม

วันเพ็ญ รัตนอนันต์ (2555, หน้า 19) กล่าวไว้ว่า ผู้นำที่ดีควรเป็นผู้มี
ความรู้ ความเฉลียวฉลาด บุคลิกดี เป็นที่น่านับถือ น่าไว้วางใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ มีอารมณ์ขันและทำงานอย่างมีระบบ คุณลักษณะ

ดังกล่าว เป็นคุณลักษณะของผู้นำ โดยทั่วไป ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำทางการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะดังกล่าวด้วย

สรุปได้ว่า คุณลักษณะที่ดีของผู้นำ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ สร้างสรรค์หรือปลูกฝังศรัทธา ความกลมเกลียว ความร่วมมือร่วมใจให้เกิดขึ้นในระหว่างผู้ร่วมงาน ผู้ตาม การสร้างความไว้วางใจ ลักษณะเด่นเป็นคนกล้าแสดงออก มีการแสดงออกที่เหมาะสม มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความกระตือรือร้น มีอารมณ์ขัน อบอุ่น หรือมีความเอื้ออาทร มีความอดทนสูงต่อความตึงเครียด รู้จักตนเองและมีวัตถุประสงค์ในการทำงาน

3. แบบภาวะผู้นำ

Hoy & Miskel (1991 อ้างถึงใน จักรกฤษ วงษ์ชาติ, 2551, หน้า 20-21) ได้แบ่งแบบของภาวะผู้นำออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำด้านการศึกษา (Education Leadership)

- 1.1 กำหนดจุดหมายการสอน
- 1.2 ออกแบบหน่วยการเรียนรู้
- 1.3 พัฒนาและนำหลักสูตรไปปฏิบัติ
- 1.4 ประเมินผลและเลือกวัสดุหลักสูตร
- 1.5 ประเมินการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรการเรียนการสอน
- 1.6 ผลิตสื่อการเรียนการสอน
- 1.7 การนิเทศแบบคลินิก
- 1.8 การวางแผนเพื่อความก้าวหน้าบุคลากร

2. ภาวะผู้นำด้านการนิเทศ (Supervisory Leadership)

- 2.1 สร้างบรรยากาศ
- 2.2 สร้างทีมงาน
- 2.3 แก้ปัญหาความขัดแย้ง
- 2.4 ตัดสินใจ
- 2.5 วางแผนและจัดการประชุม
- 2.6 คัดเลือกและสรรหาบุคลากร
- 2.7 วางตัวบุคคล
- 2.8 สร้างสิ่งใหม่ นำมาเปลี่ยนแปลง

3. ภาวะผู้นำด้านองค์การ (Organization Leadership)

3.1 ทบทวนโครงสร้างองค์การให้ทันสมัย

3.2 เข้าใจรายละเอียดโครงการต่างๆ

3.3 กำกับติดตาม

3.4 พัฒนาปรับปรุง

3.5 ประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณะ

3.6 ระเบียบวินัยของนักเรียน

3.7 นโยบายขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ

4. ภาวะผู้นำด้านบริหาร (Administrative Leadership)

4.1 ใช้การวางแผนและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เป็นเครื่องมือในการบริหารองค์การ

4.2 สามารถจัดดำเนินการนิเทศ และบริหารจัดการด้านการเงินงบประมาณ

4.3 เข้าใจการจัดงบประมาณให้สอดคล้องกับความจำเป็นของโรงเรียน รวมทั้งระบบค่าจ้าง เงินเดือน การบำรุงรักษา ค่าใช้จ่ายต่างๆ

4.4 เข้าใจสถานการณ์การเงินของโรงเรียน สามารถวิเคราะห์ต้นทุน กำไร (Cost-benefit Effectiveness)

4.5 สามารถวางแผนการจัดการศึกษาบนพื้นฐานของสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดหาได้

4.6 การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล มีรูปแบบการตัดสินใจ

4.7 มีการบันทึกเก็บสถิติข้อมูลต่างๆ ด้าน

สรุปได้ว่า แบบภาวะผู้นำมี 4 แบบ คือ 1) ภาวะผู้นำด้านการศึกษา

(Education Leadership) มีการกำหนดจุดหมายการสอน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การพัฒนาและนำหลักสูตรไปปฏิบัติ 2) ภาวะผู้นำด้านการนิเทศ (Supervisory Leadership) มีการสร้างบรรยากาศ การสร้างทีมงาน การแก้ปัญหาความขัดแย้ง การตัดสินใจ 3) ภาวะผู้นำด้านองค์การ (Organization Leadership) การทบทวนโครงสร้างองค์การให้ทันสมัย การเข้าใจรายละเอียดโครงการต่างๆ การกำกับติดตาม การพัฒนาปรับปรุง 4) ภาวะผู้นำด้านบริหาร (Administrative Leadership) การใช้การวางแผนและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เป็นเครื่องมือในการบริหารองค์การ ความสามารถจัดดำเนินการนิเทศ และบริหารจัดการ

ด้านการเงิน งบประมาณ การเข้าใจการจัดงบประมาณให้สอดคล้องกับความจำเป็นของโรงเรียน รวมทั้งระบบค่าจ้าง เงินเดือน การบำรุงรักษา ค่าใช้จ่ายต่างๆ

ผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำทางวิชาการ

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (Instructional Leadership) มีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้และการสอนในสถานศึกษาโดยตรง มีผู้นิยามความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้หลากหลายดังนี้

1. ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

นาวา สุขรมย์ (2550, หน้า 13) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ ให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันปฏิบัติงาน จนบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

วีระชาติ วิลาศศรี (2550, หน้า 30) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ ความตั้งใจที่จะจัดสรรเวลาในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีความ สามารถที่จะใช้เวลาให้มากกว่าปกติให้กับชั้นเรียนเป็นพิเศษ และยังมุ่งเน้นไปที่สวัสดิการของโรงเรียนทั้งหมด และการสร้างวิสัยทัศน์ให้ชัดเจนตามธรรมชาติของการเรียนการสอนที่ดี

Duk (1987, p.6) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ ความตั้งใจที่จะจัดสรรเวลาในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีความสามารถที่จะใช้เวลาให้มากกว่าปกติให้กับชั้นเรียนเป็นพิเศษ และยังมุ่งเน้นไปที่สวัสดิการของโรงเรียนทั้งหมด และการสร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนตามธรรมชาติของการเรียนการสอนที่ดี

Wildy and Dimmock (1993 อ้างถึงใน โยธิน สกุลเดช, 2548, หน้า 10) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ กล่าวรวมถึงภาระงานของผู้บริหารเองหรือการมอบหมายงานให้ผู้อื่นปฏิบัติแทนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน ซึ่งประกอบด้วย ภาระงานสำคัญด้านต่างๆ คือ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียน เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน กำกับติดตามนิเทศครู เป็นคณะกรรมการ อำนวยการหรือประสานงาน ส่งเสริมสัมพันธภาพของบุคลากร

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการพัฒนางานด้านวิชาการ การวางแผน การพัฒนา และการใช้หลักสูตร การจูงใจ การสนับสนุน การวัด

ประเมินผลของนักเรียน เป็นผู้ประสานงาน ควบคุมงานด้านวิชาการ พัฒนาสภาพ
การทำงานของคุณ และสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ กำกับนิเทศติดตามครู และส่งเสริม
สัมพันธภาพของบุคลากร

2. บทบาทของภาวะผู้นำทางวิชาการ

มีผู้ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทของภาวะผู้นำทางวิชาการ
ไว้หลายหลากดังนี้

กรซูลี สาคะริชานนท์ (2553, หน้า 22) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทของภาวะ
ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่ให้ความสนใจ ให้ความสำคัญงาน
วิชาการ การพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีความรู้ ความเข้าใจใน
ทฤษฎี ปรัชญา หลักสูตรต่างๆ ที่ใช้ในโรงเรียนมีความเข้าใจในวิธีการสอนแบบต่างๆ
สนับสนุนให้ครูใช้สื่อและนวัตกรรมการสอน เป็นแบบอย่างที่ดีในเชิงวิชาการ สนับสนุนและ
ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ นิเทศและกำกับให้การเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนด
สร้างบรรยากาศที่ดีต่อการทำงานเป็นหมู่คณะของคุณ บรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียน
ตลอดจนการปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

Knezevich (1984, pp. 16-18 อ้างถึงใน กรซูลี สาคะริชานนท์, 2553,
หน้า 55) ได้เสนอบทบาทของภาวะผู้นำที่จำเป็น ดังนี้

1. บทบาทเป็นผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน (Direction Setter)
ผู้บริหาร จะต้องช่วยให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีความสามารถ
ในการชี้แจง ทำความเข้าใจเขียนวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน จะต้องมีความรู้และทักษะ
ในระบบการจัดสรรงบประมาณแบบโครงการ (PPBS) และการบริหารงานโดยยึด
วัตถุประสงค์และผลงาน (MBO/R)
2. บทบาทเป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (Leader-Catalyst) บทบาทนี้
จำเป็นจะต้องมีความสามารถในการจูงใจ กระตุ้น และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์
ในองค์การ มีทักษะในกระบวนการกลุ่ม
3. บทบาทเป็นนักวางแผน (Planner) จะต้องมีความสามารถ ในการ
การคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต เตรียมบุคลากรให้พร้อมในการรับมือกับสิ่งใหม่ๆ ที่จะ
เกิดขึ้น จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผน

4. บทบาทเป็นผู้ตัดสินใจ (Decision Maker) บทบาทนี้จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีต่างๆ ของการตัดสินใจ และมีความสามารถในการตัดสินใจ

5. บทบาทเป็นผู้จัดองค์การ (Organizer) ผู้บริหารจำเป็นจะต้องออกแบบขยายงาน และกำหนดโครงสร้างขององค์การขึ้นใหม่ ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องเข้าใจพลวัตขององค์การและพฤติกรรมขององค์การด้วย

6. บทบาทเป็นผู้เปลี่ยนแปลง (Change Manager) ผู้นำจะต้องนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่สถาบันเพื่อเพิ่มพูนคุณภาพของสถาบัน รู้ว่าจะเปลี่ยนอะไร เปลี่ยนอย่างไร และควรจะเปลี่ยนในสถานการณ์ใด

7. บทบาทเป็นผู้ประสานงาน (Coordinator) ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ เข้าใจเครือข่ายของการสื่อสาร รู้จักวิธีนิเทศงานที่พึงปรารถนา เข้าใจระบบการรายงานที่ดี จึงจะสามารถประสานกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. บทบาทเป็นผู้สื่อสาร (Communicator) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารทั้งด้วยการพูดและการเขียน รู้จักใช้สื่อต่างๆ เพื่อการสื่อสาร และควรจะสามารถในการประชาสัมพันธ์

9. บทบาทเป็นผู้แก้ความขัดแย้ง (Conflict Manager) เนื่องจากความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ ผู้บริหารจะต้องเข้าใจสาเหตุของความขัดแย้ง จะต้องมีความสามารถในการต่อรอง โกล่เกลี่ย จัดการกับความขัดแย้ง และแก้ปัญหาความขัดแย้ง

10. บทบาทเป็นผู้แก้ปัญหา (Problems Manager) เนื่องจากปัญหาทั้งหลายไม่จำเป็นจะต้องลงเอยด้วยความขัดแย้ง ปัญหาจึงมีความหมายกว้างกว่า ความขัดแย้งผู้นำจะต้องมีความสามารถในการวินิจฉัยปัญหา แก้ปัญหา

11. บทบาทเป็นผู้จัดระบบ (Systems Manager) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ระบบและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง จะต้องเข้าใจในการนำทฤษฎีทางการบริหารไปใช้ประโยชน์

12. บทบาทเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน (Instructional Manager) ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจในระบบการเรียนรู้ การเจริญและพัฒนาการของมนุษย์เข้าใจทฤษฎีการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา

13. บทบาทเป็นผู้บริหารบุคคล (Personnel Manager) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในเทคนิคของการเป็นผู้นำ การเจรจาต่อรอง การประเมินผลงาน และการปฏิบัติงานของบุคคล

14. บทบาทเป็นผู้บริหารทรัพยากร (Resource Manager) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการเงินและงบประมาณ สามารถในการบริหารวัสดุ ครุภัณฑ์ การก่อสร้าง การบำรุงรักษา ตลอดจนจัดหาการสนับสนุนจากภายนอก

15. บทบาทเป็นผู้ประเมินผล (Appraiser) ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการประเมินความต้องการ การประเมินระบบ วิธีการทางสถิติ และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

16. บทบาทเป็นนักประชาสัมพันธ์ (Public Relator) จะต้องมีความสามารถในการสื่อความหมาย รู้จักวิธีสร้างภาพพจน์ที่ดี รู้จักพลวัตของกลุ่ม รู้จักและเข้าใจการเผยแพร่ข่าวสารด้วยสื่อและวิธีการต่างๆ

17. บทบาทเป็นประธานในพิธีการ (Ceremonial Head) เป็นบทบาทที่จำเป็นอย่างยิ่งอย่างหนึ่งของผู้บริหาร ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้ความสามารถในบทบาทต่างๆ ที่กล่าวมาเพื่อแสดงบทบาทนี้

Gunningham and Cordeiro (2000, p 15) ได้กล่าวถึงบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำทางวิชาการ หรือผู้จัดการโรงเรียน ว่า บทบาทของผู้บริหาร คือนำทางวิชาการหรือผู้จัดการโรงเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการ จะเน้นไปที่การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การพัฒนาคณะครู การนิเทศการสอน การประเมินโปรแกรม ครู และนักเรียน และการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และยังได้กล่าวถึงแนวโน้มของงานวิจัยส่วนใหญ่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นอันดับแรก ไม่ทิ้งงานการบริหารจัดการสถานศึกษาของตนเอง และยังได้กล่าวถึง การกระทำที่บ่งบอกถึงควมมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารไว้ว่า สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาต้องเน้นที่การสอน และการเรียนมากกว่าการประยุกต์ เทคนิคการเรียนรู้อะไรก็ตาม ผู้บริหารเลือกใช้เวลาอย่างไร อะไรที่ผู้บริหารกระทำ อย่างมีความหมาย และอะไรคือ ความเชื่อของผู้บริหารในค่านิยม แผนงานที่วางไว้ (intentions) และความเข้าใจเกี่ยวกับการสอน การเรียนและผลการเรียนรู้ที่เกิดแก่ผู้เรียน ข้อเท็จจริงที่ผู้บริหารให้ความสนใจในบางอย่างที่ว่าโรงเรียนละเลย นอกจากนี้พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร คือ พันธกิจเบื้องต้นของโรงเรียน คือการเรียนการสอน และ

การประกาศใช้พันธกิจกับ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคนอื่น การสร้างความคาดหวังที่สูงต่อการเรียนการสอนและสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานประจำวันของนักเรียน ครู และคณะครู ด้วยความหมายและความสำคัญ

Morgan (2000, p. 19) ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทของผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา District Superintendent ในรัฐ Missouri โดยศึกษาใน 4 บทบาทดังนี้

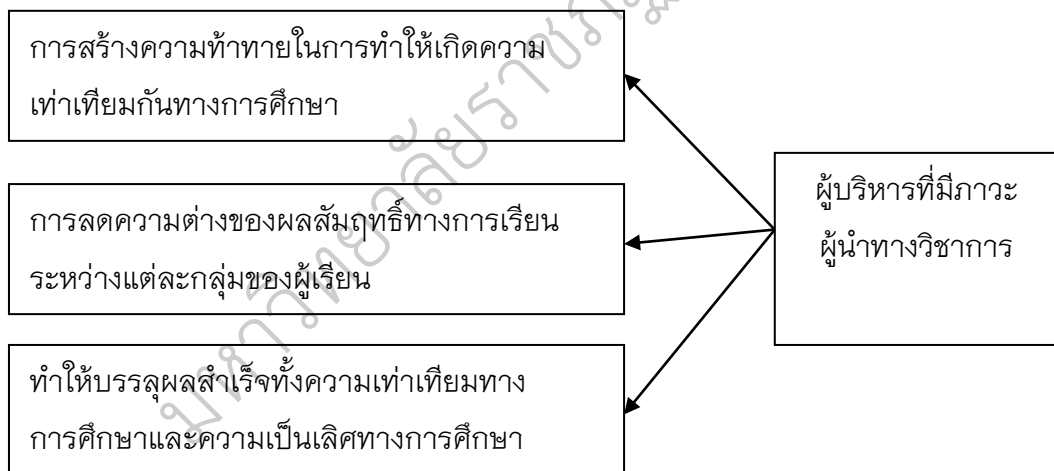
- 1) การจัดเตรียมวิสัยทัศน์ในด้านการสอน โดยการวางแผนการสอนและการร่วมมือกันในการพัฒนาเป้าหมาย
- 2) การประเมินผลและตรวจสอบการสอน
- 3) การพัฒนาผู้นำทางวิชาการในเขตพื้นที่ และ
- 4) การสื่อสารความคาดหวังในด้านการเรียนการสอนต่อเพื่อนร่วมงานและชุมชนจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาท้องถิ่น และคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการสถานศึกษาเห็นว่า ผู้อำนวยการและเขตพื้นที่การศึกษา มีบทบาทในด้านวิสัยทัศน์ทางการสอน การประเมินผลและการตรวจสอบการสอนสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา และในด้านการสื่อสารต่อเพื่อนร่วมงานผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า ผู้อำนวยการเขตพื้นที่ที่มีบทบาทด้านนี้สูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาและในบทบาทอื่นจะมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับสูงทุกด้าน

Daniel L. Duke (2001 อ้างถึงใน ไชยา ภาวะบุตร, 2555, หน้า 71-72) ได้กล่าวถึง บทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของความท้าทายในความเท่าเทียมทางการศึกษา (Education Equity) โดยผู้บริหารจะต้องรู้ว่าอะไรคืออุปสรรคที่ทำให้เกิดความเท่าเทียมทางการศึกษา อะไรคือบทบาทที่จะทำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแต่ละกลุ่มไม่ต่างกันมาก และจะสามารถทำให้บรรลุผลสำเร็จทั้งความเท่าเทียมทางการศึกษาและความเป็นเลิศทางการศึกษาได้อย่างไร การทำให้เกิดความท้าทายให้เท่าเทียมทางการศึกษานั้น ผู้บริหารจะต้องรู้ในสิ่งต่อไปนี้

1. อุปสรรคในการทำให้ความเท่าเทียมกันทางการศึกษามีมากขึ้นมีอะไรบ้าง
2. บทบาทในการลดความแตกแยกระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่ม
3. ความเป็นไปได้ที่ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนทำให้บรรลุทั้งความเสมอภาคทางการเรียนและความเป็นเลิศทางการศึกษา

Daniel L. Duke (2010 อ้างถึงใน ไชยา ภาระบุตร, 2555, หน้า 72) สำหรับบทบาทของผู้บริหาร ในการลดความห่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่มมีดังนี้

1. เพิ่มความตระหนักในช่วงของความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. เพิ่มค่าความคาดหวังและกำหนดเป้าหมาย
3. นิยามและตรวจสอบนโยบาย โปรแกรมและการปฏิบัติ
4. พัฒนาแผนกลยุทธ์ซึ่งเน้นที่ผลการวิจัย คำสั่งและการสอน
5. จัดสรรทรัพยากรพิเศษให้กับโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมากที่สุด และ
6. ติดตาม ประเมินผลตลอดเวลา และปรับให้สอดคล้องกับนโยบาย โปรแกรมและการปฏิบัติ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ

(ที่มา : Daniel L' Duke, 2010 อ้างถึงใน ไชยา ภาระบุตร, 2555, หน้า 72)

Hoy & Hoy (2003 อ้างถึงใน ไชยา ภาระบุตร, 2555, หน้า 73-74) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนว่า บทบาทที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียน คือ เป็นผู้นำทางวิชาการ (Instructional leader) แต่ไม่ได้หมายความว่า

ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนคนเดียวเท่านั้นที่รับผิดชอบต่อภาวะผู้นำในการสอน ภาวะผู้นำทางวิชาการควรเกิดขึ้นเองทั้งในตัวผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียน และจากครู ทั้งนี้ ครูเป็นผู้ทำการสอนในชั้นเรียน เป็นผู้รู้ดีเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน และเป็นผู้ที่มั่งคั่งความรู้อย่างดีเยี่ยมในตัว ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียน เพียงแต่มีหน้าที่รับผิดชอบการพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนที่ยังผลให้เกิดการปฏิบัติการสอนที่ดีที่สุด คงไม่มีวิธีการใดวิธีเดียวที่จะทำให้เกิดความร่วมมือที่จะยังผลเช่นนั้นได้ แต่ผู้ที่เป็นผู้นำทางวิชาการจำเป็นต้องใช้เวลาในห้องเรียนเหมือนเป็นเพื่อนร่วมงาน และพูดคุยกับครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน การปรับปรุงการสอนและการเรียนเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ไม่ใช่ผู้บริหารการศึกษา หรือผู้บริหารโรงเรียนเข้าสังเกตการณ์ พอเป็นพิธีปีละครั้งหรือสองครั้ง ควรจะมีการพูดคุยเกี่ยวกับอาชีพของตนและพัฒนาอาชีพ อันเนื่องเกี่ยวกับการปรับปรุงการสอน จะปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนอย่างไร และจะปรับปรุงกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ต่างๆ อย่างไรก็ตาม สิ่งบ่งบอกถึงการพัฒนาที่ได้ผลดีและใช้แทนการนิเทศตามแบบเก่า ได้แก่ การให้ความร่วมมือ ความเป็นเพื่อนร่วมงาน ความเป็นมืออาชีพ และเป็นทีมงาน แม้ว่าผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียน จะเป็นผู้ดำเนินการใช้ความพยายามอย่างเต็มใจร่วมมือและตามหน้าที่ แต่ในที่สุดก็เป็นครูจะต้องเป็นผู้กำหนดความสำเร็จ การพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนมีความสำคัญเช่นเดียวกับด้านกรเรียนการสอน ภาวะผู้นำทางวิชาการก็เกิดขึ้นและมั่นคงขึ้นจากครูนั่นเอง เหนือสิ่งอื่นใด ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนจะต้องสื่อสารให้เป็นที่เข้าใจถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับความเป็นเลิศ ทางวิชาการ และการพัฒนาอาชีพครูอย่างต่อเนื่อง เป็นวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนา การสอนและการเรียน วิสัยทัศน์จะแปลความและนำสู่การปฏิบัติได้ ดังนี้

1. ประการที่ 1 ความเป็นเลิศทางวิชาการ ควรถือว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญมากในโรงเรียน มีงานวิจัยจำนวนมากขึ้นที่ยืนยันว่า การที่โรงเรียนเน้นงานด้านวิชาการเป็นเรื่องสำคัญที่สุดต่อผลสำเร็จของนักเรียน ผู้นำทางวิชาการควรสร้างความมั่นใจที่จะให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เป็นระเบียบจริงจังและเน้นเป้าหมายทางวิชาการที่สูงแต่สามารถบรรลุผลได้ ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนต้องแสดงให้เห็นถึงความเชื่อ ซึ่งทำได้ทั้งด้วยวาจาและการกระทำว่านักเรียนทุกคนสามารถบรรลุถึงผลสำเร็จได้ โดยการพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนที่ทำให้ทั้งครูและนักเรียนมีความเอาใจใส่ต่อการทำงานหนักและต่อความสำเร็จทางวิชาการ

2. ประการที่ 2 ความเป็นเลิศทางวิชาการและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นกิจกรรมที่ทั้งครูและผู้นำทางวิชาการต้องร่วมมือและช่วยกันดำเนินต่อไปเรื่อยๆ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับความก้าวหน้าและผลสำเร็จของนักเรียน บรรยากาศของโรงเรียน การสร้างแรงจูงใจให้กับครูและนักเรียน และขวัญกำลังใจของครูควรได้รับการกำกับติดตามและประเมินเป็นประจำโดยมีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุง

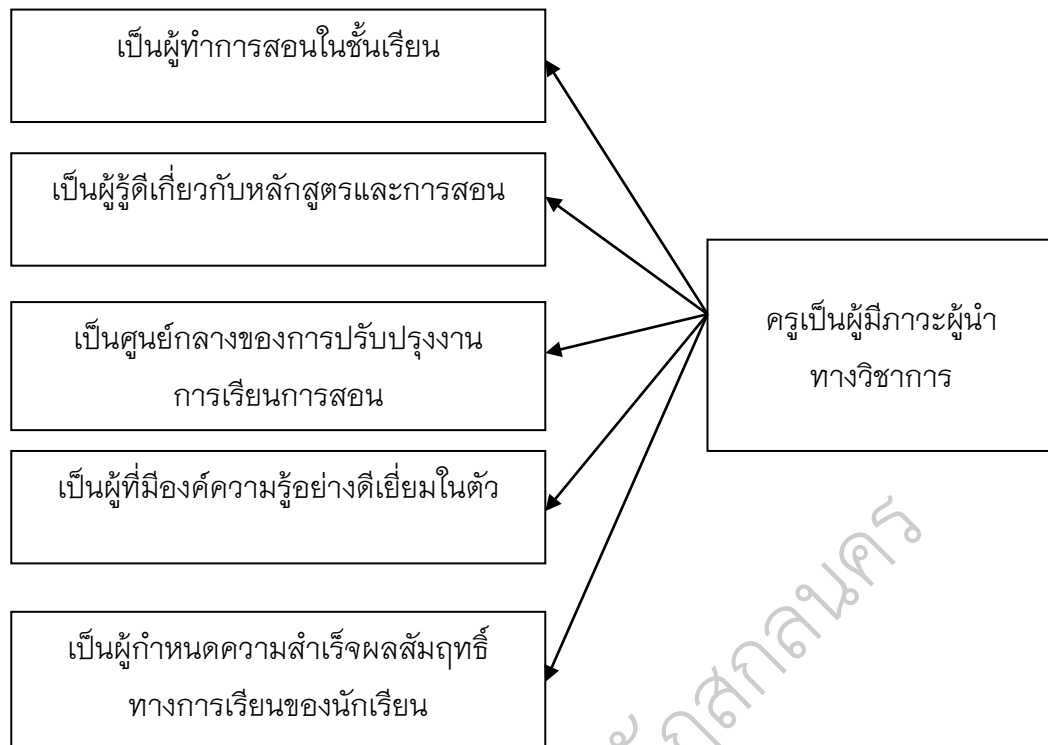
3. ประการที่ 3 ครูเป็นศูนย์กลางของการปรับปรุงงานการเรียนการสอน ในตอนท้าย ครูนั่นเองที่จะสามารถเปลี่ยนและปรับปรุงการปฏิบัติการสอนของตนในห้องเรียน ดังนั้นแรงจูงใจของครูและความมีวินัยในตนเองของครูจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา ครูต้องตัดสินใจว่าต้องการที่จะพัฒนาอะไร

4. ประการที่ 4 ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียน ต้องให้การสนับสนุนและจัดหาทรัพยากรและสิ่งของจำเป็นเพื่อให้ครูประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานในห้องเรียน ความจริงแล้ว การจัดหาทรัพยากรให้แก่ครูเป็นบทบาทพื้นฐานของผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนอยู่แล้ว

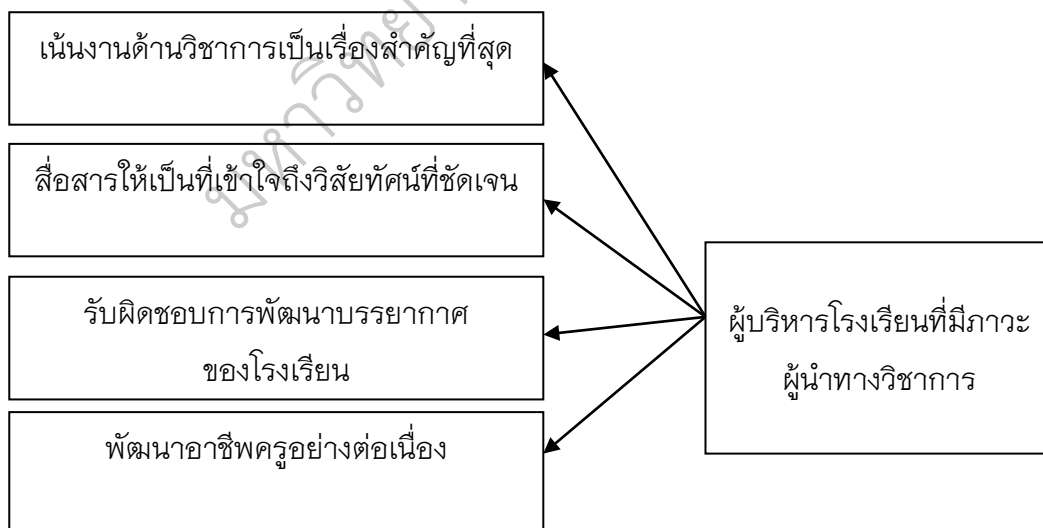
5. ประการที่ 5 ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียน ควรเป็นผู้นำที่มีสติปัญญาดี ที่ทันต่อการพัฒนาล่าสุดเกี่ยวกับการสอน การเรียน การสร้างแรงจูงใจ การบริหารจัดการห้องเรียนและการประเมินผล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่ละเรื่องกับครู

6. ประการสุดท้าย ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียน จะต้องนำในการรับรู้และฉลองเมื่อมีความเป็นเลิศทางวิชาการร่วมกับนักเรียนและครู เพราะว่ากิจกรรมเช่นนั้นช่วยเสริมให้วิสัยทัศน์และวัฒนธรรมความเป็นเลิศทางวิชาการมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 3 ครูเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ
(ที่มา : Hoy & Hoy 2003 อ้างถึงใน ไชยา ภาวะบุตร, 2555, หน้า 75)

ภาพประกอบ 4 ภาวะผู้นำทางวิชาการ
(ที่มา : Hoy & Hoy 2006 อ้างถึงใน ไชยา ภาวะบุตร, 2555, หน้า 75)

สรุปได้ว่า บทบาทของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของความท้าทายในความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องรู้ว่าอะไรคืออุปสรรคที่ทำให้เกิดความเท่าเทียมทางการศึกษา อะไรคือบทบาทที่จะทำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแต่ละกลุ่มไม่ต่างกันมาก และจะสามารถทำให้บรรลุผลสำเร็จทั้งความเท่าเทียมทางการศึกษาและความเป็นเลิศทางการศึกษาได้อย่างไร การทำให้เกิดความท้าทายให้เท่าเทียมทางการศึกษานั้น ผู้บริหารจะต้องรู้ในอุปสรรคในการทำให้ความเท่าเทียมทางการศึกษามีมากขึ้นมีอะไรบ้าง บทบาทในการลดความแตกแยกระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่ม ความเป็นไปได้ที่ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนทำให้บรรลุทั้งความเสมอภาคทางการเรียนและความเป็นเลิศทางการศึกษา เพิ่มความตระหนักในช่วงของความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพิ่มค่าความคาดหวังและกำหนดเป้าหมาย พัฒนาแผนกลยุทธ์ซึ่งเน้นที่ผลการวิจัย คำสั่งและการสอนติดตาม ประเมินผลตลอดเวลา และปรับให้สอดคล้องกับนโยบาย โปรแกรมและการปฏิบัติ

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

1. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้
 วีรชาติ วิชาศรี (2549, หน้า 49) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานทางวิชาการที่สูง และมีความชัดเจนจะเป็นสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียน และแสดงให้เห็นได้จากจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นของโรงเรียนในโอกาสต่อไป ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ ที่จะพัฒนาและดำรงไว้ซึ่งบรรยากาศในทางบวก ในที่ซึ่งครูทำงานและในที่ซึ่งเรียนทำการเรียนรู้ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยทักษะในการสนองตอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดการริเริ่มความคาดหวังและสภาพใหม่ๆ ซึ่งจุดประสงค์สุดท้ายก็คือ การปรับปรุงการเรียนการสอนนั่นเอง

ดร. สุนทรายุทธ (2551 อ้างถึงใน ไชยา ภาวะบุตร, 2555, หน้า 187) กล่าวไว้ว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลผลิตโดยรวมของสถาบันการศึกษา ผลงานและผลการจัดการศึกษา ที่ประกอบด้วยคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้ผลิตนั้น อันตะ

ตอบสนองความต้องการของลูกค้า หรือผู้ที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อสังคม โดยรวม ในทางที่ดีน่าปรารถนา ซึ่งการจะนำเข้าสู่การศึกษาที่มีคุณภาพได้จะต้องมีการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับคุณภาพที่ต้องการให้เกิด

ไชยา ภาระบุตร (2555, หน้า 188) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การเตรียมการเพื่อให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่สำคัญ แผนนั้นต้องมาจากการวิเคราะห์สถานศึกษาอย่างเป็นระบบและแผนนั้นจะต้องนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

กิตติวรรณ แสนโท (2556, หน้า 49) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำหนดแผนพัฒนาด้านการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นหรือช่วงชั้นให้มีความชัดเจน โดยมีคณะทำงานด้านวิชาการของโรงเรียน เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำและพัฒนา เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การเตรียมการเพื่อให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่สำคัญแผนนั้นต้องมาจากการวิเคราะห์สถานศึกษาอย่างเป็นระบบและแผนนั้นจะต้องนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผลผลิตโดยรวมของสถาบันการศึกษา ผลงานและผลการจัดการศึกษา ที่ประกอบด้วยคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้ผลิตนั้น อันตอบสนองความต้องการของลูกค้า หรือผู้ที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อสังคม โดยรวมในทางที่ดีน่าปรารถนา ซึ่งการจะนำเข้าสู่การศึกษาที่มีคุณภาพได้จะต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับคุณภาพที่ต้องการให้เกิด

2. การพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้มีความทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ตลอดจนพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลในสังคม ซึ่งในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรไว้หลายท่าน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 29) ประกอบด้วย

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 และกรอบสาระการเรียนรู้ที่พัฒนา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
  2. ศึกษาศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและภูมิภาค ตลอดจนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น
  3. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา
  4. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระ หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 หรือมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  5. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของ กระทรวงศึกษาธิการ และกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและ งานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  6. ขอความเห็นชอบใช้หลักสูตรสถานศึกษา จากคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  7. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับ การใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ประกอบด้วย
    - 7.1 การจัดสาระการเรียนรู้
    - 7.2 การกำหนดค่าน้ำหนักและเวลาเรียนช่วงชั้นที่ 1-3
    - 7.3 การกำหนดรหัสวิชา
    - 7.4 การกำหนดระดับผลการเรียน
  8. การบูรณาการภายในและระหว่างสาระการเรียนรู้/ การบูรณาการ เฉพาะเรื่องตามลักษณะสาระการเรียนรู้/ การบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีของผู้เรียน
  9. ประเมินผลการใช้หลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ
- ยิ่งขึ้น

จักรกฤษ วงษ์ชาติ (2551, หน้า 40) ได้กล่าวว่า ในสภาพการณ์ปัจจุบัน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้นำทางวิชาการในการบริหาร หลักสูตรตามแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารโรงเรียนต้องสามารถชี้แนะ ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาร่วมกัน วางแผนพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องพัฒนาหลักสูตร โดยจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาภายในบริบท และแนวทางเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติของการศึกษาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นตลอดเวลา ตรงตามความต้องการของท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะความ ซำนาญ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้เรียนพัฒนาตามศักยภาพ อันสูงสุดในทุกๆ ด้านของแต่ละคน นำไปสู่การปฏิบัติได้ เป็นพลเมืองดีที่มีความรับผิดชอบ สามารถช่วยพัฒนาสังคมในระดับส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับโลก

ไชยา ภวระบุตร (2555, หน้า 192) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงจากหลักสูตรเดิมให้ดีขึ้น สอดคล้องกับความต้องการ ของบุคคลและท้องถิ่น เกิดผลดีแก่ผู้เรียนและผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ อย่างสูงสุด และมีการประเมินผลหลักสูตร

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้มีความทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ตลอดจนพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลในสังคม ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 และหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พ.ศ.2546 และกรอบสาระการเรียนรู้ที่พัฒนาโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการพัฒนาธรรมของท้องถิ่นและภูมิภาค ตลอดจนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและ ประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 หรือ มาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติงานตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ขอความเห็นชอบใช้หลักสูตรสถานศึกษา จากคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การบูรณาการภายในและระหว่าง
 สาระการเรียนรู้/การบูรณาการเฉพาะเรื่องตามลักษณะสาระการเรียนรู้/การบูรณาการ
 ที่สอดคล้องกับวิถีของผู้เรียน ประเมินผลการใช้หลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรให้มี
 คุณภาพยิ่งขึ้น

3. การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา

บรรยากาศของสถานศึกษา เป็นสิ่งแวดล้อมสำคัญในการปฏิบัติงาน และ
 เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ระหว่างบุคคลต่อ
 บุคคลในสถานศึกษา แลส่งผลไปถึงความรู้สึกของบุคคลในสถานศึกษาบรรยากาศของ
 องค์การ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรในสถานศึกษา บรรยากาศที่ดี จะทำให้การทำงาน
 ของบุคลากรบรรลุจุดหมายสำคัญที่ต้องการ สิ่งสำคัญที่สุดที่ส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ดี
 ของสถานศึกษา คือการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลาย
 ท่าน ดังนี้

สมาน ปรีชา (2548, หน้า 14-17) กล่าวเกี่ยวกับการดำเนินงานด้าน
 อาคารสถานที่ที่ดี ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจึงจะทำให้การ
 ดำเนินงานจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ
 บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะต้องครอบคลุมทั้งด้านการจัดหา การดูแลรักษาความ
 ปลอดภัย และวางแผนการใช้ประโยชน์ให้เกิดคุณค่าสูงสุด และควรเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง
 เพราะสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่เป็นเสมือนหน้าตาของสถานศึกษา บ่งบอกถึง
 วิสัยทัศน์ของผู้บริหารและความเอาใจใส่ของบุคลากรในโรงเรียน อันจะส่งผลต่อการ
 จัดการเรียนการสอนและสภาวะจิตใจของผู้ใช้อาคารสถานที่ ซึ่งหมายถึง นักเรียนครู
 รวมถึงบุคคลภายนอก ที่มาเยี่ยมเยียนสถานศึกษาในโอกาสต่างๆ และได้กล่าวถึงแนวทาง
 ในการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดังนี้

1. ดำเนินการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า
 โดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม
2. จัดให้มีแผนผังบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนและ
 ห้องพิเศษ
3. จัดให้มีการทำตารางและแสดงการใช้อาคารสถานที่ รวมถึงห้อง
 พิเศษต่างๆ

4. ตรวจสอบสภาพและซ่อมบำรุงอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้

5. จัดให้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ของบุคลากร

6. ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่

7. จัดสภาพบริเวณสถานศึกษาให้ร่มรื่น สะอาด สวยงาม น่าดู น่าเรียนและปลอดภัย

8. จัดบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณอื่นๆ ให้มีความแข็งแรงสะอาดและแสงสว่างเพียงพอ

ราตรี ภาวะวงศ์ (2549, หน้า 16-17) ได้กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ คือ การสร้างอาคารสถานที่ที่ลดจุดจนห้องเรียน ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้และเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งการจัดสภาพนอกห้องเรียน เช่น สนามกีฬา สภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ สวนหย่อม สนามเด็กเล่น สถานที่พักผ่อน ควรจัดให้เป็นระเบียบ สะอาด มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อเพิ่มความร่มรื่นสวยงาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในโรงเรียน ทั้งด้านความคิดและแรงงานในการตกแต่งและดูแลรักษา

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552, หน้า 26) ได้กล่าวถึง หลักการจัดการอาคารสถานที่และการจัดสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมเอาไว้ 4 ประการดังนี้

1. การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของกิจกรรมต่างๆ ในสถาบันการศึกษาอย่างชัดเจน เช่น พื้นที่อาคารสำหรับการเรียนการสอน พื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ พื้นที่สำหรับการฝึก พื้นที่สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูล

2. การวางผังบริเวณปลูกสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ เช่น ถูกต้องตามทิศทางลม เอื้อต่อการรับแสงสว่างและป้องกันเสียงรบกวนได้

3. การจัดให้มีทางเดินเท้าระหว่างอาคาร เช่น ทำทางเดินเท้าที่มีหรือไม่มีหลังคาเชื่อมระหว่างอาคารต่างๆ โดยจัดทำจากวัสดุในท้องถิ่นหรือใช้พันธุ์ไม้ให้ร่มเงา พันธุ์ไม้เลื้อยหรือพันธุ์ไม้พุ่มดอก

4. การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่จะให้ความสดชื่นและร่มเงาแก่นักเรียนหรือนักศึกษา เช่น ต้นไม้ สนามหญ้า สระน้ำ ทางน้ำธรรมชาติ ไม้ดอกไม้ประดับ

รวมทั้งจัดให้มีระบบการกำจัดขยะเปียกขยะแห้งให้หมดไป หรือปรับปรุงเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น การทำปุ๋ยหมัก

ไชยา ภาวะบุตร (2555, หน้า 198) กล่าวไว้ว่า บรรยากาศสถานศึกษา นั้น หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ มีการปรับปรุงสถานที่ให้เป็นปัจจุบัน ส่งเสริมให้บุคลากรมีพฤติกรรมเน้น การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษา และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน การจัดบรรยากาศและมีความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของตลอดจนการให้ความสำคัญของ บุคลากรในสถานศึกษา ให้ขวัญและกำลังในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา เป็นสิ่งแวดล้อมสำคัญในการ ปฏิบัติงาน และเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ระหว่างบุคคลต่อบุคคลในสถานศึกษา แลส่งผลไปถึงความรู้สึกรักของบุคคลในสถานศึกษา บรรยากาศขององค์การ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรในสถานศึกษา บรรยากาศที่ดี จะทำให้การทำงานของบุคลากรบรรลุจุดหมายสำคัญที่ต้องการ สิ่งสำคัญที่สุดที่ส่งผลให้ เกิดบรรยากาศที่ดีของสถานศึกษา คือการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หลักการ จัดการอาคารสถานที่และการจัดสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ประกอบด้วย การแบ่ง ลัดส่วนพื้นที่ของกิจกรรมต่างๆ ในสถานบันการศึกษาอย่างชัดเจน เช่น พื้นที่อาคารสำหรับการ เรียนการสอน พื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ พื้นที่สำหรับการฝึก พื้นที่สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูล การวางผังบริเวณปลูกสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ เช่น ถูกต้องตามทิศทางลม เอื้อต่อการรับแสงสว่างและป้องกันเสียงรบกวนได้ การจัดให้มี ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร เช่น ทำทางเดินเท้าที่มีหรือไม่มีหลังคาเชื่อมระหว่างอาคาร ต่างๆ โดยจัดทำจากวัสดุในท้องถิ่นหรือใช้พันธุ์ไม้ให้ร่มเงา พันธุ์ไม้เลื้อยหรือพันธุ์ไม้พุ่มดอก การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่จะให้ความสะดวกชื่นและร่มเงาแก่นักเรียนหรือนักศึกษา เช่น ต้นไม้ สนามหญ้า สระน้ำ ทางน้ำธรรมชาติ ไม้ดอกไม้ประดับ รวมทั้งจัดให้มีระบบการ กำจัดขยะเปียกขยะแห้งให้หมดไป หรือปรับปรุงเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น การทำ ปุ๋ยหมัก

4. การพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาจะพัฒนาได้ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญของครูผู้ปฏิบัติการสอน

ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้หลายท่าน ดังนี้

ศุภชัย ยาวะประภาษ (2548, หน้า 182) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาจะทำให้เกิดประโยชน์ได้ ต้องมีแนวทางและหลักการในการพัฒนา ดังนี้

1. การให้การศึกษา หรือ เรียนรู้ (Education or Learning) เป็นการเตรียมการสำหรับชีวิต การให้การศึกษาเกี่ยวข้องกับการปลูกฝังคุณค่าและทัศนคติ การเติมความรู้ การใช้วิจารณญาณ ความเข้าใจ และปัญญา การให้ศึกษามักทำผ่านการศึกษาในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและสถาบันทางรัฐประศาสนศาสตร์ต่างๆ

2. การฝึกอบรม (Training) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในตำแหน่งหนึ่งๆ ในแ่งมุมขององค์การแล้ว การฝึกอบรมมักเป็นกิจกรรมที่มุ่งสู่บุคลากรในระดับปฏิบัติ หรือหัวหน้างาน

3. การพัฒนาบุคลากร (Employee Development) เป็นกระบวนการของการเกี่ยวข้องเชื่อมโยงจากวุฒิภาวะขั้นหนึ่งไปสู่วุฒิภาวะอีกขั้นหนึ่ง อาทิจากผลการปฏิบัติงานระดับทั่วไปสู่ผลการปฏิบัติงานระดับดี และพัฒนาสู่ระดับดีเยี่ยม การพัฒนามุ่งขยายโลกทัศน์ของผู้ปฏิบัติงาน

ภิญญา เกิดศิลป์ (2551, หน้า 9) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร อาจทำได้หลากหลายวิธี โดยจะต้องพัฒนาความรู้และทักษะให้ก้าวทันวิทยาการใหม่ๆ ครูต้องใฝ่รู้ และต้องเป็นผู้นำด้านวิชาการและการเป็นแบบอย่างที่ดีในสถานศึกษาและชุมชน การพัฒนาครูจึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะส่งเสริมให้ครูก้าวหน้าในวิชาชีพ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาจึงจะมีคุณภาพ สังคมไทยจึงจะเข้มแข็งพอที่จะเผชิญเหตุการณ์ต่างๆ ได้ ดังนั้น เป้าหมายการพัฒนาบุคลากร หรือการพัฒนาครู จึงต้องเพิ่มพูนขีดความสามารถในการเป็นครูที่มีคุณภาพ ภายใต้บริบทต่างๆ ของสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปและการจะเลือกใช้วิธี อาจจะต้องพิจารณาจากปัจจัยหลายๆ อย่างประกอบ เช่น ระยะเวลางบประมาณ และวิธีการที่ครูต้องการ

ไชยา ภวบุตร (2555, หน้า 203) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ดีขึ้น ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การฝึกอบรมปฏิบัติการ และการนิเทศติดตามผลงานของคณะ

กรรมการบริหารโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน โดยนำหลักการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนา

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาจะพัฒนาได้ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญของครูผู้ปฏิบัติการสอน ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แนวทางและหลักการในการพัฒนา ประกอบด้วย การให้การศึกษา หรือ เรียนรู้ การฝึกอบรม การพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการของการเกี่ยวข้องเชื่อมโยงจากวุฒิภาวะชั้นหนึ่งไปสู่วุฒิภาวะอีกชั้นหนึ่ง อาทิจากผลการปฏิบัติงานระดับทั่วไปสู่ผลการปฏิบัติงานระดับดี และพัฒนาสู่ระดับดีเยี่ยม การพัฒนามุ่งขยายโลกทัศน์ของผู้ปฏิบัติงาน

5. การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา บ่งบอกทิศทางของสถานศึกษาได้ว่าน่าจะประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด โดยมีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของผู้นำที่มีประสิทธิภาพไว้หลายประการด้วยกัน ดังนี้

ทองทิพภา วิริยะพันธ์ (2550, หน้า 142) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพดีหรือผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นใจในความสามารถที่มีอยู่ และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นไปกว่าเดิม มีจิตใจเบิกบานแจ่มใส กำจัดความรู้สึกที่เป็นปมด้อยอยู่ในใจให้หมดสิ้น พร้อมทั้งจะเผชิญหน้ากับทุกสถานการณ์อย่างองอาจ ไม่หวาดกลัวต่อสิ่งใด ทำให้ผู้อยู่รอบข้างรู้สึกอบอุ่น มั่นคง สามารถยึดเป็นที่พึ่งได้ ทำให้เป็นพลังในการดึงดูดผู้อื่นให้เกิดความประทับใจ ซึ่งวิธีการสร้างความมั่นใจให้กับตัวเอง มีดังนี้

1. ให้นึกถึงความดีหรือความเก่งที่ตัวเองเคยทำได้แล้วเสมอๆ แม้ทำได้เพียงเล็กน้อยก็ใช้ได้ เช่น เคยช่วยคนยากจน เคยช่วยสัตว์ที่ลำบาก เคยทำบุญ ให้นึกบ่อยๆ จนเกิดความเชื่อว่าตัวเองมีค่าที่สิ่งดีๆ ได้แล้วโอกาสที่จะทำความดีความเก่งต่างๆ ต่อไปอีก ขึ้นชมตัวเองเชื่อว่าตัวเองมีค่าก็เกิดความมั่นใจตัวเองตามความเป็นจริงได้

2. ให้ฝึกตัดสิ้นใจและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจนั้นๆ การเลือกตัดสินใจเป็นการใช้ปัญญาของมนุษย์ คนจะเลือกตัดสินใจแตกต่างกันตามประสบการณ์ ความคิด ความรู้ ความกลัว และให้นึกถึงความรักเพื่อนมนุษย์เข้าไปด้วย ผลของการตัดสินใจมักไม่ผิดพลาด ขอให้คิดว่า เมื่อเรา “กล้า” ตัดสินใจสักครั้งหนึ่งแล้ว โอกาสจะ

“กล้า” ตัดสินใจต่อๆ ไปจะมากขึ้น เมื่อตัดสินใจแล้วก็รับผิชอบต่อการตัดสินใจนั้น ถ้าผลออกมาดีก็ทำต่อไป ถ้าผลออกมาไม่ดีก็ตัดสินใจใหม่ได้ เปลี่ยนแปลงได้ไม่เป็นไรและให้ถือว่าเป็นประสบการณ์ของชีวิต ชีวิตต้องมีประสบการณ์ทั้งนั้น ทั้งที่พอใจและไม่พอใจ ไม่เช่นนั้นชีวิตจะไม่มีค่า

3. ลดความกลัว คนจะนึกถึงความกลัวจนไม่กล้าตัดสินใจและไม่มั่นใจตนเอง โดยให้ นึกถึงคำว่า “กล้า” ให้บ่อยขึ้น บอกกับตัวเองว่า กล้าหาญมากขึ้นทุกวันๆ ทุกนาที่ที่ผ่านไป ความกล้าหาญเป็นคุณสมบัติที่ดีของชีวิต ถ้าเรานึกว่าเรามี ก็จะมีมากขึ้นทันที แต่ถ้าเราไม่มีความกล้ามีแต่ความกลัว เราก็จะเชื่อว่าเราไม่กล้ามีแต่ความกลัวตลอดชีวิต

4. เลิกสงสัยตัวเอง ในกรณีที่ตัดสินใจแล้ว ได้ผลไม่น่าพอใจหรือคิดว่าตัดสินใจผิดน่าจะตัดสินใจว่า “สงสัย” ออกไปจากคำพูดและความคิดเสีย ควรใช้คำว่า “เห็นอกเห็นใจ” จะดีกว่า ถ้าหากทำสิ่งใดแล้วไม่ได้ตั้งใจนั้นก็ให้เห็นอกเห็นใจตัวเอง ไม่ซ้ำเติมตัวเอง จงให้กำลังใจตนเอง และลงมือทำใหม่ได้ ทุกอย่างก็จะเป็นประสบการณ์ ถ้าผลออกมาดีก็ทำต่อไปตามแบบที่ทำแล้วนั้น ถ้าไม่ดีก็เปลี่ยนเสีย ทำสิ่งใหม่เสียขอให้นึกเสมอว่าเวลาทำอะไร ให้ทำเต็มที่ ตัดสินใจแล้วทำเต็มที่ แล้วทำได้แค่นั้นก็แค่นั้น เพราะทำเต็มที่แล้วให้ถือว่าเก่งมากและดีมากแล้ว ส่วนผลที่ออกมา นั้น เขาควบคุมไม่ได้ ปล่อยไปตามธรรมชาติ ผลออกมาอย่างไรก็ให้ออมรับ แต่ไม่ใช่ความผิด ถ้าคิดได้อย่างนี้จะเกิดกำลังใจและความมั่นใจและมีความกล้าที่จะทำในสิ่งที่ควรทำต่อไป

5. เลิกเปรียบเทียบตัวเองกับบุคคลอื่นทั้งกับคนดีกว่าและด้อยกว่า ถ้าเปรียบเทียบตัวเองบ่อยๆ กับคนอื่นก็จะไม่รักตัวเองในที่สุดหรืออาจมีพฤติกรรมที่ไม่น่ารักตามมาก็มาก

ดุสิตา เครือคำบิว (2551 อ้างถึงใน ไชยา ภวระบุตร, 2555, หน้า 207) กล่าวว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ หมายถึงลักษณะทั้งหลายของผู้ที่ใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ในการควบคุม ตรวจสอบ ประสานงาน วินิจฉัย สั่งการ และโน้มน้าวใจ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุดและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ไชยา ภวระบุตร (2555, หน้า 207) กล่าวว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง ผู้นำที่ได้รับความไว้วางใจในการนำองค์การสู่เป้าหมายและทิศทางที่กำหนด มีความโปร่งใสในการบริหารงาน มีจริยธรรม และมีทักษะในการจูงใจบุคลากรในองค์การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา ปบงบอกทิศทางของสถานศึกษาได้น่าจะประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย ตามที่สถานศึกษากำหนดว่า ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพดีหรือผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นใจในความสามารถที่มีอยู่ และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นไปกว่าเดิม มีจิตใจเบิกบานแจ่มใส กำจัดความรู้สึกที่เป็นปมด้อยอยู่ในใจให้หมดสิ้น พร้อมทั้งจะเผชิญหน้ากับทุกสถานการณ์อย่างองอาจ ไม่หวาดกลัวต่อสิ่งใด ทำให้ผู้อยู่รอบข้างรู้สึกอบอุ่น มั่นคง สามารถยึดเป็นที่พึ่งได้ ทำให้เป็นพลังในการดึงดูดผู้อื่นให้เกิดความประทับใจ

6. การประเมินคุณภาพการศึกษา

ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งมีความจำเป็นจะต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาตน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการประเมินไว้หลายท่าน ดังนี้

นภดล ร่มโพธิ์และคณะ (2550 อ้างถึงใน ไชยา ภาระบุตร, 2555, หน้า 211) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การกระทำเพื่อการเทียบเคียง จำนวน ขนาด หรือขอบเขต ที่ใช้ในการเทียบเคียง หรือหน่วยมาตรฐานที่ใช้ในการเทียบเคียง

สุชีพ เสากเกิด (2550, หน้า 12) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา จะครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงาน คือ การกำหนดมาตรฐานคุณภาพ พร้อมตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงคุณภาพตามลักษณะที่ต้องการ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้เป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่ การควบคุมคุณภาพ ว่าผลงานมีคุณภาพคงที่สม่ำเสมอ การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบสภาพจริงว่า ดำเนินการไปได้มากน้อยแค่ไหน และการประเมินซึ่งนำผลการปฏิบัติจริงมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นความคาดหวัง ผลจากการประเมินจึงสามารถช่วยชี้แนะให้สถานศึกษาได้ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป

ปรีชา รุ่งเรือง (2550, หน้า 17) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กให้ได้มาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผลผลิตคือนักเรียนเป็นผู้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐาน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นที่ยอมรับของสังคม

ไชยา ภาระบุตร (2555, หน้า 211) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพ การศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพผลผลิตของสถานศึกษาโดยรวม และประเมิน ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งมีความจำเป็นจะต้องมีการ ประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายของ สถานศึกษาตน การประเมินคุณภาพการศึกษา จะครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงาน คือ การกำหนดมาตรฐานคุณภาพ พร้อมตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงคุณภาพตามลักษณะที่ต้องการ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้เป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่ การควบคุมคุณภาพ ว่าผลงาน มีคุณภาพคงที่สม่ำเสมอ การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบสภาพจริงว่า ดำเนินการไปได้มากน้อยแค่ไหน และการประเมินซึ่งนำผลการ ปฏิบัติจริงมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นความคาดหวัง ผลจากการประเมินจึงสามารถช่วย ชี้แนะให้สถานศึกษาได้ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป

บริบทการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาลีนธุ์ เขต 3

แผนงานและโครงการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาลีนธุ์ เขต 3, 2556, หน้า 1-18)

1. สภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาลีนธุ์ เขต 3 ตั้งอยู่เลขที่ 71 หมู่ 4 ตำบลนิคมห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาลีนธุ์ มีอำเภอในเขตพื้นที่บริการ ทางการศึกษาจำนวน 7 อำเภอ ประกอบด้วย 1) อำเภอภูจินารายณ์ มี 12 ตำบล 2) อำเภอเขาวง มี 6 ตำบล 3) อำเภอนาคู มี 5 ตำบล 4) อำเภอห้วยผึ้ง มี 4 ตำบล 5) อำเภอนามน มี 5 ตำบล 6) อำเภอสมเด็จ มี 8 ตำบล 7) อำเภอคำม่วง มี 6 ตำบล รวมทั้งหมดมี 46 ตำบล

สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาลีนธุ์ เขต 3 จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และอาชีวศึกษา มีโรงเรียนในสังกัด 215 โรงเรียน 2 สาขา จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 37,370 คน

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่

ที่	อำเภอ	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู
1	กุฉินารายณ์	55	725
2	เขาวง	16	213
3	นาคู	22	206
4	ห้วยผึ้ง	18	204
5	นามน	20	202
6	สมเด็จ	39	400
7	คำม่วง	26	356
	รวม	196	2,306

ตาราง 2 ข้อมูลสถานศึกษา (สพฐ.)

ประเภท	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
จำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น	196	100
จำแนกตามในสถานศึกษาที่จัดการเรียน การสอนระดับชั้นต่างกัน		
1. โรงเรียนระดับประถมศึกษา	139	70.91
2. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	57	29.08
รวม	196	100

ตาราง 3 รายชื่อโรงเรียน จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน จำแนกตามโรงเรียน
เขตพื้นที่บริการและรายอำเภอ

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรง เรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ครู ผู้สอน	รวม
1. กุฉินา รายณ์	1. กุดคำวเทพ วิทยา	222	กลาง	ขยาย โอกาส	1	17	18
	2. กุดหว้าวิทยา	165	กลาง	ประถม	1	16	17
	3. คำโพนทอง ปริบูรณ์ราษฎร์ บำรุง	189	กลาง	ขยาย โอกาส	1	15	16
	4. โคกกลาง ราษฎร์พิทักษ์	98	เล็ก	ประถม	1	9	10
	5. โคกหวาย ราษฎร์สามัคคี	88	เล็ก	ประถม	1	11	12
	6. จุมจังอุปกรณ์ เจริญเวทย์	256	กลาง	ประถม	1	19	20
	7. แจนแลนวิทยา	115	กลาง	ประถม	1	12	13
	8. ชุมชนแจนแลน ราษฎร์บำรุง	163	กลาง	ขยาย โอกาส	1	17	18
	9. ดงเหนือประชา สรรค์	91	เล็ก	ประถม	1	10	11
	10. ไทยรัฐวิทยา 35 (คำกั้ง)	107	กลาง	ขยาย โอกาส	1	14	15
	11. นาโกพิศาล ราษฎร์อุปกัมภ์	99	เล็ก	ขยาย โอกาส	1	13	14

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรง เรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหา รสถาน ศึกษา
	12. นาโกวิทหาสูง	191	กลาง	ขยาย โอกาส	1	16	17
	13. นาขามวิทยา	459	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	26	27
	14. นาโคไร่ประชา สรรค์	14	เล็ก	ประถม	1	3	4
	15. บอนเขียว ราษฎร์บำรุง	108	กลาง	ประถม	1	7	8
	16. บ้านกกตาล	65	เล็ก	ประถม	1	8	9
	17. บ้านกลาง	179	กลาง	ขยาย โอกาส	1	17	18
	18. บ้านกุดฝั่งแดง	41	เล็ก	ประถม	1	6	7
	19. บ้านแก้งเดื่อ	78	เล็ก	ประถม	1	3	4
	20. บ้านชุมขี้ยาง	78	เล็ก	ประถม	1	7	8
	21. บ้านคำ ป่าหว้าน	320	ใหญ่	ประถม	1	17	18
	22. บ้านคำอึ้งษ์	108	เล็ก	ประถม	1	9	10
	23. บ้านคุษ	365	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	24	25
	24. บ้านโคกโก่ง	32	เล็ก	ประถม	1	3	4
	25. บ้านจอมทอง	35	เล็ก	ประถม	1	6	7
	26. บ้านดงมัน	44	เล็ก	ประถม	1	6	7

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรงเรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหา รสถาน ศึกษา
	27. บ้านดอน อุมรั้ว	143	กลาง	ประถม	1	10	11
	28. บ้านนาเหนือ	83	เล็ก	ประถม	1	7	8
	29. บ้านโนนยาง	108	กลาง	ประถม	1	9	10
	30. บ้านโนน สวรรค์	48	เล็ก	ประถม	1	5	6
	31. บ้านบัวขาว (พร้อมพื้นที่ อุปถัมภ์)	78	เล็ก	ประถม	1	7	8
	32. บ้านบัวขาว (วันครู 2500)	1,257	ใหญ่	ประถม	1	54	55
	33. บ้านบึงทอง	28	เล็ก	ประถม	1	4	5
	34. บ้านวังมน	62	เล็ก	ประถม	1	7	8
	35. บ้านสวนผึ้ง	224	กลาง	ขยาย โอกาส	1	16	17
	36. บ้านสุขเจริญ	106	กลาง	ประถม	1	8	9
	37. บ้านหนองไฉ่	88	เล็ก	ประถม	1	9	10
	38. บ้านหนอง เม็ก	86	เล็ก	ประถม	1	7	8
	39. บ้านห้วยแดง	103	เล็ก	ประถม	1	8	9
	40. บ้านห้วยม่วง	83	เล็ก	ประถม	1	9	10

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรงเรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหา รสถาน ศึกษา
	41. ปุ่งคล้า วิทยาคมมิตรภาพ ที่ 194	107	กลาง	ขยาย โอกาส	1	14	15
	42. มະนาวิกยา เสริม	86	เล็ก	ประถม	1	7	8
	43. ศรีกุดหว้า เรืองเวทย์	241	กลาง	ขยาย โอกาส	1	22	23
	44. สมสะอาด พิทยาสรรพ์	244	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	17	18
	45. สาขาราชบุรี บำรุง	224	กลาง	ประถม	1	14	15
	46. สามัคคีบัว ขาว	165	กลาง	ประถม	1	11	12
	47. หนองจระเข้ เรืองศิลป์	261	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	18	19
	48. หนองบัวขาว วิทยาเสริม	39	เล็ก	ประถม	1	4	5
	49. หนองฟ้า เลื่อนอำนาจวิทย	137	กลาง	ขยาย โอกาส	1	20	21
	50. หนองสระพัง วิทยาคาร	33	เล็ก	ประถม	1	5	6
	51. หนองห้าง ฉวีวิทย	94	เล็ก	ประถม	1	12	13

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรงเรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา
	52. หนองห้าง อำนวยการวิทย	121	กลาง	ประถม	1	12	13
	53. หนองหูลิง เจริญวิทย	187	กลาง	ประถม	1	10	11
	54. เหล่าใหญ่ วนาสณฑ์ผดุง วิทย	184	กลาง	ขยาย โอกาส	1	17	18
	55. เหล่าไทรงาม วิทยาสง	178	กลาง	ขยาย โอกาส	1	16	17
2. เขาวง	56. กุดกว้าง สวาสดีวิทยา	329	ใหญ่	ประถม	1	17	18
	57. กุดตอแก่น ราษฎร์วิทยา	99	เล็ก	ประถม	1	8	9
	58. กุดปลาเค้า ราษฎร์บำรุง	407	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	24	25
	59. กุดสิม วิทยาสาร	300	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	23	24
	60. โดกมะลิ วิทยา	35	เล็ก	ประถม	1	3	4
	61. ชุมชนกุดบอด วิทยาเสริม	366	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	18	19
	62. บ้านกุดกอก	34	เล็ก	ประถม	1	5	6
	63. บ้านดงหมู	125	กลาง	ประถม	1	9	10

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรงเรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหา รสถาน ศึกษา
	64. บ้านนาหวี	98	กลาง	ประถม	1	11	12
	65. บ้านโนน สำราญ	22	เล็ก	ประถม	1	2	3
	66. บ้านโพธิ์ไทร	51	เล็ก	ประถม	1	3	4
	67. บ้านโพนนาดี	125	กลาง	ขยาย โอกาส	1	15	16
	68. บ้านโพนสว่าง	98	กลาง	ขยาย โอกาส	1	13	14
	69. บ้านส้มป่อย	125	กลาง	ขยาย โอกาส	1	15	16
	70. บ้านหนองผือ	172	กลาง	ขยาย โอกาส	1	14	15
	71. หนองแวง ถวิลราษฎร์	240	กลาง	ขยาย โอกาส	1	17	18
3. นาคู	72. โคกนาดี	137	เล็ก	ขยาย โอกาส	1	16	17
	73. ชุมชนภูแล่น ช้างคเชนทร์วิทย์	122	กลาง	ขยาย โอกาส	1	14	15
	74. นางามวิทยา	191	กลาง	ประถม	1	12	13
	75. นาสีนวนล วิทยา	52	เล็ก	ประถม	1	5	6
	76. บ้านกุด ตาใกล้	24	เล็ก	ประถม	1	4	5

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	ขนาดโรงเรียน	ระดับชั้นการจัดการเรียนการสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน		
					ผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา
	77. บ้านจอมศรี	26	เล็ก	ประถม	1	2	3
	78. บ้านจาน	85	เล็ก	ประถม	1	7	8
	79. บ้านซาด	367	ใหญ่	ประถม	1	21	22
	80. บ้านนากระเตา	94	เล็ก	ประถม	1	7	8
	81. บ้านนาทุตลิม	69	เล็ก	ประถม	1	4	5
	82. บ้านนาคู้	287	ใหญ่	ประถม	1	18	19
	83. บ้านน้ำปุ่น	77	เล็ก	ประถม	1	10	11
	84. บ้านโนนศาลา	52	เล็ก	ประถม	1	8	9
	85. บ้านบ่อแก้ว	104	เล็ก	ประถม	1	8	9
	86. บ้านพรหมสว่าง	30	เล็ก	ประถม	1	5	6
	87. บ้านม่วงกุล	314	ใหญ่	ขยายโอกาส	1	17	18
	88. บ้านวังเวียง	50	เล็ก	ประถม	1	6	7
	89. บ้านหนองขามป้อม	22	เล็ก	ประถม	1	2	3
	90. บ้านหนองห้าง	26	เล็ก	ประถม	1	2	3
	91. รัชมังคลาภิเชก (บ้านนายอ)	29	เล็ก	ประถม	1	2	3
	92. สามเพื่อนพัฒนา	72	เล็ก	ประถม	1	5	6

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรงเรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหา รสถาน ศึกษา
	93. หินลาด นารายณ์สาร	108	กลาง	ประถม	1	9	10
4. ห้วย ผึ้ง	94. ค่ายลูกเสือฯ	17	เล็ก	ประถม	1	4	5
	95. คำบาง พิทยาคม	403	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	30	31
	96. คำหมูน ผดุงเวทย์	156	กลาง	ประถม	1	10	11
	97. ไค้หนุ่ม วิทยาพูน	205	กลาง	ขยาย โอกาส	1	17	18
	98. นิคมกุฉิฯ หมู่ 3	39	เล็ก	ประถม	1	6	7
	99. นิคมกุฉิฯ หมู่ 2	198	กลาง	ประถม	1	14	15
	100. นิคมกุฉิฯ หมู่ 6	174	กลาง	ขยาย โอกาส	1	15	16
	101. บ้านคำม่วง	102	เล็ก	ประถม	1	6	7
	102. บ้านปลาขาว	57	เล็ก	ประถม	1	4	5
	103. บ้านผึ้ง	65	เล็ก	ประถม	1	5	6
	104. บ้านหนอง ขอนแก่น	26	เล็ก	ประถม	1	2	3

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรง เรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหา รสถาน ศึกษา
	105. บ้านหนอง มั่งง	154	กลาง	ประถม	1	8	9
	106. บ้านหนอง แสง	152	เล็ก	ประถม	1	14	15
	107. บ้านห้วยผึ้ง	162	กลาง	ประถม	1	11	12
	108. บ้านห้วยฝา	70	เล็ก	ประถม	1	5	6
	109. บ้านเหล่า สีแก้ว	111	กลาง	ขยาย โอกาส	1	14	15
	110. หนองอีบุตร ไพรเวทย์	184	กลาง	ขยาย โอกาส	1	16	17
	111. อูปริศรีวิทยา	46	เล็ก	ประถม	1	5	6
5. นามน	112. คำยิ่งหมี มณีเวทย์	61	เล็ก	ประถม	1	4	5
	113. ชุมชนยอด แก่งสงเคราะห์	454	ใหญ่	ประถม	1	27	28
	114. ชุมชนหลัก เหลียมวิทยาคาร	166	กลาง	ประถม	1	9	10
	115. ดงสว่าง วรวิทย์	29	เล็ก	ขยาย โอกาส	1	2	3
	116. นามนราษฎร์ สงเคราะห์	439	ใหญ่	ประถม	1	20	21
	117. บ้านโนนเที่ยง	252	ใหญ่	ประถม	1	16	17

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรงเรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหา รสถาน ศึกษา
	118. บ้านหนอง หญ้าปล้อง	160	กลาง	ขยาย โอกาส	1	16	17
	119. บ้านแห่เจริญ วิทย์	82	เล็ก	ประถม	1	5	6
	120. ยี่งสันต์วิทยา	79	กลาง	ประถม	1	7	8
	121. เขื่อนสยาม วิทยา	99	เล็ก	ประถม	1	5	6
	122. สงเปลือย วิทยายน	342	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	19	20
	123. สังคมพัฒนา	189	กลาง	ประถม	1	9	10
	124. สามัคคี วิทยาคม	87	เล็ก	ประถม	1	6	7
	125. หนองคอน เตรียมราษฎร์ บำรุง	109	เล็ก	ประถม	1	6	7
	126. หนองบัว กลาง	40	เล็ก	ประถม	1	4	5
	127. หนองบัว นอก	36	เล็ก	ประถม	1	3	4
	128. หนองบัวโน น	209	กลาง	ขยาย โอกาส	1	15	16
	129. หนองโพนสูง	41	เล็ก	ประถม	1	2	3

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรงเรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา
	130. หนองแวง หนองน้อย วิทยาคาร	20	เล็ก	ประถม	1	2	3
	131. หัววัง วิทยาคม	54	เล็ก	ประถม	1	5	6
6. สมเด็จพระ	132. แก่งพญาชัย วิทยา	75	เล็ก	ประถม	1	6	7
	133. คำเม็กวิทยา	133	กลาง	ประถม	1	9	10
	134. โดกกกลาง สมเด็จพระ	48	เล็ก	ประถม	1	4	5
	135. ชุมชนบ้าน บอนวิทยา	202	กลาง	ประถม	1	12	13
	136. ชุมชนหมู่มน วิทยาสรรพ์	205	กลาง	ขยาย โอกาส	1	17	18
	137. แสงบาดาล บ้านปากวิทยา	113	เล็ก	ประถม	1	7	8
	138. ดงบังนาแก้ว วิทยา	91	เล็ก	ประถม	1	5	6
	139. บ้านกอก วิทยาคม	286	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	16	17
	140. บ้านแก้ง กะอาม	101	กลาง	ประถม	1	9	10
	141. บ้านขมิ้น	96	เล็ก	ประถม	1	6	7

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรง เรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหา รสถาน ศึกษา
	142. บ้านค้อ ราษฎร์บำรุงวิทยา	101	กลาง	ประถม	1	7	8
	143. บ้านคำกุง หนองอิตุ้ม	80	เล็ก	ประถม	1	5	6
	144. บ้านคำไผ่	43	เล็ก	ประถม	1	5	6
	145. บ้านคำ หม่วย	68	เล็ก	ประถม	1	4	5
	146. บ้านดง แหลม	8	เล็ก	ประถม	1	3	4
	147. บ้านนาพัน	25	เล็ก	ประถม	1	4	5
	148. บ้านโนนชาติ	238	กลาง	ขยาย โอกาส	1	15	16
	149. บ้านโนน สะอาด	68	เล็ก	ประถม	1	3	4
	150. บ้านบัว สามัคคี	142	กลาง	ประถม	1	9	10
	151. บ้านปึง โคกสะอาด	59	เล็ก	ประถม	1	7	8
	152. บ้านปึง บาดาลราษฎร์ บำรุง	41	เล็ก	ประถม	1	3	4
	153. บ้านสร้าง แก้ว	71	เล็ก	ประถม	1	4	5

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรงเรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหา รสถาน ศึกษา
	154. บ้านสร้าง แสน	113	เล็ก	ประถม	1	6	7
	155. บ้านสี่แยก สมเด็จ	1,723	ใหญ่	ประถม	1	77	78
	156. บ้านหนอง ป่าอ้อย	48	เล็ก	ประถม	1	3	4
	157. บ้านหนอง ผ้าอ้อม	111	เล็ก	ประถม	1	7	8
	158. บ้านหนองไผ่	34	เล็ก	ประถม	1	3	4
	159. บ้านเหล่าภู พานวิทยา	126	กลาง	ประถม	1	9	10
	160. โพธิ์คำ ประชาสรรค์	74	เล็ก	ประถม	1	4	5
	161. มหาไชย โคกกว้างวิทยา	164	กลาง	ประถม	1	8	9
	162. สมเด็จ ประชานุเคราะห์	350	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	19	20
	163. หนองกุง สมเด็จ	58	เล็ก	ประถม	1	7	8
	164. หนองขาม วิทยา	61	เล็ก	ประถม	1	3	4

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรง เรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหา รสถาน ศึกษา
	165. หนองบัวโดน “วรรณารถประชา นุกูล”	143	กลาง	ประถม	1	12	13
	166. หนองบัว วิทยาสรรพ์	82	เล็ก	ประถม	1	4	5
	167. หนองแวง วิทยานุกูล	196	กลาง	ขยาย โอกาส	1	15	16
	168. หนองสนม ราษฎร์อำนวย	68	เล็ก	ประถม	1	4	5
	169. หนองแสง วิทยาเสริม	259	กลาง	ขยาย โอกาส	1	17	18
	170. หนองแก้ว คุรุราษฎร์บูรณะ	52	เล็ก	ประถม	1	3	4
7. คำ ม่วง	171. คำม่วงจรัส วิทย์ฯ	508	ใหญ่	ประถม	1	22	23
	172. คำเมย ราษฎร์พัฒนา	58	เล็ก	ประถม	1	4	5
	173. ชุมชนโพธิ พิทยาคม	291	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	18	19
	174. ชุมชนหนอง ยางพิทยาคม	93	เล็ก	ประถม	1	9	10

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรงเรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหา รสถาน ศึกษา
	175. หุ่นคลอง วิทยา	108	เล็ก	ขยาย โอกาส	1	12	13
	176. หุ่นนราษฏร์ บำรุง	46	เล็ก	ประถม	1	4	5
	177. นักธุรกิจ (บ้านโคกสนาม)	68	เล็ก	ประถม	1	4	5
	178. นาทันวิทยา	191	กลาง	ขยาย โอกาส	1	14	15
	179. บ้านเก่าเดื่อ	56	กลาง	ขยาย โอกาส	1	9	10
	180. บ้านคำพิมูล	183	กลาง	ขยาย โอกาส	1	15	16
	181. บ้านโคก เพิ่มพูนพิทยา	32	เล็ก	ประถม	1	3	4
	182. บ้านใจดี นาตาล	289	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	17	18
	183. บ้านดงสวน พัฒนา	429	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	20	21
	184. บ้านดินจี่	535	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	27	28
	185. บ้านนาบอน	502	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	30	31

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรง เรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา
	186. บ้านนาไร่ เดี่ยว	234	กลาง	ขยาย โอกาส	1	15	16
	187. บ้านโนนค้อ	571	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	30	31
	188. บ้านโนน ศรีสวัสดิ์	48	เล็ก	ประถม	1	4	5
	189. บ้านโพนแพง	323	ใหญ่	ขยาย โอกาส	1	17	18
	190. บ้านหนอง ม่วง	122	กลาง	ขยาย โอกาส	1	14	15
	191. บ้านหนอง สระพัง	159	กลาง	ขยาย โอกาส	1	11	12
	192. บ้านใหม่ ชัยมงคล	66	เล็ก	ประถม	1	5	6
	193. โป่งนกเป็ด	42	เล็ก	ประถม	1	4	5
	194. สะพานหิน วิทยาคม	31	เล็ก	ประถม	1	3	4
	195. สูงเนิน วิทยาคม	143	กลาง	ประถม	1	10	11

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	จำนวน นักเรียน	ขนาด โรงเรียน	ระดับชั้น การจัด การเรียน การสอน	จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน		
					ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา
	196. หนอง ซอแมว ผดุงวิทย์	138	กลาง	ประถม	1	9	10
รวม ทั้ง หมด	196 โรงเรียน	29,963	-	-	196	2,110	2,306

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3, 2556, หน้า 11

2. ทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เป็นองค์กรกำกับ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและก้าวล้ำนำสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558

2.2 พันธกิจ

ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา ประชากรวันเรียนทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนจบตามหลักสูตร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีความพร้อมต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.3 ค่านิยมองค์กร

“มาตรฐานดี มีวินัย ฉับไวบริการ”

2.4 เป้าประสงค์

- 2.4.1 ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และเสมอภาค
- 2.4.2 ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามหลักสูตรทุกระดับ
- 2.4.3 ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รักถิ่นฐาน เห็นคุณค่าร่วมสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น
- 2.4.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 2.4.5 สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 2.4.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการการศึกษาและจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

2.5 กลยุทธ์

- 2.5.1 กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
- 2.5.2 กลยุทธ์ที่ 2 ปลุกฝังคุณธรรม สำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมสืบสาน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
- 2.5.3 กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพตามหลักสูตร
- 2.5.4 กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.5.5 กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

2.6 จุดเน้น

- 2.6.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพิ่มขึ้น โดยผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5

2.6.2 เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ

2.6.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง และมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน

2.6.4 นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ และอยู่อย่างพอเพียง รักถิ่นฐาน เห็นคุณค่า ร่วมสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

2.6.5 นักเรียนที่มีความสามารถด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปะศาสตร์ทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีความเป็นเลิศ

2.6.6 ประชากรวัยเรียนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา ด้วยทางเลือกที่หลากหลายเพื่อลดอัตราเด็กตกหล่น ออกกลางคัน ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อ หรือประกอบอาชีพ

2.6.7 นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคน มีความพร้อม เข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรม (ASEAN Community)

2.6.8 สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก (Quality Schools)

2.6.9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีคุณภาพตามมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Effective Service Areas)

2.6.10 กระจายอำนาจการบริหารการจัดการศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

สรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เป็นหน่วยงานหลักในระดับเขตพื้นที่ ซึ่งรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับประชาชนวัยเรียนอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล สามารถขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึง เพื่อส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา ประชากรวัยเรียนทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนจบตามหลักสูตร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ สถานศึกษาเป็นแหล่ง

เรียนรู้ตลอดชีวิต และมีความพร้อมต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเสมอภาค ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาตามหลักสูตรทุกระดับ ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รักถิ่นฐาน เห็นคุณค่า ร่วมสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการรับรองคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาและเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหาร จัดการการศึกษาและจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีกลยุทธ์ คือ การพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถ ทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ปลูกฝังคุณธรรม สำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมสืบสาน อนุรักษ์วัฒนธรรมและ ประเพณีท้องถิ่น ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับการพัฒนา เต็มศักยภาพตามหลักสูตร พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

จากบริบทของการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในระดับเขตพื้นที่ รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้กับประชาชนวัยเรียนอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล สามารถขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึง เพื่อส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา ประชากรวัยเรียนทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนจบตามหลักสูตร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ดังต่อไปนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

พัฒนา อำทำว (2548, หน้า 54) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น

เขต 5 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากไปหน่อย มีดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับกาเปลี่ยนแปลง ด้านการแสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา ด้านภาวะผู้นำในการริเริ่มการใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ การเรียนการสอน ด้านศักยภาพการพึ่งพาตนเองในการพัฒนางานวิชาการ และด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้

วิรุฬห์ จิตโบลี (2548, หน้า 74-75) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2 พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ครูผู้สอนในโรงเรียนเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่ำกว่าอาจารย์ 2 และตั้งแต่อาจารย์ 2 ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ครูผู้สอนในโรงเรียนเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กลางและใหญ่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ครูผู้สอน ในโรงเรียนเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล และเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โยธิน สุกุลเดช (2548, หน้า 63) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนที่จัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ที่ได้รับการประเมินคุณภาพระดับชาติ จากข้อสอบมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีการศึกษา 2546 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ในโรงเรียนจำนวน 165 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ และเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window Version 11.5 เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสมการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านมีความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คือ บรรยากาศในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คือ บรรยากาศในโรงเรียนและการสนับสนุนการจัดการในชั้นเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ถดถอยพหุคูณร้อยละ 4.5

ปรีชา ทศน์ละไม (2549, หน้า 100-101) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1-3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1-3 โดยภาพรวม มีแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนอยู่ในระดับปานกลาง ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1-3 โดยภาพรวมและรายด้านมีระดับประสิทธิผลอยู่ในระดับมากทุกด้าน แบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไพศาล แสนยศบุญเรือง (2549, หน้า 112-115) ได้ศึกษา พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับพฤติกรรมมาก ด้านการกระตุ้น

ทางปัญญา และด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ โดยภาพรวม การปฏิบัติสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นว่าทุกข้อที่มีระดับพฤติกรรมมาก โดยด้านการกำหนดนโยบายมุ่งสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมสมบูรณ์ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก ส่วนด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีความสัมพันธ์ระดับสูง

วีรชาติ วิลาศวี (2550, หน้า 103) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า 1) ชำนาญการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จักรกฤษ วงษ์ชาติ (2551, หน้า 87) ได้ศึกษา การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี พบว่า 1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม ผลการเปรียบเทียบ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3. ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการ

เปรียบเทียบ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

วิภาวดี ชีวะผลาบุรณ์ (2553, หน้า 70) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหาร
วิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องของผู้บริหาร ปัจจัยที่เกี่ยวข้องของครูและปัจจัย
ที่เกี่ยวข้องของผู้เรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการและเพื่อสร้างโมเดล
เชิงสาเหตุแบบพหุระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในโรงเรียน
เอกชนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
ผู้บริหาร ครูและนักเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร เครื่องมือสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 3 ชุด ได้แก่
แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร แบบสอบถามสำหรับครู และแบบสอบถามผู้เรียน
ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ระดับผู้บริหาร พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการได้รับ
อิทธิพลจากนโยบายด้านวิชาการภาวะผู้นำชั้นยอด การสนับสนุนทางสังคมและพฤติ
กรรมการบริหารวิชาการ ระดับครู ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการด้านครูได้รับอิทธิพล
จากการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ พฤติกรรมการสอนและทัศนคติต่อวิชาชีพครู
ในระดับผู้เรียน พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการด้านผู้เรียนได้รับอิทธิพลจาก
แรงจูงใจในการเรียน ทัศนคติต่อโรงเรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ความภาคภูมิใจในตนเองและพฤติกรรมการเรียน งานวิจัยนี้จึงสรุปได้ว่า เพื่อการบรรลุ
ประสิทธิผลของการบริหารในตนเองและพฤติกรรมการเรียน งานวิจัยนี้จึงสรุปได้ว่า
เพื่อการบรรลุประสิทธิผลของการบริหารวิชาการในอนาคต ควรมีการอบรมผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาให้มีสมรรถนะในการบริหารด้านวิชาการ ในด้านครู
ควรเสริมสร้างให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู อีกทั้งพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครู
มีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายและ
ในด้านผู้เรียน ผู้บริหารควรเสริมสร้างทัศนคติทางบวกให้แก่ผู้เรียนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น
หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นต้น

เกตุพกา มานะกิจ (2554, หน้า 86) ได้ศึกษา การศึกษาภาวะผู้นำทาง
วิชาการและประสิทธิผลการบริหารวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียน ซึ่งมีการบริหาร 8 ด้าน ได้แก่ การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนา

หลักสูตร การพัฒนางานวิชาการ การนิเทศในเชิงพัฒนา การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนางานวิชาการมีคุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี แนวทางการพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีดังนี้ 1. ด้านการวางแผน สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะหน่วยงานนโยบาย ควรได้มีการวางแผน ค้นหารูปแบบ จัดหลักสูตรระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาและเปิดโอกาสให้หน่วยปฏิบัติระดับเขตพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการ วางแผนงานพัฒนามาตั้งแต่ต้น 2. ด้านการจัดองค์กร ควรจัดโครงสร้างการบริหารแบบ ใหม่ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่ม เครือข่ายโรงเรียน จัดศูนย์พัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อทำหน้าที่นี้ทดแทนกับ ติดตาม 3. ด้านบริหารบุคคล ควรจัดทีมงานจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนดำเนินการจัดอบรม สัมมนา เชิงปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน มีการประชาสัมพันธ์ ยกย่องเชิดชูเกียรติ สนับสนุนให้ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน 4. ด้านการสั่งการ ควรจัดให้ผู้บริหารเข้ารับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นระยะและจัดให้ได้ฝึก ปฏิบัติงานในโรงเรียนต้นแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ 5. ด้านการประสาน ควรมีการประสาน ความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่ กลุ่ม เครือข่ายโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำสารสนเทศและดำเนินงานพัฒนา ด้วยแนวทางใหม่ๆ ใช้เทคโนโลยีสื่อ ICT เพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ 6. ด้านการ รายงาน ควรใช้แบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อให้ ผลตอบแทนและรายงานผลการพัฒนาไปยังต้นสังกัดเป็นระยะ 7. ด้านการจัดงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดงบประมาณเพื่อใช้ในกระบวนการพัฒนา ระดับเขตพื้นที่ ระดับกลุ่มเครือข่าย โรงเรียนควรจัดหาวัสดุ เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการ พัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ

วันเพ็ญ รัตนอนันต์ (2555, หน้า 45) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

จะเชิงเตตรา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านความมุ่งความสัมพันธเป็นรายบุคคล ด้านกระตุนการใช้ปัญญา และด้านการสร้างบารมี 2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคะเชิงเตตรา เขต 2 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคะเชิงเตตรา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์การดำรงตำแหน่งผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป มีภาวะผู้นำ มากกว่า รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี 4. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคะเชิงเตตรา เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการกระตุนใช้เซาวิปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความเป็นผู้นำมากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก

กิตติวรรณ แสนโท (2556, หน้า 56) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง พบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลระยอง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด และด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ตามลำดับ 2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลระยอง จังหวัดระยอง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และด้านประสานงานด้านการใช้หลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลระยอง จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Dennerling (1999, p. 98) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ครูใหญ่ในโรงเรียน ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา การวิเคราะห์ความเป็นผู้นำทางการสอน เป็นการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะของครูใหญ่ในฐานะที่เป็นผู้นำทางการสอนอย่างเข้มแข็ง มีคำถามการวิจัย 5 ข้อ ถูกเขียนขึ้นเพื่อกำหนดความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างครูใหญ่ ที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้นำทางการสอนของครูใหญ่ และความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางการสอนของครูใหญ่และเพื่อระบุความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่และความคิดเห็นของครู นอกจากนี้ การศึกษายังมองที่ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำของครูใหญ่ในโรงเรียนประถมและโรงเรียนมัธยม สัมฤทธิ์ผลของนักเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของนักเรียน และขนาดและองค์ประกอบของเขตโรงเรียนการศึกษานี้ทำขึ้น โดยแบบสำรวจจะส่งไปที่ครูใหญ่ในโรงเรียนประถม และโรงเรียนมัธยม 96 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในรัฐโอเรกอน การวิเคราะห์ข้อมูลจะดูความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำของครูใหญ่ในโรงเรียนประถม โรงเรียนมัธยมและสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน ผลการศึกษาสรุปผลของ

1. ความคิดเห็นของทั้งครูใหญ่ และครูที่มีต่อความเป็นผู้นำทางการสอนของครูใหญ่
2. ครูใหญ่และครูแตกต่างกันในความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะความเป็นผู้นำทางการสอนของครูใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของเวลาที่อุทิศให้กับภาวะความเป็นผู้นำทางการสอนและการควบคุมดูแลที่แท้จริงของการสอน และ 3. ไม่มีการวัดความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะความเป็นผู้นำของครูใหญ่ในโรงเรียนประถม โรงเรียนมัธยมและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

Blasé & Blasé (1999, p. 121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาลักษณะของผู้นำในด้านการสอน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการสอนในชั้นเรียนในเชิงบวก พบว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การแสดงความเป็นผู้นำที่เหมาะสมแสวงหาและการใช้ข้อมูลสำหรับพัฒนาหน่วยงาน และสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนด้านความรู้ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้เรื่อง มนุษย์สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานร่วมกันอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาผู้ร่วมงานจึงเป็นการสร้างคุณภาพการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารให้การแนะนำการวิจัย และนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งสนับสนุนการใช้แหล่งข้อมูลในการศึกษาพัฒนา

เกี่ยวกับการเรียน การสอนจัดโครงการให้ครูในโรงเรียนสลับเปลี่ยนการเยี่ยมชั้นเรียน จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมแก่ครู ส่งเสริมให้ครูอ่านหนังสือบทความเกี่ยวกับวิชาครู เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน

Cavazos (1999, p. 98) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียน Hispanic majority high schools พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ คือ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่เข้มแข็งในการสนับสนุนการพัฒนา เป้าหมาย การปฏิบัติงานทางวิชาการของนักวิชาการการกำหนดวัฒนธรรมของโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการมอบอำนาจให้ครูร่วมกันเป็นผู้นำของโรงเรียน

Anderson (2000, p. 156) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพของครูผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาและครู ที่เป็นผู้นำทางการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง 132 คน โดยมีพฤติกรรมดังนี้คือ 1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน และการสื่อสารการจัดการหลักสูตรและการสอน 2. การควบคุมดูแลการนิเทศการสอน 3. การตรวจสอบ 4. ความก้าวหน้าของนักเรียน และ 5. การส่งเสริมบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเพียง 1 มิติ คือ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

Yamada (2000, p. 143) ได้ทำการวิจัยถึงความรับผิดชอบ และสมรรถภาพในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา เมืองเฟลโคโน รัฐแคลิฟอร์เนีย พบว่า ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนขึ้นอยู่กับ 1. เตรียมการในด้านการศึกษา 2. ประสิทธิภาพในการบริหาร 3. เพศ 4. จำนวนครั้งในการนิเทศผู้ร่วมงาน และ 5. ขนาดของโรงเรียน ส่วนสมรรถภาพของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางวิชาการนั้นขึ้นอยู่กับ 1. เพศ 2. การเตรียมการในด้านการศึกษา 3. ประสิทธิภาพในการบริหาร 4. จำนวนครั้งในการนิเทศผู้ร่วมงาน และ 5. ขนาดของโรงเรียนในการศึกษา ยังพบว่า มหาวิทยาลัยและโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา ควรจะได้มีโปรแกรมการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ในขอบข่ายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูผู้สอนได้ รวมทั้งสามารถประเมินผล เพื่อช่วยเหลือคณะครูในฐานะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพจากที่กล่าวมาประสิทธิภาพของผู้บริหาร

Mickey (2000, p. 99) ได้ทำการวิจัยถึงภาวะผู้นำทางวิชาการในเรื่องของวิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษาท้องถิ่น ใช้ในการเปลี่ยนโครงสร้างการทำงานของครู ในโรงเรียนขนาดกลาง การศึกษาครั้งนี้ต้องการหลอมรวมการเรียนการสอนเข้ากับการบริหารการศึกษา จากการศึกษาค้นคว้า ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ ใช้วิธีเชิงระบบในการปรับโครงสร้างการทำงาน ให้รับรู้ถึงความสำคัญของอำนาจในตำแหน่งหรือบทบาทที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง และพบว่า ภาวะผู้นำแบบร่วมกันทำงาน เป็นรูปของภาวะผู้นำที่มีความสำเร็จสูงในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างผู้บริหารจะสนับสนุนการสร้างทีมงานและการร่วมมือระหว่างหน่วยงาน นอกจากนี้ยังคำนึงถึงความปลอดภัย กฎระเบียบและบรรยากาศในการทำงานผู้บริหารจะช่วยให้มีการพัฒนาศักยภาพซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จ และในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างนี้เป็นการปฏิบัติ ซึ่งต้องใช้เวลามากจำต้องอาศัยการวางแผนและการจัดการที่ดี อาศัยความร่วมมือของครู ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่มีความสามารถ ผู้อำนวยความสะดวก และคอยกระตุ้น รวมทั้งจะต้องเต็มใจสละอำนาจและยอมรับบทบาทใหม่จากผู้ร่วมงานหรือครู

Walter and Others (2003, pp. 2-14) ทำการศึกษา งานวิจัยเพื่อค้นหา คำตอบว่าในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา งานวิจัยได้บอกอะไรบ้างเกี่ยวกับผลของภาวะผู้นำที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งในบทนำของรายงานวิจัยระบุว่า ไม่มีวิธีแก้ปัญหาวิธีใดที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างผลสมบูรณ์แบบ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะปัญหาวินัยทางการศึกษา หรือปัญหาขององค์กรใดๆ ก็ตาม เช่นเดียวกันกับเรื่องภาวะผู้นำ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความมีประสิทธิภาพของการศึกษา อย่างไรก็ตามผลการวิจัยที่เรียบเรียงใหม่ให้สะดวกต่อการเข้าถึงและหากผู้บริหารศึกษานำไปประยุกต์ใช้ย่อมสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของภาวะผู้นำทางวิชาการได้ สำหรับข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า 1) มีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 2) การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น ตามไปด้วย 3) มีพฤติกรรมภาวะผู้นำ 21 ข้อ ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ พฤติกรรมภาวะผู้นำในด้าน 1) คำนึงถึงวัฒนธรรมองค์กร 2) วางระเบียบและแนวทางการปฏิบัติงาน 3) ออกกฎข้อบังคับที่ปกป้องครูให้สามารถทุ่มเทเพื่อการสอน 4) แสวงหาทรัพยากร 5) สร้างและพัฒนาหลักสูตร การสอน และการวัดผล 6) กำหนดจุดเน้นในเป้าหมาย 7) แสวงหาความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร การวัดผล และการสอน 8) สร้างวิสัยทัศน์ร่วม 9) ให้รางวัลสำหรับความสำเร็จ 10) มีทักษะการสื่อสาร 11) เป็นนัก

ประชาสัมพันธ์ 12) ให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมตัดสินใจ 13) ยอมรับทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว 14) มีมนุษยสัมพันธ์ 15) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 16) มองโลกแง่ดี 17) มีอุดมการณ์ 18) ติดตามความก้าวหน้าของโรงเรียน 19) ยืดหยุ่น ปรับตัวง่าย 20) คำนี้ถึงสถานการณ์ 21) เป็นผู้กระตุ้นให้เกิดสติปัญญา

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารหน่วยงานให้มีคุณภาพ นอกจากนั้นจะต้องกำหนดภารกิจของโรงเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้การสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆ ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร คือ มีแนวคิดและการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงและความต้องการของท้องถิ่น มีการประเมินผลนักเรียน ในการดำเนินการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุจุดหมายของการเรียน หรือไม่เพียงใด เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพนักเรียน มีการจัดโครงการ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การดำเนินกิจกรรมสำหรับช่วยเหลือทางด้านการศึกษาแก่นักเรียนที่มีพัฒนาการและความเจริญเติบโตบางลักษณะแตกต่างจากเด็กปกติทั่วไปได้เรียนร่วมในสถานศึกษา มีด้านการประเมินผลการสอนของครู กระบวนการตรวจสอบติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่แสดงถึงผลสำเร็จและปัญหา เพื่อให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ปรับปรุงการปฏิบัติงานของครู และมีการวางแผนเพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ เพื่อส่งเสริมให้ครู มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับสภาพของสังคม นำไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เพื่อประโยชน์ที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรเรียนรู้และพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของตนเอง เพื่อแสดงบทบาทของตนเองให้เหมาะสมและปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับให้สมบูรณ์ เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูมีความมุ่งมั่นและร่วมมือกันในการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามที่ได้มุ่งหวัง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษา การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จึงนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ปีการศึกษา 2557 รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,306 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3, 2557, หน้า 7)

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 196 คน

1.1.2 ครูผู้สอน จำนวน 2,110 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ปีการศึกษา 2557 588 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 196 คน ครูผู้สอน จำนวน 392 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้การกำหนดตามตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 43) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.2.1 แบ่งเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ จำนวน 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอ กุฉินารายณ์ อำเภอเขาวง อำเภอนาาคู อำเภอห้วยผึ้ง อำเภอนามน อำเภอสมเด็จ และ อำเภอดำม่วง โดยกำหนดการปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน ออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ จะได้จำนวน 196 โรงเรียน ใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposive หรือ Judgmental Sampling) เลือกทุกโรงเรียน รายละเอียดดังนี้

1.2.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 101 โรงเรียน

1.2.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 66 โรงเรียน

1.2.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 29 โรงเรียน

1.2.2 จากโรงเรียนที่สุ่มในข้อ 1.2.1 เจาะจงเลือกผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอน โรงเรียนละ 2 คน มีรายละเอียดดังนี้

1.2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 196 คน

1.2.2.2 ครูผู้สอน จำนวน 392 คน

ตาราง 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน จำแนกตามที่ปฏิบัติงาน
อยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน

อำเภอ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่			รวม ทั้งหมด
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	
กุฉินารายณ์	26	52	78	23	46	69	6	12	18	165
เขาวง	5	10	15	7	14	21	4	8	12	48
นาคู	16	32	48	3	6	9	3	6	9	66
ห้วยผึ้ง	9	18	27	8	16	24	1	2	3	54
นามน	11	22	33	5	10	15	4	8	12	60
สมเด็จ	24	48	72	12	24	36	3	6	9	117
คำม่วง	10	20	30	8	16	24	8	16	24	78
รวม	101	202	303	66	132	198	29	58	87	588

ตาราง 5 รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน
ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่

อำเภอ	ขนาด โรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
			ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
1. กุฉินารายณ์	ขนาดเล็ก	1. โดกกลางราษฎร์พิทักษ์	1	2	3
		2. โดกหวายราษฎร์สามัคคี	1	2	3
		3. ดงเหนือประชาสรรค์	1	2	3
		4. นาโกพิศาลราษฎร์อุภัมภ์	1	2	3
		5. นาไคร้ประชาสรรค์	1	2	3
		6. บ้านกกตาล	1	2	3

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
		7. บ้านกุดผึ้งแดง	1	2	3
		8. บ้านแก้งเตี๋ย	1	2	3
		9. บ้านชุมช้อย่าง	1	2	3
		10. บ้านคำอีหงษ์	1	2	3
		11. บ้านโคกโก่ง	1	2	3
		12. บ้านจอมทอง	1	2	3
		13. บ้านดงมัน	1	2	3
		14. บ้านนาเหนือ	1	2	3
		15. บ้านโนนสวรรค์	1	2	3
		16. บ้านบัวขาว (พร้อมพันธุ์ อุปลัถ์มภ์)	1	2	3
		17. บ้านบึงทอง	1	2	3
		18. บ้านวังมน	1	2	3
		19. บ้านหนองโง้ง	1	2	3
		20. บ้านหนองเม็ก	1	2	3
		21. บ้านห้วยแดง	1	2	3
		22. บ้านห้วยม่วง	1	2	3
		23. มະนาวาวิทยาเสริม	1	2	3
		24. หนองบัวขาววิทยาเสริม	1	2	3
		25. หนองสระพังวิทยาคาร	1	2	3
		26. หนองห้างฉวีวิทย์	1	2	3
	ขนาดกลาง	27. กุดคำวเทพวิทยา	1	2	3
		28. กุดหว้าวิทยา	1	2	3
		29. คำโพนทองบริบูรณ์ ราษฎร์บำรุง	1	2	3
		30. จุมจังอุปกรณ์เจริญเวทย์	1	2	3

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาด โรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
			ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
		31. แจนแลนวิทยา	1	2	3
		32. ชุมชนแจนแลนราษฎร์บำรุง	1	2	3
		33. ไทยรัฐวิทยา 35 (คำกั้ง)	1	2	3
		34. นาโกวิทศึกษาสูง	1	2	3
		35. บอนเขียวราษฎร์บำรุง	1	2	3
		36. บ้านกลาง	1	2	3
		37. บ้านดอนอุ่มรั้ว	1	2	3
		38. บ้านโนนยาง	1	2	3
		39. บ้านสวนผึ้ง	1	2	3
		40. บ้านสุขเจริญ	1	2	3
		41. ปุ่เกล้าวิทยาคมมิตรภาพ ที่ 194	1	2	3
		42. ศรีกุดหัว้าเรืองเวทย์	1	2	3
		43. สาขารราษฎร์บำรุง	1	2	3
		44. สามัคคีบัวขาว	1	2	3
		45. หนองฟ้าเลื่อนอำนาจวิทย์	1	2	3
		46. หนองหูลิงเจริญเวทย์	1	2	3
		47. หนองห้างอำนาจวิทย์	1	2	3
		48. เหล่าใหญ่วนาสณฑ์ ผดุงเวทย์	1	2	3
		49. เหล่าไธสงามวิทศึกษาสูง	1	2	3

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
	ขนาดใหญ่	50. นาขามวิทยา	1	2	3
		51. บ้านคำป่าหว้าน	1	2	3
		55. บ้านคุย	1	2	3
		53. บ้านบัวขาว (วันครู 2500)	1	2	3
		54. สมสะอาดพิทยาสรรพ์	1	2	3
		55. หนองจระเข้เรืองศิลป์	1	2	3
รวมอำเภอภูฉินารายณ์ 55 โรงเรียน			55	110	165
2. เขาวง	ขนาดเล็ก	1. กุดตอแก่นราษฎร์วิทยา	1	2	3
		2. โคกมะลิวิทยา	1	2	3
		3. บ้านกุดกอก	1	2	3
		4. บ้านโนนสำราญ	1	2	3
		5. บ้านโพธิ์ไทร	1	2	3
	ขนาดกลาง	6. บ้านดงหมู	1	2	3
		7. บ้านนาวิ	1	2	3
		8. บ้านโพนนาดี	1	2	3
		9. บ้านโพนสว่าง	1	2	3
		10. บ้านส้มป่อย	1	2	3
		11. บ้านหนองผือ	1	2	3
		12. หนองแวงถวิลราษฎร์	1	2	3

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
	ขนาดใหญ่	13. กุดกว้างสวาสดีวิทยา	1	2	3
		14. กุดปลาค้าวราชภรณ์บำรุง	1	2	3
		15. กุดลิ้มวิทยาสาร	1	2	3
		16. ชุมชนกุดบอดวิทยาเสริม	1	2	3
รวมอำเภอเขาวง 16 โรงเรียน			16	32	48
3. นาคู	ขนาดเล็ก	1. โคกนาดี	1	2	3
		2. นาสิ่นวลวิทยา	1	2	3
		3. บ้านกุดตาใกล้	1	2	3
		4. บ้านจอมศรี	1	2	3
		5. บ้านจาน	1	2	3
		6. บ้านนากระเดา	1	2	3
		7. บ้านนากุดลิ้ม	1	2	3
		8. บ้านน้ำปุ่น	1	2	3
		9. บ้านโนนศาลา	1	2	3
		10. บ้านบ่อแก้ว	1	2	3
		11. บ้านพรหมสว่าง	1	2	3
		12. บ้านวังเวียง	1	2	3
		13. บ้านหนองขามป้อม	1	2	3
		14. บ้านหนองห้าง	1	2	3
		15. รัชมังคลาภิเษก (บ้านนายอ)	1	2	3
		16. สามเพื่อนพัฒนา	1	2	3
	ขนาดกลาง	17. ชุมชนภูแล่นช้างคเชนทร์ วิทย์	1	2	3
		18. นางามวิทยา	1	2	3
		19. หินลาดนารายณ์สาร	1	2	3

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
	ขนาดใหญ่	20. บ้านชาติ	1	2	3
		20. บ้านนาคู	1	2	3
		22. บ้านม่วงกุล	1	2	3
รวมอำเภอนาคู 22 โรงเรียน			22	44	66
4. ห้วยผึ้ง	ขนาดเล็ก	1. ค่ายลูกเสือฯ	1	2	3
		2. นิคมกฤษี หมู่ 3	1	2	3
		3. บ้านคำม่วง	1	2	3
		4. บ้านปลาขาว	1	2	3
		5. บ้านผึ้ง	1	2	3
		6. บ้านหนองซอนแก่น	1	2	3
		7. บ้านหนองแสง	1	2	3
		8. บ้านห้วยฝา	1	2	3
		9. อุปรีศรีวิทยา	1	2	3
	ขนาดกลาง	10. คำหมูนพตุงเวทย์	1	2	3
		11. ใต้นุ่นวิทยาพน	1	2	3
		12. นิคมกฤษี หมู่ 2	1	2	3
		13. นิคมกฤษี หมู่ 6	1	2	3
		14. บ้านหนองมะงง	1	2	3
		15. บ้านห้วยผึ้ง	1	2	3
		16. บ้านเหล่าสีแก้ว	1	2	3
	17. หนองอึบุดรไพรเวทย์	1	2	3	
	ขนาดใหญ่	18. คำบงพิทยาคม	1	2	3
รวมอำเภอห้วยผึ้ง 18 โรงเรียน			18	36	54

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
5. นามน	ขนาดเล็ก	1. คำอิงหมิมณีเวทย์	1	2	3
		2. ดงสว่างวรวิทย์	1	2	3
		3. บ้านแห่เจริญวิทย์	1	2	3
		4. เย็นสยามวิทยา	1	2	3
		5. สามัคคีวิทยาคม	1	2	3
		6. หนองคอนเตรียมราษฎรบำรุง	1	2	3
		7. หนองบัวกลาง	1	2	3
		8. หนองบัวนอก	1	2	3
		9. หนองโพนสูง	1	2	3
		10. หนองแวงหนองน้อยวิทยาคาร	1	2	3
		11. หัววังวิทยาคม	1	2	3
	ขนาดกลาง	12. ชุมชนหลักเหลี่ยมวิทยาคาร	1	2	3
		13. บ้านหนองหญ้าปล้อง	1	2	3
		14. ยี่งสันต์วิทยา	1	2	3
		15. สังคมพัฒนา	1	2	3
		16. หนองบัวโน	1	2	3
			ขนาดใหญ่	17. ชุมชนยอดแก่งสงเคราะห์	1
18. นามนราษฎรสงเคราะห์	1			2	3
19. บ้านโนนเที่ยง	1			2	3
20. สงเปลือยวิทยายน	1			2	3
รวมอำเภอนามน 20 โรงเรียน			20	40	60

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาด โรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
			ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
6. สมเด็จพระ	ขนาดเล็ก	1. แก่งพญาชัยวิทยา	1	2	3
		2. โคกกลางสมเด็จ	1	2	3
		3. แสงบาดาลบ้านบากวิทยา	1	2	3
		4. ดงบังนาแก้ววิทยา	1	2	3
		5. บ้านขมิ้น	1	2	3
		6. บ้านคำกุงหนองอิตุ้ม	1	2	3
		7. บ้านคำไผ่	1	2	3
		8. บ้านคำหม่วย	1	2	3
		9. บ้านดงแหลม	1	2	3
		10. บ้านนาทัน	1	2	3
		11. บ้านโนนสะอาด	1	2	3
		12. บ้านบึงโคกสะอาด	1	2	3
		13. บ้านบึงบาดาลราษฎร์บำรุง	1	2	3
		14. บ้านสร้างแก้ว	1	2	3
		15. บ้านสร้างแสน	1	2	3
		16. บ้านหนองป่าอ้อย	1	2	3
		17. บ้านหนองผ้าอ้อม	1	2	3
		18. บ้านหนองไผ่	1	2	3
		19. โปธิ์คำประชาสรรค์	1	2	3
		20. หนองกุงสมเด็จ	1	2	3
		21. หนองขามวิทยา	1	2	3
		22. หนองบัววิทยาสรรพ์	1	2	3
		23. หนองสนมราษฎร์อำนวย	1	2	3
		24. หนองหัวคูราษฎร์บูรณะ	1	2	3

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	
	ขนาดกลาง	25. คำเม็กวิทยา	1	2	3	
		26. ชุมชนบ้านบอนวิทยา	1	2	3	
		27. ชุมชนหม่อมมหาวิทยาลัย	1	2	3	
		28. บ้านแก่งกะอาม	1	2	3	
		29. บ้านค้อราษฎร์บำรุงวิทยา	1	2	3	
		30. บ้านโนนชาติ	1	2	3	
		31. บ้านบัวสามัคคี	1	2	3	
		32. บ้านเหล่าภูพานวิทยา	1	2	3	
		33. มหาไชยโคกแก้ววิทยา	1	2	3	
		34. หนองบัวโดน	1	2	3	
		“วรรณารถประชาชนกุล”167				
		35.หนองแวงวิทยานุกูล	1	2	3	
		36. หนองแสงวิทยาเสริม	1	2	3	
		ขนาดใหญ่	37. บ้านกอกวิทยาคม	1	2	3
			38. บ้านสีแยกสมเด็จ	1	2	3
			39. สมเด็จประชาชนเคราะห์	1	2	3
รวมอำเภอสมเด็จ 39 โรงเรียน			39	78	117	
7. คำม่วง	ขนาดเล็ก	1. คำเมยราษฎร์พัฒนา	1	2	3	
		2. ชุมชนหนองยางวิทยาคม	1	2	3	
		3. ทุ่งคลองวิทยา	1	2	3	
		4. ทุ่งมนราษฎร์บำรุง	1	2	3	
		5. นักรุกกิจ(บ้านโคกสนาม)	1	2	3	
		6. บ้านโคกเพิ่มพูนพิทยา	1	2	3	
		7. บ้านโนนศรีสวัสดิ์	1	2	3	
		8. บ้านใหม่ชัยมงคล	1	2	3	

ตาราง 5 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
		9. โป่งนกเป็ล้า	1	2	3
		10. สะพานหินวิทยาคม	1	2	3
	ขนาดกลาง	11. นาทันวิทยา	1	2	3
		12. บ้านเก่าเตี๋ย	1	2	3
		13. บ้านคำพิมูล	1	2	3
		14. บ้านนาไร่เตี๋ย	1	2	3
		15. บ้านหนองม่วง	1	2	3
		16. บ้านหนองสระพัง	1	2	3
		17. สูงเนินวิทยาคม	1	2	3
		18. หนองซอแงแมวมุดงวิทย	1	2	3
	ขนาดใหญ่	19. คำม่วงจรัสวิทย	1	2	3
		20. ชุมชนโพธิพิทยาคม	1	2	3
		21. บ้านใจटनाตาล	1	2	3
		22. บ้านดงสวนพัฒนา	1	2	3
		23. บ้านดินจี่	1	2	3
		24. บ้านนาบอน	1	2	3
		25. บ้านโนนค้อ	1	2	3
		26. บ้านโพนแพง	1	2	3
รวมอำเภอสมเด็จ 26 โรงเรียน			26	52	78
รวมทั้งสิ้น 196 โรงเรียน			196	392	588

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น จากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตร
3. การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา
4. การพัฒนาบุคลากร
5. การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา

2.2 วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

วิธีการสร้างเครื่องมือและการให้คะแนนจากเครื่องมือ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2.2 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการในการวิจัย โดยวิเคราะห์จากวัตถุประสงค์ในการวิจัย กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.2.3 เขียนร่างแบบสอบถามความคิดเห็น ให้ครอบคลุมภาวะผู้นำทางวิชาการ 6 องค์ประกอบหลัก ตามกรอบแนวคิด แล้วนำมาขอคำแนะนำและข้อคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ

2.2.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค

การตรวจสอบความสอดคล้อง ของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม Index of Item Objective Congruence (IOC) รายนามผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีดังนี้

2.2.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธาน
กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.2.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์
กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.2.4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์
กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.2.4.4 ดร.พนัส ถิ่นวัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดกอก
อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

2.2.4.5 ดร.จินตนา อะสุชีวะ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ
พิเศษ โรงเรียนสมสะอาดพิทยาสรรพ์ อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

2.2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาอำนาจจำแนก
(Discrimination) โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรวมรายข้อกับคะแนน
รวมรายด้าน (Item–Total correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก มีค่า
อยู่ระหว่าง .38–.87 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่า .98

2.2.7 พิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร เพื่อทำหนังสือนำเสนอแบบสอบถามถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนในสังกัด

3.2 ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เพื่อทำหน้าที่ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษา ขออนุญาตเก็บข้อมูล ในการทำวิทยานิพนธ์ในโรงเรียนที่สังกัด และประสานหัวหน้าและเจ้าหน้าที่ช่วยดำเนินการ ส่งแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน ตามจำนวนที่กำหนดในกลุ่ม ตัวอย่างพร้อมกับการกำหนดการส่งกลับจากโรงเรียน

3.3 เมื่อโรงเรียนดำเนินการกรอกข้อมูลเสร็จส่งแบบสอบถามมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ที่สังกัดฝ่ายอำนวยการ เจ้าหน้าที่และรวบรวมข้อมูลไว้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

3.4 ผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่กำหนด นัดหมายไว้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถามที่รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 นำแบบสอบถามซึ่งจำแนกตามข้อมาตรฐานให้คะแนนเป็นรายชื่อ ตามลำดับ ในการตอบแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1970) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4.3 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จาก 6 องค์ประกอบหลัก นำมา หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ละองค์ประกอบหลักและรายข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา โดยพิจารณาจากเกณฑ์ระดับคะแนนเฉลี่ยของช่วงระดับคะแนน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 170) ดังต่อไปนี้

4.51–5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ระดับ มากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ระดับ มาก

2.51–3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ระดับ ปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ระดับ น้อย

1.00–1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ระดับ น้อยที่สุด

4. คะแนนที่ได้จากข้อ 3 ไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่างๆ โดยใช้เครื่อง ไมโครคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย

5. การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการสรุปความคิดเห็นรายด้านและหาค่าความถี่แต่ละด้าน

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

5.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่

5.2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation)

5.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

5.3.1 สมมุติฐานข้อที่ 1 “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก” ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายคุณลักษณะหรือรายละเอียดกลุ่มตัวแปร

5.3.2 สมมุติฐานข้อที่ 2 “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แตกต่างกัน” ใช้สถิติวิเคราะห์ t-test (Independent Samples) เพื่อหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวแปร

5.3.3 สมมุติฐานข้อที่ 3 “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน แตกต่างกัน” ใช้สถิติวิเคราะห์ t-test (Independent Samples) เพื่อหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวแปร

5.3.4 สมมุติฐานข้อที่ 4 “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน แตกต่างกัน” ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One Way ANOVA) เพื่อหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวแปร

5.3.5 สมมุติฐานข้อที่ 5 “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ แตกต่างกัน” ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One Way ANOVA) เพื่อหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวแปร

5.3.6 สมมุติฐานข้อที่ 6 “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความ

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน” ใช้สถิติวิเคราะห์ t-test (Independent Samples) เพื่อหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวแปร

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

1. ผู้วิจัยนำผลการวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 หมายถึง การนำผลการศึกษา เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยเลือกจาก 6 องค์ประกอบหลัก ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มาร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน พิจารณาสอนแนะ จากนั้นผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อหาแนวทางยกระดับที่เหมาะสมของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ต่อไป โดยมีผู้เชี่ยวชาญมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.5 ดร.ภาสกร ภูแต่มนิล รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

1.6 นายภูวนาท บัณฑิต ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามผลและประเมินผล การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 อำเภอ ห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

1.7 นายบรรลุ อารมณฺ์สวะ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนกุศลิมวิทยาสาร วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

1.8 ดร.วิภา สายรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกมะลิวิทยา อำเภอ เขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

1.9 ดร.พนัส ถิ่นวัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดกอก อำเภอเขาวง จังหวัด กาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

1.10 นายสมศักดิ์ สันวิลาศ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ โรงเรียน บ้านม่วงกุล อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3

2. การสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม

2.1 ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบปลายปิด ดังนี้

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จาก 6 องค์ประกอบหลัก ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มาสร้างเป็นแนวทางการพัฒนา

2.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เพื่อนำมาวิเคราะห์และสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 ร่างแบบสอบถาม

2.2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแก้ไข

เบื้องต้น

2.2.4 นำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ไปนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

3.2 ผู้วิจัยเป็นผู้ไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด มาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ของแบบสอบถาม เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีค่าความถี่ (N=10)

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความสะดวกและเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็น
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าเฉลี่ยด้วย t-test
SS	แทน	Sum of Squares
df	แทน	Degree of Freedom
MS	แทน	Mean Squares
F	แทน	ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของความแปรปรวนด้วย F-test
*	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	196	33.33
1.2 ครูผู้สอน	392	66.67
รวม	588	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน		
2.1 น้อยกว่า 10 ปี	253	43.02
2.2 10 ปีขึ้นไป	335	56.98
รวม	588	100.00
3. ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน		
3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	303	51.53
3.2 โรงเรียนขนาดกลาง	198	33.67
3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	87	14.80
รวม	588	100.00
4. ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่		
4.1 อำเภอภูผินารายณ์	165	28.06
4.2 อำเภอเขาวง	48	8.16
4.3 อำเภอนาคู	66	11.22
4.4 อำเภอห้วยผึ้ง	54	9.18
4.5 อำเภอนามน	60	10.20
4.6 อำเภอสมเด็จ	117	19.90
4.7 อำเภอคำม่วง	78	13.27
รวม	588	100.00
5. ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน		
5.1 โรงเรียนระดับประถมศึกษา	417	70.92
5.2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	171	29.08
รวม	588	100.00

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ผู้บริหาร
สถานศึกษา จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และครูผู้สอน จำนวน 392 คน คิด
เป็นร้อยละ 66.67

จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน
253 คน คิดเป็นร้อยละ 43.02 และ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 335 คน คิดเป็นร้อยละ 56.98

จำแนกตามที่อยู่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน โรงเรียนขนาดเล็ก
จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 51.53 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อย
ละ 33.67 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 14.80

จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ อำเภอภูจินารายณ์ จำนวน
165 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06 อำเภอเขาวง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 8.16 อำเภอ
นาคู จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 11.22 อำเภอห้วยผึ้ง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ
9.18 อำเภอนามน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 10.20 อำเภอสมเด็จ จำนวน 117 คน
คิดเป็นร้อยละ 19.90 และอำเภอดำม่วง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 13.27

จำแนกตามในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน โรงเรียน
ระดับประถมศึกษา จำนวน 417 คน คิดเป็นร้อยละ 70.92 โรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 29.08

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ
ครูผู้สอน ที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยภาพรวม

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ดังตาราง 7-13

ตาราง 7 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	X	S.D.	แปลผล
1. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.47	.27	ปานกลาง
2. การพัฒนาหลักสูตร	3.52	.30	มาก
3. การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา	3.51	.23	มาก
4. การพัฒนาบุคลากร	3.50	.29	ปานกลาง
5. การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ	3.56	.37	มาก
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา	3.55	.22	มาก
โดยภาพรวม	3.52	.22	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อ
พิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า องค์ประกอบหลักที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก
ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมาคือ การประเมินคุณภาพการศึกษา
($\bar{X} = 3.55$) และการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.52$)

ตาราง 8 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารได้บริหารจัดการโดยกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีความสามารถในการคิดตามเป้าหมายของสถานศึกษากำหนด	3.35	.58	ปานกลาง
2. ผู้บริหารจัดระบบองค์กร โครงสร้างบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน	3.48	.63	ปานกลาง
3. ผู้บริหารจัดระบบนิเทศภายในให้ครูจัดการเรียนรู้วัดผลประเมินผล ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้สื่อแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและเอื้อต่อการเรียนรู้	3.34	.59	ปานกลาง
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	3.57	.58	มาก
5. ผู้บริหารได้ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	3.32	.65	ปานกลาง
6. ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.77	.63	มาก
7. ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.55	.52	มาก
8. ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย	3.42	.69	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9. ผู้บริหารกำหนดการจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	3.46	.80	ปานกลาง
10. ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่องชัดเจน และเป็นรูปธรรม	3.52	.76	มาก
โดยภาพรวม	3.47	.27	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6. ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมาคือ ข้อ 4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.57$) และ ข้อ 7. ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.55$)

ตาราง 9 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารได้จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา เพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา	3.66	.76	มาก
2. ผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตร โดยร่วมประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย	3.52	.64	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

การพัฒนาหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	3.53	.79	มาก
4. ผู้บริหารมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจของสถานศึกษา	3.35	.66	ปานกลาง
5. ผู้บริหารให้บุคลากรทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.61	.51	มาก
6. ผู้บริหารมีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น	3.48	.67	ปานกลาง
7. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับท้องถิ่น	3.47	.73	ปานกลาง
8. ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ	3.57	.63	มาก
9. ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุง พัฒนาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น	3.62	.58	มาก
10. ผู้บริหารมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างเหมาะสม	3.43	.53	ปานกลาง
โดยภาพรวม	3.52	.30	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1. ผู้บริหารได้จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมาคือ ข้อ 9. ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุง พัฒนาให้ทันสมัย สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.62$) และ ข้อ 5. ผู้บริหารให้บุคลากรทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.61$)

ตาราง 10 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา

การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างทีมงานในการทำงานให้กับครูทุกคนในโรงเรียน	3.57	.54	มาก
2. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน	3.49	.50	ปานกลาง
3. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	3.60	.49	มาก
4. ผู้บริหารให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	3.59	.52	มาก
5. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้มีการจัดสวัสดิการต่างๆ ให้แก่ครูและนักเรียน	3.52	.24	มาก
6. ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจตัดสินใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา	3.52	.45	มาก
7. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	3.51	.64	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศและมีความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของ	3.47	.45	ปานกลาง
9. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสถานที่ให้เป็นปัจจุบัน	3.41	.47	ปานกลาง
10. ผู้บริหารส่งเสริมเกื้อหนุนให้บุคลากร มีพฤติกรรมเน้นการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ และให้ความสำคัญกับบุคลากร	3.48	.37	ปานกลาง
โดยภาพรวม	3.51	.23	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 3. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.60$) รองลงมาคือ ข้อ 4. ผู้บริหารให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X} = 3.59$) และ 1. ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างทีมงานในการทำงานให้กับครูทุกคนในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.57$)

ตาราง 11 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอน การพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร โดยมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรึกษาหารือและหาแนวทางแก้ปัญหาพร้อมกันต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน	3.54	.37	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอย่างกว้างขวาง	3.52	.62	มาก
3. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ไปศึกษาดูงาน เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น	3.36	.57	ปานกลาง
4. ผู้บริหารมีการสอนงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความเข้าใจงานและสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว	3.52	.68	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรโดยการส่งไปศึกษาต่อ/เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ	3.33	.63	ปานกลาง
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาตนเอง	3.86	.70	มาก
7. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการสร้างระบบนิเทศภายใน เพื่อติดตามผลงาน และให้บุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน	3.54	.60	มาก
8. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น	3.40	.74	ปานกลาง
9. ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีความชำนาญทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยการจัดหางบประมาณ	3.46	.85	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

การพัฒนาบุคลากร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
10. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการจัดกลุ่มเพื่อศึกษาเรื่องที่สนใจร่วมกัน	3.52	.79	มาก
โดยภาพรวม	3.50	.29	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การพัฒนาบุคลากร โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ ข้อ 1. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร โดยมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรึกษาหารือและหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกันต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ข้อ 7. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการสร้างระบบนิเทศภายใน เพื่อติดตามผลงาน และให้บุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน ($\bar{X} = 3.54$) และ ข้อ 2. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ได้รับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอย่างกว้างขวาง ข้อ 4. ผู้บริหารมีการสอนงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความเข้าใจงานและสามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ข้อ 10. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการจัดกลุ่มเพื่อศึกษาเรื่องที่สนใจร่วมกัน ($\bar{X} = 3.52$)

ตาราง 12 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอน การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารมีบุคลิกภาพและลักษณะพิเศษแตกต่างจากคนอื่น เป็นที่น่ายกย่อง น่าเชื่อถือ	3.70	.75	มาก
2. ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน สร้างสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมของคนในองค์กรที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ที่ดีกว่าให้เกิดขึ้น	3.61	.66	มาก
3. ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำให้ใต้บังคับบัญชายินยอมให้ความร่วมมือ เชื่อฟัง ยกย่อง เพื่อปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมายได้	3.60	.65	มาก
4. ผู้บริหารแสดงให้เห็นเป้าหมายของการทำงานและการวางแผนในอนาคตได้อย่างชัดเจน	3.56	.77	มาก
5. ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้าได้กับทุกสถานการณ์	3.36	.66	ปานกลาง
6. ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจ	3.63	.52	มาก
7. ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติตาม	3.45	.63	ปานกลาง
8. ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาตามสายงาน	3.45	.71	ปานกลาง
9. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	3.64	.65	มาก
10. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรเป็นคนดี	3.62	.57	มาก
โดยภาพรวม	3.56	.37	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1. ผู้บริหารมีบุคลิกภาพและลักษณะพิเศษแตกต่างจากคนอื่น เป็นที่นำยกย่อง น่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมาคือ ข้อ 9. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.64$) และ ข้อ 6. ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.63$)

ตาราง 13 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การประเมินคุณภาพการศึกษา

การประเมินคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมิน	3.40	.49	ปานกลาง
2. ผู้บริหารมีการจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล	3.57	.54	มาก
3. ผู้บริหารมีการพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	3.51	.52	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.61	.50	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการสอน โดยเน้นตามสภาพจริงจากกระบวนการ การปฏิบัติและผลงาน	3.60	.53	มาก
6. ผู้บริหารจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	3.53	.26	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

การประเมินคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
7. ผู้บริหารใช้การออกแบบวิจัยในการประเมินผล	3.61	.38	มาก
8. ผู้บริหารประเมินแบบมีส่วนร่วม	3.67	.55	มาก
9. ผู้บริหารประเมินแบบเสริมพลังอำนาจ	3.58	.40	มาก
10. ผู้บริหารส่งเสริมการประเมินคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	3.52	.40	มาก
โดยภาพรวม	3.55	.22	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน การประเมินคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 8. ผู้บริหารประเมินแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.67$) รองลงมาคือ ข้อ 4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อ 7. ผู้บริหารใช้การออกแบบวิจัยในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.61$) และ ข้อ 5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการสอน โดยเน้นตามสภาพจริงจากกระบวนการ การปฏิบัติและผลงาน ($\bar{X} = 3.60$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ
ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน
ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบ

แบบสอบถาม ดังตาราง 14-20

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ

ภาวะผู้นำทาง วิชาการของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา (N=196)			ครูผู้สอน (N=392)			ค่าสถิติ (N=588)	
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t	Sig
1. การจัดทำ แผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	3.45	.31	ปาน กลาง	3.48	.24	ปาน กลาง	-1.36	.17
2. การพัฒนา หลักสูตร	3.52	.32	มาก	3.52	.28	มาก	-.19	.84
3. การจัด บรรยากาศของ สถานศึกษา	3.49	.23	ปาน กลาง	3.52	.23	มาก	-1.30	.19
4. การพัฒนา บุคลากร	3.50	.31	ปาน กลาง	3.50	.28	ปาน กลาง	.24	.80

ตาราง 14 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทาง วิชาการของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา (N=196)			ครูผู้สอน (N=392)			ค่าสถิติ (N=588)	
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t	Sig
5. การเป็นผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ	3.46	.31	ปาน กลาง	3.62	.38	มาก	-4.86**	.00
6. การประเมิน คุณภาพการศึกษา	3.52	.23	มาก	3.57	.22	มาก	-2.38*	.01
โดยภาพรวม	3.49	.23	ปาน กลาง	3.53	.21	มาก	-2.17*	.03

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (α 0.05; $t_{586} = 1.96$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (α 0.01; $t_{586} = 2.58$)

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการ
ทำงานต่างกัน

ภาวะผู้นำทาง วิชาการของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	น้อยกว่า 10 ปี (N=253)			10 ปี ขึ้นไป (N=335)			ค่าสถิติ (N=588)	
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t	Sig
1. การจัดทำ แผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	3.46	.30	ปาน กลาง	3.48	.24	ปาน กลาง	-1.07	.28
2. การพัฒนา หลักสูตร	3.53	.30	มาก	3.51	.29	มาก	.55	.57
3. การจัด บรรยากาศของ สถานศึกษา	3.51	.23	มาก	3.51	.24	มาก	.28	.77
4. การพัฒนา บุคลากร	3.51	.30	มาก	3.49	.28	ปาน กลาง	.45	.64
5. การเป็นผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ	3.49	.30	ปาน กลาง	3.62	.40	มาก	-4.45**	.00
6. การประเมิน คุณภาพการศึกษา	3.54	.22	มาก	3.57	.22	มาก	-1.53	.12
โดยภาพรวม	3.50	.22	ปาน กลาง	3.53	.21	มาก	-1.42	.15

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (α 0.05; $t_{586} = 1.96$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (α 0.01; $t_{586} = 2.58$)

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่อยู่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งของ ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.13	2	.06	.94	.39
	ภายในกลุ่ม	42.89	585	.07		
	รวม	43.03	587			
2. การพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.22	2	.11	1.25	.28
	ภายในกลุ่ม	53.22	585	.09		
	รวม	53.45	587			
3. การจัดบรรยากาศ ของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.17	2	.08	1.53	.21
	ภายในกลุ่ม	33.31	585	.05		
	รวม	33.48	587			
4. การพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	.23	2	.12	1.39	.24
	ภายในกลุ่ม	50.22	585	.08		
	รวม	50.46	587			
5. การเป็นผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	4.96	2	2.48	19.16**	.00
	ภายในกลุ่ม	75.78	585	.13		
	รวม	80.74	587			

ตาราง 16 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งของ ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
6. การประเมินคุณภาพ การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.13	2	.06	1.34	.26
	ภายในกลุ่ม	30.20	585	.05		
	รวม	30.34	587			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.27	2	.13	2.78	.06
	ภายในกลุ่ม	28.93	585	.04		
	รวม	29.21	587			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (α 0.05; $F_{2, 585} = 3.02$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (α 0.01; $F_{2, 585} = 4.66$)

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยการวิธีการทดสอบของ Scheffe นำเสนอข้อมูลดังตาราง 17

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่ปฏิบัติงาน
อยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน

องค์ประกอบหลัก	ขนาดของโรงเรียน	โรงเรียน ขนาดเล็ก		โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาด ใหญ่
		$\bar{X}$	3.51	3.55	3.78
การเป็นผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ	โรงเรียนขนาดเล็ก	3.51	-	-.04	-.27*
	โรงเรียนขนาดกลาง	3.55	-	-	-.23*
	โรงเรียนขนาดใหญ่	3.78	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน การเป็น
ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง มีภาวะผู้นำทาง
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ต่ำกว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งของ ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.38	6	.06	.88	.50
	ภายในกลุ่ม	42.64	581	.07		
	รวม	43.03	587			
2. การพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.26	6	.04	.47	.82
	ภายในกลุ่ม	53.19	581	.09		
	รวม	53.45	587			
3. การจัดบรรยากาศ ของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.50	6	.08	1.49	.17
	ภายในกลุ่ม	32.97	581	.05		
	รวม	33.48	587			
4. การพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	.79	6	.13	1.54	.16
	ภายในกลุ่ม	49.67	581	.08		
	รวม	50.46	587			
5. การเป็นผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	6.94	6	1.15	9.11**	.00
	ภายในกลุ่ม	73.80	581	.12		
	รวม	80.74	587			
6. การประเมินคุณภาพ การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.83	6	.13	2.72*	.01
	ภายในกลุ่ม	29.51	581	.05		
	รวม	30.34	587			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.50	6	.08	1.68	.12
	ภายในกลุ่ม	28.71	581	.04		
	รวม	29.21	587			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (α 0.05; $F_{6, 581} = 2.11$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (α 0.01; $F_{6, 581} = 2.83$)

จากตาราง 18 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากพืลันธุ์ เขต 3 จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยการวิธีการทดสอบของ Scheffe นำเสนอข้อมูลดังตาราง 19

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากพืลันธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่

องค์ประกอบหลัก	อำเภอ	คุณิหารายณ์		เขาวง	นาคูล	ห้วยฝิ่ง	นามน	สมเด็จ	ค้ำมวง
		$\bar{X}$	3.45	3.51	3.58	3.58	3.62	3.53	3.80
การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ	คุณิหารายณ์	3.45	-	-.06	-.13*	-.13*	-.17*	-.08	-.35*
	เขาวง	3.51	-	-	-.07	-.07	-.11	-.02	-.29*
	นาคูล	3.58	-	-	-	.00	-.04	.05	-.22*
	ห้วยฝิ่ง	3.58	-	-	-	-	-.04	.05	-.22*
	นามน	3.62	-	-	-	-	-	.09	-.18*
	สมเด็จ	3.53	-	-	-	-	-	-	-.27*
	ค้ำมวง	3.80	-	-	-	-	-	-	-

ตาราง 19 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	อำเภอ	กุณินารายณ์		เขาวง	นาคู	ห้วยผึ้ง	นามน	สมเด็จ	คำม่วง
		$\bar{X}$	3.52	3.55	3.59	3.52	3.50	3.60	3.58
การประเมินคุณภาพการศึกษา	กุณินารายณ์	3.52	-	-.03	-.07*	.00	.02	-.08*	-.06
	เขาวง	3.55	-	-	-.04	.03	.05	-.05	-.03
	นาคู	3.59	-	-	-	.07	.09*	-.01	.01
	ห้วยผึ้ง	3.52	-	-	-	-	.02	-.08*	-.06
	นามน	3.50	-	-	-	-	-	-.10*	-.08*
	สมเด็จ	3.60	-	-	-	-	-	-	.02
	คำม่วง	3.58	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ พบว่า อำเภอกุณินารายณ์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต่ำกว่า อำเภอนาคู อำเภอห้วยผึ้ง อำเภอนามน อำเภอคำม่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อำเภอเขาวง อำเภอเขานาคู อำเภอห้วยผึ้ง อำเภอนามน อำเภอคำม่วง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต่ำกว่า อำเภอคำม่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า อำเภอกุณินารายณ์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต่ำกว่า อำเภอนาคู อำเภอสมเด็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อำเภอนาคู มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า อำเภอนามน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อำเภอห้วยผึ้ง มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต่ำกว่า อำเภอสมเด็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อำเภอนามน มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ต่ำกว่า อำเภอสมเด็จ
อำเภอคำม่วง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามในสถานศึกษาที่จัดการเรียน
การสอนระดับชั้นต่างกัน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	โรงเรียน ระดับประถม ศึกษา (N=417)		โรงเรียนขยาย โอกาสทาง การศึกษา (N=171)		ค่าสถิติ (N=588)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
1. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	3.46	.28	3.50	.24	-1.69	.09
2. การพัฒนาหลักสูตร	3.52	.30	3.51	.28	.54	.58
3. การจัดบรรยากาศของ สถานศึกษา	3.51	.23	3.52	.25	-.46	.64
4. การพัฒนาบุคลากร	3.49	.30	3.51	.25	-.89	.37
5. การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ	3.53	.36	3.64	.38	-3.12**	.00
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา	3.54	.22	3.60	.22	-2.97**	.00
โดยภาพรวม	3.51	.22	3.55	.21	-1.85	.06

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (α 0.05; $t_{586} = 1.96$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (α 0.01; $t_{586} = 2.58$)

จากตาราง 20 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้น

ต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และการประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

การนำผลการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยเลือกจาก 6 องค์ประกอบหลัก ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มาร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน พิจารณาสอนแนะ จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อหาแนวทางยกระดับที่เหมาะสมของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 องค์ประกอบหลัก มี 4 องค์ประกอบหลัก ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X} = 3.52$) รายละเอียดดังตาราง 21

ตาราง 21 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	$\bar{X}$	แปลความ	สรุปผล
1. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	3.47	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยรวม	ควรพัฒนา
2. การพัฒนาหลักสูตร	3.52	เท่ากับค่าเฉลี่ย โดยรวม	ควรพัฒนา
3. การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา	3.51	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยรวม	ควรพัฒนา

ตาราง 21 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	$\bar{X}$	แปลความ	สรุปผล
4. การพัฒนาบุคลากร	3.50	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยรวม	ควรพัฒนา
5. การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ	3.56	สูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยรวม	ไม่จำเป็นต้อง พัฒนา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา	3.55	สูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยรวม	ไม่จำเป็นต้อง พัฒนา
โดยภาพรวม		3.52	

จากตาราง 21 จะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนองค์ประกอบหลัก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าหรือเท่ากับ ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวม มีทั้งหมด 2 องค์ประกอบหลัก คือ การประเมินคุณภาพการศึกษา การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ส่วนองค์ประกอบหลัก ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าและเท่ากับค่าเฉลี่ยโดยรวมมีทั้งหมด 4 องค์ประกอบหลัก คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร

ดังนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าและเท่ากับค่าเฉลี่ยโดยรวม มีทั้งหมด 4 องค์ประกอบหลัก คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร ผู้วิจัยจึงกำหนดเนื้อหาการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบหลักดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 ต่อไป

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 ผู้วิจัยได้นำประเด็นดังกล่าว มาจัดทำแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษาในแต่ละองค์ประกอบหลัก แล้วผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นในการพัฒนาที่เหมาะสม ว่าเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาที่ผู้วิจัยนำเสนอหรือไม่ แล้วนำผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาได้นำเสนอดังตาราง 22-25

ตาราง 22 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความถี่ (N=10)
1	ผู้บริหารควรประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	10
2	ผู้บริหารควรจัดระบบนิเทศภายในให้ครูจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ ประเมินผล ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้สื่อ แหล่งการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและเอื้อต่อการเรียนรู้	10
3	ผู้บริหารควรบริหารจัดการโดยกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีความสามารถในการคิดตามเป้าหมายของสถานศึกษากำหนด	10
4	ผู้บริหารควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย	10
5	ผู้บริหารควรมีกำหนดการจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ	10

จากตาราง 22 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกคนเห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารควรประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการผู้บริหารควรจัดระบบนิเทศภายในให้ครูจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ ประเมินผล ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้สื่อ แหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและเอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารควรบริหารจัดการโดยกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีความสามารถในการคิดตามเป้าหมาย

ของสถานศึกษากำหนด ผู้บริหารควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมายผู้บริหารควรมีกำหนดการจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 23 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความถี่ (N=10)
1	ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจของสถานศึกษา	10
2	ผู้บริหารควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างเหมาะสม	10
3	ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับท้องถิ่น	10
4	ผู้บริหารควรมีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น	10
5	ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตร โดยร่วมประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย	10

จากตาราง 23 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกคน เห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจของสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างเหมาะสม ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ผู้บริหารควรมีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตร โดยร่วมประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย

ตาราง 24 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความถี่ (N=10)
1	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสถานที่ให้เป็นปัจจุบัน	10
2	ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัด บรรยากาศและมีความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของ	10
3	ผู้บริหารควรส่งเสริมเกื้อหนุนให้บุคลากร มีพฤติกรรมเน้นการ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ และ ให้ความสำคัญกับบุคลากร	10
4	ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครู และบุคลากรในการปฏิบัติงาน	10
5	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ	10

จากตาราง 24 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกคน เห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาภาวะ
ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา ได้แก่
ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสถานที่ให้เป็นปัจจุบัน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้
บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศและมีความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของ ผู้บริหารควร
ส่งเสริมเกื้อหนุนให้บุคลากร มีพฤติกรรมเน้นการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ
องค์การ และให้ความสำคัญกับบุคลากร ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญ
และกำลังใจให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรมีการ
เรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ตาราง 25 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความถี่ (N=10)
1	ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรโดยการส่งไปศึกษาต่อ/เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ	10
2	ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ไปศึกษาดูงาน เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น	10
3	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น	10
4	ผู้บริหารควรส่งเสริมครูให้มีความชำนาญทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยการจัดหางบประมาณ	10
5	ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ได้รับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอย่างกว้างขวาง	10

จากตาราง 25 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกคน เห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรโดยการส่งไปศึกษาต่อ/เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ไปศึกษาดูงาน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น ผู้บริหารควรส่งเสริมครูให้มีความชำนาญทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยการจัดหางบประมาณ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอย่างกว้างขวาง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผลการวิจัย
7. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

4. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน

5. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่

6. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน

7. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แตกต่างกัน

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน แตกต่างกัน

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน แตกต่างกัน

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ แตกต่างกัน

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 องค์ประกอบ คือ

1. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตร
3. การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา
4. การพัฒนาบุคลากร
5. การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา

ข้อคำถามในตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามและมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อทำหนังสือนำส่งแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนในสังกัด

1.2 ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เพื่อทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา ขออนุญาตเก็บข้อมูล

ในการทำวิทยานิพนธ์ในโรงเรียนที่สังกัด และประสานหัวหน้าและเจ้าหน้าที่ช่วยดำเนินการ ส่งแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน ตามจำนวนที่กำหนดในกลุ่ม ตัวอย่างพร้อมกับกำหนดการส่งกลับจากโรงเรียน

1.3 เมื่อโรงเรียนดำเนินการกรอกข้อมูลเสร็จส่งแบบสอบถามมาสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ที่สังกัดฝ่ายอำนวยการเจ้าหน้าที่ และรวบรวมข้อมูลไว้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

1.4 ผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่กำหนด นัดหมายไว้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยได้ตรวจสอบและคัดเลือก แบบสอบถามที่สมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

2.1 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2.2 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จาก 6 องค์ประกอบหลัก นำมาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ละองค์ประกอบหลัก และรายชื่อ ซึ่งมีเกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยพิจารณาจากเกณฑ์ระดับคะแนนเฉลี่ยของช่วงระดับคะแนน 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ระดับ มากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ระดับ มาก

2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ระดับ ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ระดับ น้อย

1.00–1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ระดับ น้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบ (t-test)

2.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่ปฏิบัติงานอยู่ใน ขนาดของโรงเรียนต่างกัน ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยใช้โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม เป็นรายคู่ตามวิธีเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สรุปได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาแต่ละ องค์ประกอบหลัก พบว่า

1.1 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6. ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของ สถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมี ประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมาคือ ข้อ 4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.57$) และ ข้อ 7. ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่และ แนวทางให้ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.55$)

1.2 การพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1. ผู้บริหารได้จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมาคือ ข้อ 9. ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุง พัฒนาให้ทันสมัย สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.62$) และ ข้อ 5. ผู้บริหารให้บุคลากรทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.61$)

1.3 การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 3. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.60$) รองลงมาคือ ข้อ 4. ผู้บริหารให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X} = 3.59$) และ ข้อ 1. ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างทีมงานในการทำงานให้กับครูทุกคนในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.57$)

1.4 การพัฒนาบุคลากร โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ ข้อ 1. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร โดยมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรึกษาหารือและหาแนวทางแก้ปัญหาพร้อมกันต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ข้อ 7. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการสร้างระบบนิเทศภายใน เพื่อติดตามผลงาน และให้บุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน ($\bar{X} = 3.54$) และ ข้อ 2. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ได้รับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอย่างกว้างขวาง ข้อ 4. ผู้บริหารมีการสอนงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความเข้าใจงานและสามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ข้อ 10. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการจัดกลุ่มเพื่อศึกษาเรื่องที่สนใจร่วมกัน ($\bar{X} = 3.52$)

1.5 การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1. ผู้บริหารมีบุคลิกภาพและลักษณะพิเศษแตกต่างจากคนอื่น เป็นที่น่ายกย่อง

นำเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมาคือ ข้อ 9. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.64$) และ ข้อ 6. ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.63$)

1.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 8. ผู้บริหารประเมินแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.67$) รองลงมาคือ ข้อ 4. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อ 7. ผู้บริหารใช้การออกแบบวิจัยในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.61$) และ ข้อ 5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการสอน โดยเน้นตามสภาพจริงจากกระบวนการ การปฏิบัติและผลงาน ($\bar{X} = 3.60$)

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่อยู่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

6. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ระดับชั้นต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และการประเมินคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 องค์ประกอบหลัก ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มีทั้งหมด 4 องค์ประกอบหลัก คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา และการพัฒนาบุคลากร

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารได้จัดทำแผนพัฒนา

สถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาตนเอง และนักเรียน ได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษาผู้บริหาร มีบุคลิกภาพและลักษณะพิเศษแตกต่างจากคนอื่น เป็นที่น่ายกย่อง น่าเชื่อถือผู้บริหาร ประเมินแบบมีส่วนร่วม จึงทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติวรณ แสนโท (2556, หน้า 56) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง พบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลระยอง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล แสนยศบุญเรือง (2549, หน้า 112-115) ได้ศึกษา พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความเป็น ผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่ แตกต่างกัน จึงทำให้ความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเกิด ความแตกต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของของ วันเพ็ญ รัตนอนันต์ (2555, หน้า 45) ได้ ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามประเภทของ โรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. ผลการ เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์การดำรงตำแหน่ง ผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหาร สถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและมีประสบการณ์ในการดำรง ตำแหน่งผู้บริหารมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป มีภาวะผู้นำ มากกว่ารองผู้อำนวยการสถานศึกษา

และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี 4. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร การประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะมีแค่ การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จึงทำให้ความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัชดี วิลาศรี (2550, หน้า 103) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบตามแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามที่อยู่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร การประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะมีแค่ การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จึงทำให้ความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับวิจัยของ วิรุฬห์ จิตใบลี (2548, หน้า 74-75) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กลางและใหญ่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล และเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็น ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะมีแค่ การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จึงทำให้ความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับวิจัยของ จักรกฤษ วงษ์ชาติ (2551, หน้า 87) ได้ศึกษา การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธธานี พบว่า ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

6. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ระดับชั้นต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็น ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะมีแค่ การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จึงทำให้ความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ จักรกฤษ วงษ์ชาติ (2551, หน้า 87) ได้ศึกษา การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธนาธิ พบว่า ผลการ ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรุพห์ จิตโบลี (2548, หน้า 74-75) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กลางและใหญ่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล และเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปรายผล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ จาก 6 องค์ประกอบหลัก คือ

1.1 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การพัฒนาหลักสูตร

การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา จัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุง พัฒนาให้ทันสมัย สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

1.3 การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา

การส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมหรือโครงการให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

1.4 การพัฒนาบุคลากร

การส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาตนเอง

1.5 การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

การส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา

การส่งเสริมให้ครูทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

จากการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป คือ

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารวิชาการเชิงคุณภาพ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการนิเทศในเชิงพัฒนา อาจวิจัยเพื่อหาสาเหตุและหาแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บรรณานุกรม

- กรชูลี สาคะวิชานนท์. (2553). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551, 11 กรกฎาคม). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. คำสั่งที่ สพฐ 293/2551. เข้าถึงได้จาก
http://www.curriculum51.net/viewpage.php?t_id=64.
- _____. (2550). การบริหาร (ผู้นำ) องค์การสู่การเปลี่ยนแปลง. วันที่สืบค้น
18 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th>.
- กิตติวรรณ แสนโท. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกตุผกา มานะกิจ. (2554). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิผลการบริหาร
วิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย.
- จักรกฤษ วงษ์ชาลี. (2551). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
อุดรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชนะ พงศ์สุวรรณ. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและ
การกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอ
ปากท่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). ภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1.
คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ดุสิตา เครือคำปิว. (2551). ลักษณะคุณภาพชีวิตการทำงาน ลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
วัฒนธรรมองค์การ กับการลาออกของพยาบาล โรงพยาบาลรามคำแหง
โรงพยาบาลวิชัยยุทธและสถาบันมะเร็งแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

- กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทองทิพภา วิริยะพันธ์. (2550). *การบริหารทีมงานและการแก้ปัญหา*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : สหธรรมจำกัด มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- จร สุทธธายุทธ. (2551). *การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด.
- นภดล รมโพธิ์ และคณะ. (2550). *เครื่องมือการประเมินผลการปฏิบัติงานองค์กร*.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นาวา สุขรมย์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุตรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประสาน ปิ่นกุ่มกীর. (2549). *การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา*.
เอกสารประกอบการอบรมผู้บริหาร. 5 (6), 9.
- ปรีชา รุ่งเรือง. (2550). *ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกกรอบที่สองของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปรีชา ทศน์ละไม. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1-3*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พัฒนา อำท้าว. (2548). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพศาล แสนยศบุญเรือง. (2549). *พฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจังหวัดขอนแก่น*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภิญญาดา เกิดศิลป์. (2551). *การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย*

- จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
 โยธิน สกุลเดช. (2548). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาเลย เขต 1.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
 ราชกิจจานุเบกษา. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม
 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553.* เข้าถึงได้จาก
<http://www.sesa10.go.th/sesa10/data/mar55/2.pdf>.
- ราตรี ละครวงศ์. (2549). *การศึกษาลักษณะแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน
 อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัย
 บูรพา.
- วิภาวดี ชิวะผลาบุรณ์ . (2553). *รูปแบบการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน
 เอกชนระดับประถมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- วิรุฬห์จิต ไบลี. (2548). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย :
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วีรชาติ วิลาศรี. (2550). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วันเพ็ญ รัตนอนันต์. (2555). *การศึกษาระดับปริญญาโท การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา
 เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภชัย ยาวะประภาส. (2548). *การบริหารงานบุคคลภาครัฐไทย : กระแสใหม่และ
 สิ่งท้าทาย.* กรุงเทพฯ : จุดทอง.
- สมาน ปรีชา. (2548). *การพัฒนาการปฏิบัติงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อ
 การเรียนรู้ โรงเรียนเมยวดีพิทยาคม อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3.* วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมุทร ชำนาญ. (2553). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎีและปฏิบัติ.* ระยอง : พี.เอส.
 การพิมพ์ระยอง.

- ลูชีพ เสากเกิด. (2550). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพ จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กรณีตัวอย่าง 3 โรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุตรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.*
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). *สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในทัศนะของนักศึกษาแพทย์. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- สุรินทร์รัตน์ มุสิกการกุล. (2548). *ภาวะการณ์เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะเข็ญเทศ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สุเทพ พงศ์ศิริวัฒน์. (2548). *ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและปฏิบัติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย : สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). *สรุปรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาการพิมพ์.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. (2556). *แผนงานและโครงการ สพป. กพ 3 ปี 2556. เข้าถึงได้จาก <http://www.kalasin3.go.th/>.*
- เอกพงษ์ บุตรสงฆ์. (2549). *การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- Anderson, L. W., & Pigford, A.B. (2000). *Removing administrative impediments to instructional improvement Efforts.*
- Bass, B. M. (1998). *Transformational Leadership : Industrial, Military and Educational Impact Mahwah. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates.*
- Cavazos, J.M. (1999). *The instructional leadership if high school principals in successful HispanicMajority high schools. Ph. D. Disserystion, Faculty of Graduate School, The University of Texas at Austin.*
- Daniel, L. Duke. (2001). *The Challenges of Educational Change. Pearson Education, Inc.*

- Daniel, L. Duke. (2010). *The Challenges of School District Leadership*. New York : Walsworth Publishing Company.
- Davis, G.A., & Thomas, M.A. (1989). *Effective school and effective teachers*. Boston : Allyn and Bacon.
- Dennerling, G. R. (1999). *The middle school principal : An analysis of Instructionan Leadership*. Dissertation Abstracts International, 60(04). 951–A.
- Duk, D.L. (1987). *School leadership and instructional improvement*. New York : Random House.
- Gunningham, W.G., and Cordeiro, D.A. (2000). *Educational administration : A problembased approach*. Boston ; Allyn and Bacon.
- Hoy, A.W., & Hoy, W.K. (2003). *Instructional leadership : a learning-centered guide*. Ma : Allyn and Bacon.
- Hoy, W.H., & Miskel, C.G. (1991). *Education administration Theory, Research. And Proctice*. 5th ed. New York : McGraw–Hill.
- Knezevich, S.J. (1984). *Administration of Public Education*. 4th ed., New York : Harper and Row.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*.
- Mickey, B. H. (2000). *Instructional Leadership : A vehicle for one urban principal to effective pedagogical restructuring in a Middle School*. Ed.D. Dissertation, Temple University.
- Morgan, C.L. (2000). *A study of the role of the superintendent as instructional leader*. Ed.D. Dissertation Faculty of the Graduate School : University of Missouri-columbal.
- Seyfarth, J. T. (1999). *The Principal : New leadership for new challenge*. New Jersey : Prentice–Hall, Inc.
- Vasile, M. & Rachmaler, W. (2004). *Teachers perception of principals as instructional leaders in Alabama reading initiative school*. University of South Alabama.
- Walter, T. Petty. and Others (2003). *Experiences in Languag*. Boston : Allyn and Bacon Inc.

- Wildy, H., and Dimmock, C. (1993). International leadership in primary and secondary school. *Journal of Educational Administration*, 31 (21), 43–61.
- Yamada, A. T. (2000). *Elementary school principals' perceptions of responsibilities and competencies for instructional leadership*. Ed.D, Dissertation, Faculty of the Graduate school, University of the Pacific Stockton, California.
- Yulk, F. M. (2005). *Administrator/Supervisor career ladder orientation manual*. Nashville, Tennessee : Tennessee Department of Education.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ก

- หนังสือขอความอนุเคราะห์บุคลากรเป็นผู้เชี่ยวชาญ
- ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถาม
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
- ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๘๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร-อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

๔๓/๐๐๐

๒๒ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์บุคคลากรเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางผกากรอง ศรีประโหม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การศึกษาภาวะ
ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓”** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหา
บัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ดร.ภรณ์รัักษ์ พลดี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์
ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐ ๔๒๓/๔ ๓๓/๓๘ โทรสาร ๐ ๔๒๓/๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๙๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร – อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน

ชุด

ด้วย นางพกากรอง ศรีประไหม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษา
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหา
บัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นประธานกรรมการที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ภรณ์รัักษ์ พลดี้อ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

นักศึกษามีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อหาความเชื่อมั่นใน
การศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์
จากท่านอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าวแก่นักศึกษาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติชัย โสพันธ์นา)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐ ๔๒๓/๔ ๓๓/๓๘ โทรสาร ๐ ๔๒๓๙/ ๐๐๓๒

ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๐๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร – อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๓/๐๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางพกากรอง ศรีประไหม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษา
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓”

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดให้บุคคลดังกล่าว เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำข้อมูลที่ได้อไป
ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภาคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐ ๔๒๓/๔ ๓๓/๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๓/ ๐๐๓๒

ศร.๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๑๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร – อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๓/๐๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางพกากรอง ศรีประไหม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ เป็นประธาน
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ภรณ์รัชนี พลดีอ เป็นกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ในการเสนอแนวทางในพัฒนาเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติชัย โสพนนา)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐ ๔๒๓/๔ ๓๓/๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๓/๓ ๐๐๓๒

ภาคผนวก ข

- ค่าอำนาจจำแนกและ ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน
ของแบบสอบถาม
- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- สรุปการพิจารณาความสอดคล้องเครื่องมือแบบสอบถาม
- แบบสอบถามเพื่อหาแนวทางพัฒนา
- สรุปเพื่อหาแนวทางการพัฒนา

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นรายด้านของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ความคิดเห็น	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	.83	
	2	.56	
	3	.56	
	4	.64	
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน มีค่า .98	5	.81
	6	.59	
	7	.70	
	8	.58	
	9	.64	
	10	.69	
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	11	.72	
	12	.52	
	13	.51	
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน มีค่า .98	14	.62
	15	.73	
	16	.83	
	17	.60	
	18	.67	
	19	.78	
	20	.87	

ตาราง 26(ต่อ)

ความพึงพอใจ	ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก รายข้อ	
ด้านการจัดบรรยากาศของสถานศึกษา	21	.75	
	22	.63	
	23	.72	
	24	.71	
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน มีค่า .98	25	.77
	26	.38	
	27	.75	
	28	.73	
	29	.79	
	30	.81	
ด้านการพัฒนาบุคลากร	31	.73	
	32	.78	
	33	.72	
	34	.64	
	35	.65	
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน มีค่า .98	36	.77
	37	.85	
	38	.80	
	39	.70	
	40	.66	

ตาราง 26 (ต่อ)

ความพึงพอใจ	ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก รายข้อ	
ด้านการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ	41	.83	
	42	.56	
	43	.56	
	44	.64	
	45	.70	
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน มีค่า .98	46	.66
		47	.83
		48	.56
		49	.56
		50	.64
ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	51	.69	
	52	.72	
	53	.52	
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน มีค่า .98	54	.51
		55	.62
		56	.73
		57	.83

ตาราง 26 (ต่อ)

ความพึงพอใจ	ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก รายข้อ
	58	.60
	59	.67
	60	.78
ค่าอำนาจจำแนก มีค่าอยู่ระหว่าง .38-.87		
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่า .98		

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

2. แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ในภาพรวม จึงไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด หากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพที่เป็นจริงและครบทุกข้อจักเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความกรุณามา ณ โอกาสนี้

นางผกากรอง ศรีประไหม

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพ

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ครูผู้สอน

2. ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

- น้อยกว่า 10 ปี
- 10 ปีขึ้นไป

3. ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน

- โรงเรียนขนาดเล็ก
- โรงเรียนขนาดกลาง
- โรงเรียนขนาดใหญ่

4. ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่

- อำเภอภูฉินารายณ์
- อำเภอเขาวง
- อำเภอนาคู
- อำเภอห้วยผึ้ง
- อำเภอนามน
- อำเภอสมเด็จ
- อำเภอดำม่วง

5. ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน

- โรงเรียนระดับประถมศึกษา
- โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 60 ข้อ
2. ข้อความต่อไปนี้ เป็นข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมการปฏิบัติของ
ผู้บริหารสถานศึกษาหากได้ปฏิบัติในแต่ละข้อคำถามมากหรือน้อยเพียงใดแล้ว โปรดใส่
เครื่องหมาย (✓) ในช่องคำตอบขวามือที่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ปรากฏเพียง 1 ข้อ
เท่านั้น ซึ่งค่าคะแนนในแต่ละช่วงมีความหมายดังนี้
  - 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
  - 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
  - 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
  - 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
  - 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา					
1	ผู้บริหารได้บริหารจัดการโดยกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีความสามารถในการคิด					

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ตามเป้าหมายของสถานศึกษากำหนด					
2	ผู้บริหารจัดระบบองค์กร โครงสร้างบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สารระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน					
3	ผู้บริหารจัดระบบนิเทศภายในให้ครูจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ ประเมินผล ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้สื่อ แหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและเอื้อต่อการเรียนรู้					
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้					
5	ผู้บริหารได้ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ					
6	ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ					
7	ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้ผู้ปกครองและบุคลากรใน					

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ					
8	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย					
9	ผู้บริหารกำหนดการจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ					
10	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม					
	การพัฒนาหลักสูตร					
11	ผู้บริหารได้จัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษา					
12	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตร โดยร่วมประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย					
13	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่าย เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็น					

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	บุคคลแห่งการเรียนรู้					
14	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ ของสถานศึกษา					
15	ผู้บริหารให้บุคลากรทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์					
16	ผู้บริหารมีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น					
17	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการปรับปรุงหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับท้องถิ่น					
18	ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ					
19	ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุง พัฒนาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น					

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
20	ผู้บริหารมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างเหมาะสม					
	การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา					
21	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างทีมงานในการทำงานให้กับครูทุกคนในโรงเรียน					
22	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน					
23	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง					
24	ผู้บริหารให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เชื่อมต่อการเรียนรู้ของนักเรียน					
25	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้มีการจัดสวัสดิการต่างๆ ให้แก่ครูและนักเรียน					
26	ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา					

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
27	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ					
28	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศและมีความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของ					
29	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสถานที่ให้เป็นปัจจุบัน					
30	ผู้บริหารส่งเสริมเกื้อหนุนให้บุคลากรมีพฤติกรรมเน้นการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ และให้ความสำคัญกับบุคลากร					
	การพัฒนาบุคลากร					
31	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรโดยมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรึกษาหารือและหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกันต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน					
32	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอย่างกว้างขวาง					

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
33	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ไปศึกษาดูงาน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น					
34	ผู้บริหารมีการสอนงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความเข้าใจงานและสามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว					
35	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากร โดยการส่งไปศึกษาต่อ/เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ					
36	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาตนเอง					
37	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการสร้างระบบนิเทศภายใน เพื่อติดตามผลงาน และให้บุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน					
38	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น					
39	ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีความชำนาญทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยการจัดหางบประมาณสนับสนุน					
40	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการจัดกลุ่ม					

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	เพื่อศึกษาเรื่องที่สนใจร่วมกัน					
	การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ					
41	ผู้บริหารมีบุคลิกภาพและลักษณะพิเศษแตกต่างจากคนอื่น เป็นที่น่ายกย่องน่าเชื่อถือ					
42	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน สร้างสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมของคนในองค์การที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ที่ดีกว่าให้เกิดขึ้น					
43	ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายินยอมให้ความร่วมมือ เชื้อพียง ยกย่อง เพื่อปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมายได้					
44	ผู้บริหารแสดงให้เห็นเป้าหมายของการทำงานและการวางแผนในอนาคตได้อย่างชัดเจน					
45	ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับทุกสถานการณ์					
46	ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจ					

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
47	ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติตาม					
48	ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาตามสายงาน					
49	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ					
50	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรเป็นคนดี					
	การประเมินคุณภาพการศึกษา					
51	ผู้บริหารมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมิน					
52	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล					
53	ผู้บริหารมีการพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลให้ได้มาตรฐาน					
54	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัด					

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	กิจกรรมการเรียนรู้					
56	ผู้บริหารจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียน จากสถานศึกษา ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด					
57	ผู้บริหารใช้การออกแบบวิจัยในการ ประเมินผล					
58	ผู้บริหารประเมินแบบมีส่วนร่วม					
59	ผู้บริหารประเมินแบบเสริมพลังอำนาจ					
60	ผู้บริหารส่งเสริมการประเมินคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง					

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินเครื่องมือแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างการวิจัย

เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ผู้เสนอความคิดเห็น.....ตำแหน่ง.....
สถานที่ทำงาน.....

คำชี้แจง

ขอให้ท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถามการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ขอให้พิจารณาแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น เพื่อนำกลับมาปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์

ตัวเลขแต่ละช่องประเมินมีความหมายดังนี้

- + 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ได้”
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ไม่แน่ใจว่าใช้ได้”
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ไม่ได้”

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม					
1	สถานภาพ -ผู้บริหารสถานศึกษา -ครูผู้สอน				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
2	ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน -น้อยกว่า 10 ปี -10 ปีขึ้นไป				
3	ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน -ขนาดเล็ก -ขนาดกลาง -ขนาดใหญ่				
4	ในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ -อำเภอภูหินรายน -อำเภอเขาวง -อำเภอนาคู -อำเภอห้วยผึ้ง -อำเภอนามน -อำเภอสมเด็จ -อำเภอดำม่วง				
5	ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้น ต่างกัน -โรงเรียนระดับประถมศึกษา -โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา				
ตอนที่ 2					
การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา					
1	ผู้บริหารได้บริหารจัดการโดยกำหนดเป้าหมาย คุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และมีความ สามารถในการ ติดตามเป้าหมายของสถานศึกษากำหนด				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
2	ผู้บริหารจัดระบบองค์กร โครงสร้างบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา สารการเรียนรู้ท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน				
3	ผู้บริหารจัดระบบนิเทศภายในให้ครูจัดการ เรียนรู้ วัดผลประเมินผล ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ มีการใช้สื่อ แหล่งการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับท้องถิ่นและเอื้อต่อการเรียนรู้				
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้				
5	ผู้บริหารได้ประสานความร่วมมือ				
6	ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจน				
7	การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ				
8	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย				
9	ผู้บริหารกำหนดการจัดงบประมาณและการ ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ				
10	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่าง ต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม				
การพัฒนาหลักสูตร					
11	ผู้บริหารได้จัดทำแผนพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการจัด การศึกษา				
12	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรไตร่วม ประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
13	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่าย เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้				
14	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และ ประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ ของสถานศึกษา				
15	ผู้บริหารให้บุคลากรทุกฝ่าย รวมทั้ง คณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์				
16	ผู้บริหารมีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น				
17	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชน มีส่วนร่วม ในการปรับปรุงหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับ ท้องถิ่น				
18	ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา อย่างมีระบบ				
19	ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุง พัฒนาให้ ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
20	ผู้บริหารมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร อย่างเหมาะสม				
การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา					
21	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการสร้างทีมงานในการ ทำงานให้กับครูทุกคนในโรงเรียน				
22	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญและ กำลังใจให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน				
23	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู และนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่าง ต่อเนื่อง				
24	ผู้บริหารให้การสนับสนุนงบประมาณในการ จัดกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวกับการ พัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ของนักเรียน				
25	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้มีการจัด สวัสดิการต่างๆ ให้แก่ครูและนักเรียน				
26	ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจตัดสินใจแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา				
27	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้และ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ				
28	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมใน การจัดบรรยากาศและมีความรู้สึกรักและเป็น เจ้าของ				
29	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสถานที่ให้ เป็นปัจจุบัน				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
30	ผู้บริหารส่งเสริมเกื้อหนุนให้บุคลากร มีพฤติกรรมเน้นการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การ และให้ ความสำคัญกับบุคลากร				
การพัฒนาบุคลากร					
31	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร โดยมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อปรึกษาหารือและหาแนวทางแก้ปัญหา ร่วมกันต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน				
32	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากร ให้ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะอย่างกว้างขวาง				
33	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากร ให้ไปศึกษาดูงาน เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น				
34	ผู้บริหารมีการสอนงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความเข้าใจงานและสามารถทำงาน ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว				
35	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากร โดยการส่งไปศึกษาต่อ/เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ				
36	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และ นวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาตนเอง				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
37	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการสร้างระบบนิเทศภายใน เพื่อติดตามผลงาน และให้บุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน				
38	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น				
39	ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีความชำนาญทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยการจัดหางบประมาณสนับสนุน				
40	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการจัดกลุ่มเพื่อศึกษาเรื่องที่สนใจร่วมกัน				
การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ					
41	ผู้บริหารมีบุคลิกภาพและลักษณะพิเศษแตกต่างจากคนอื่น เป็นที่น่ายกย่อง น่าเชื่อถือ				
42	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน สร้างสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมของคนในองค์การที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ที่ดีกว่าให้เกิดขึ้น				
43	ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายินยอมให้ความร่วมมือ เชื้อฟัง ยกย่อง เพื่อปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมายได้				
44	ผู้บริหารแสดงให้เห็นเป้าหมายของการทำงาน และการวางแผนในอนาคตได้อย่างชัดเจน				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
45	ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้าได้กับทุกสถานการณ์				
46	ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจ				
47	ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติตาม				
48	ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาตามสายงาน				
49	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ				
50	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรเป็นคนดี				
การประเมินคุณภาพการศึกษา					
51	ผู้บริหารมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมิน				
52	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล				
53	ผู้บริหารมีการพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลให้ได้มาตรฐาน				
54	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)			
		+ 1	0	- 1	ข้อเสนอแนะ
55	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการสอน โดยเน้นตามสภาพ จริง จากกระบวนการ การปฏิบัติและผลงาน				
56	ผู้บริหารจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจาก สถานศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด				
57	ผู้บริหารใช้การออกแบบวิจัยในการ ประเมินผล				
58	ผู้บริหารประเมินแบบมีส่วนร่วม				
59	ผู้บริหารประเมินแบบเสริมพลังอำนาจ				
60	ผู้บริหารส่งเสริมการประเมินคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง				

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของกรรมการ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ตอนที่ 1								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ตอนที่ 2								
การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของกรรมการ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การพัฒนาหลักสูตร								
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของกรรมการ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา								
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การพัฒนาบุคลากร								
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของกรรมการ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ								
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของกรรมการ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การประเมินคุณภาพการศึกษา								
51	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
52	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
53	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของกรรมการ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
56	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
57	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
58	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
59	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
60	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

คำชี้แจง

ในการวิจัย การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 องค์กรประกอบหลัก มี 4 องค์กรประกอบหลักที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเฉลี่ยโดยรวม คือ

1. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตร
3. การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา
4. การพัฒนาบุคลากร

ผู้วิจัยจึงกำหนดเนื้อหาการพัฒนาในด้านดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ได้กรุณาให้ความคิดเห็นในการแสวงหาแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผกากรอง ศรีประไหม

นักศึกษابริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ผู้ประเมิน.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

คำชี้แจง

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นที่ท่านเห็นว่าเป็นวิธีการพัฒนาที่สำคัญ และตรงกับความคิดเห็นของท่าน และการนำเสนอแนวความคิดเห็นในครั้งนี้ ท่านสามารถเสนอแนวความคิดเห็นโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็น เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ต่อวิธีการพัฒนาแต่ละด้าน หากท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติมก็ได้โปรดเสนอแนะความคิดเห็นด้วยแบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 4 องค์กรประกอบหลัก รวม 20 ข้อ

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	แนวทางพัฒนา	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารควรประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ		
2	ผู้บริหารควรจัดระบบนิเทศภายในให้ครูจัดการเรียนรู้วัดผลประเมินผล ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้สื่อแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและเอื้อต่อการเรียนรู้		
3	ผู้บริหารควรบริหารจัดการโดยกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีความสามารถในการคิดตามเป้าหมายของสถานศึกษากำหนด		
4	ผู้บริหารควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย		
5	ผู้บริหารควรมีกำหนดการจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ		

ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....

.....

.....

.....

การพัฒนาหลักสูตร

ข้อ	แนวทางพัฒนา	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และ ประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจของสถานศึกษา		
2	ผู้บริหารควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่าง เหมาะสม		
3	ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการ ปรับปรุงหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับท้องถิ่น		
4	ผู้บริหารควรมีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน และ ท้องถิ่น		
5	ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตร โดยร่วม ประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย		

ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....

.....

.....

.....

การจัดบรรยากาศของสถานศึกษา

ข้อ	แนวทางพัฒนา	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสถานที่ให้เป็นปัจจุบัน		
2	ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศและมีความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของ		
3	ผู้บริหารควรส่งเสริมเกื้อหนุนให้บุคลากร มีพฤติกรรมเน้นการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ และให้ความสำคัญกับบุคลากร		
4	ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน		
5	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ		

ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การพัฒนาบุคลากร

ข้อ	แนวทางพัฒนา	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรโดยการส่งไปศึกษาต่อ/เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ		
2	ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ไปศึกษาดูงาน เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น		
3	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น		
4	ผู้บริหารควรส่งเสริมครูให้มีความชำนาญทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยการจัดหางบประมาณ		
5	ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอย่างกว้างขวาง		

ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของ
เครื่องมือและพิจารณาเสนอแนะทางพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ กรรมการบริหาร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหารหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. ดร.พนัส ถิ่นวัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดกอก อำเภอเขาวง จังหวัด
กาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
5. ดร.จินตนา อะสุชีวะ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
สมสะอาดพิทยาสรรพ์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

**รายนามผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ
ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3**

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการบริหาร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีชัย ไพโหล กรรมการบริหารหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพ็ชรธัญญกรณ์ กรรมการบริหารหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหารหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
5. ดร.พนัส ถิ่นวัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดกอก อำเภอเขาวง จังหวัด
กาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
6. ดร.วิภา สายรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกมะลิวิทยา อำเภอเขาวง จังหวัด
กาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
7. ดร.ภาสกร ภูแต่มนิล รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์
8. นายภูวนาท บัณฑิตโต ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามผลและประเมินผลการ
จัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 อำเภอห้วยผึ้ง
จังหวัดกาฬสินธุ์
9. นายบรรลุ อารมณีสวระ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนกุดสิมวิทยาสาร
วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
10. นายสมศักดิ์ สันวิลาศ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านม่วง
กุด อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์
เขต 3

ภาคผนวก ง

- ผลการวิเคราะห์หาอำนาจการจำแนก (Discrimination) แบบสอบถามที่ทดลองใช้ (Try Out)
- ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์หาอำนาจการจำแนก (Discrimination) แบบสอบถามที่ทดลองใช้ (Try Out)

Item–Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item–Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	261.5750	1026.368	.833	.985
a2	261.8550	1040.627	.561	.985
a3	261.6150	1035.173	.566	.985
a4	261.5950	1027.698	.644	.985
a5	261.6150	1026.883	.814	.985
a6	261.8950	1030.922	.595	.985
a7	261.7350	1025.656	.703	.985
a8	261.6950	1034.235	.589	.985
a9	261.6350	1032.789	.640	.985
a10	261.5550	1032.401	.699	.985
b1	261.7750	1023.464	.728	.985
b2	261.5950	1039.987	.522	.985
b3	261.2550	1039.569	.513	.985
b4	261.7550	1036.462	.629	.985
b5	261.6550	1023.912	.737	.985
b6	261.5950	1023.428	.838	.985
b7	261.6550	1025.625	.609	.985
b8	261.5750	1025.660	.677	.985
b9	261.7950	1016.587	.781	.985
b10	261.7350	1017.816	.876	.985
c1	261.8550	1026.064	.752	.985
c2	261.6350	1032.926	.637	.985
c3	261.7750	1023.555	.726	.985

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
c4	262.0150	1014.917	.716	.985
c5	261.6350	1026.084	.770	.985
c6	262.0550	1037.475	.384	.986
c7	261.7550	1021.479	.754	.985
c8	261.9150	1018.243	.732	.985
c9	261.7950	1017.048	.797	.985
c10	261.7150	1022.949	.810	.985
d1	261.9150	1019.250	.735	.985
d2	261.6550	1023.005	.789	.985
d3	261.4750	1021.155	.723	.985
d4	261.7350	1032.233	.642	.985
d5	261.8350	1028.225	.651	.985
d6	261.8950	1020.156	.773	.985
d7	261.6550	1025.116	.858	.985
d8	261.7750	1021.327	.805	.985
d9	261.7150	1021.239	.705	.985
d10	261.6150	1027.456	.661	.985
e1	261.5750	1026.368	.833	.985
e2	261.8550	1040.627	.561	.985
e3	261.6150	1035.173	.566	.985
e4	261.5950	1027.698	.644	.985
e5	261.7150	1021.239	.705	.985
e6	261.6150	1027.456	.661	.985
e7	261.5750	1026.368	.833	.985
e8	261.8550	1040.627	.561	.985

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
e9	261.6150	1035.173	.566	.985
e10	261.5950	1027.698	.644	.985
f1	261.5550	1032.401	.699	.985
f2	261.7750	1023.464	.728	.985
f3	261.5950	1039.987	.522	.985
f4	261.2550	1039.569	.513	.985
f5	261.7550	1036.462	.629	.985
f6	261.6550	1023.912	.737	.985
f7	261.5950	1023.428	.838	.985
f8	261.6550	1025.625	.609	.985
f9	261.5750	1025.660	.677	.985
f10	261.7950	1016.587	.781	.985
totala	261.6770	1031.088	.909	.985
totalb	261.6390	1027.020	.963	.985
totalc	261.8150	1023.857	.893	.985
totald	261.7270	1023.717	.928	.985
totale	261.6610	1030.640	.909	.985
totalf	261.6210	1028.477	.957	.985

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.985	67

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง
โดยภาพรวม แต่ละองค์ประกอบหลัก และรายข้อ

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a1	588	1	5	3.35	.588
a2	588	1	5	3.48	.630
a3	588	1	4	3.34	.596
a4	588	1	5	3.57	.583
a5	588	1	4	3.32	.657
a6	588	1	5	3.77	.634
a7	588	2	5	3.55	.525
a8	588	2	5	3.42	.699
a9	588	2	5	3.46	.804
a10	588	2	5	3.52	.768
b11	588	2	5	3.66	.766
b12	588	2	5	3.52	.648
b13	588	2	5	3.53	.797
b14	588	2	5	3.35	.663
b15	588	2	5	3.61	.515
b16	588	2	5	3.48	.672
b17	588	2	5	3.47	.730
b18	588	2	5	3.57	.634
b19	588	2	5	3.62	.582
b20	588	3	5	3.43	.532
c21	588	3	5	3.57	.541
c22	588	3	4	3.49	.500
c23	588	3	5	3.60	.493
c24	588	3	5	3.59	.520
c25	588	3	4	3.52	.240
c26	588	2	5	3.52	.454
c27	588	2	5	3.51	.645
c28	588	2	4	3.47	.453

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
c29	588	2	5	3.41	.472
c30	588	2	4	3.48	.374
d31	588	1	4	3.54	.378
d32	588	1	5	3.52	.624
d33	588	1	4	3.36	.578
d34	588	1	5	3.52	.687
d35	588	1	4	3.33	.637
d36	588	1	5	3.86	.705
d37	588	1	5	3.54	.607
d38	588	1	5	3.40	.747
d39	588	1	5	3.46	.850
d40	588	1	5	3.52	.795
e41	588	2	5	3.70	.751
e42	588	2	5	3.61	.663
e43	588	2	5	3.60	.657
e44	588	2	5	3.56	.778
e45	588	2	5	3.36	.662
e46	588	2	5	3.63	.526
e47	588	2	5	3.45	.639
e48	588	2	5	3.45	.714
e49	588	2	5	3.64	.658
e50	588	2	5	3.62	.570
f51	588	3	5	3.40	.497
f52	588	3	5	3.57	.541
f53	588	3	5	3.51	.520
f54	588	3	5	3.61	.500
f55	588	3	5	3.60	.530
f56	588	2	5	3.53	.269
f57	588	3	5	3.61	.389
f58	588	2	5	3.67	.559
f59	588	3	5	3.58	.408
f60	588	3	5	3.52	.400

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
totala	588	2.70	4.20	3.4767	.27075
totalb	588	2.70	4.40	3.5240	.30176
Totalc	588	2.75	4.08	3.5152	.23884
totald	588	2.60	4.20	3.5042	.29321
totale	588	2.70	7.70	3.5685	.37089
totalf	588	3.03	4.12	3.5585	.22736
TOTAL	588	2.94	4.16	3.5245	.22308
Valid N (listwise)	588				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามสถานภาพ

Group Statistics

	status	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
totala	ผู้บริหารโรงเรียน	196	3.4536	.31073	.02219
	ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ	392	3.4883	.24799	.01253
totalb	ผู้บริหารโรงเรียน	196	3.5204	.32659	.02333
	ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ	392	3.5258	.28897	.01460
totalc	ผู้บริหารโรงเรียน	196	3.4970	.23643	.01689
	ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ	392	3.5243	.23982	.01211
totald	ผู้บริหารโรงเรียน	196	3.5086	.31460	.02247
	ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ	392	3.5020	.28231	.01426
totale	ผู้บริหารโรงเรียน	196	3.4653	.31086	.02220
	ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ	392	3.6202	.38770	.01958
totalf	ผู้บริหารโรงเรียน	196	3.5270	.23334	.01667
	ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ	392	3.5742	.22295	.01126
TOTAL	ผู้บริหารโรงเรียน	196	3.4953	.23843	.01703
	ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ	392	3.5391	.21382	.01080

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
totala	Equal variances assumed	13.908	.000	-1.466	586	.143	-.03469	.02366	-.08117	.01178
	Equal variances not assumed			-1.361	322.663	.174	-.03469	.02549	-.08483	.01544
totalb	Equal variances assumed	6.716	.010	-.203	586	.839	-.00536	.02642	-.05725	.04653
	Equal variances not assumed			-.195	350.743	.846	-.00536	.02752	-.05948	.04876
totalc	Equal variances assumed	.223	.637	-1.308	586	.191	-.02731	.02088	-.06833	.01370
	Equal variances not assumed			-1.314	395.100	.190	-.02731	.02078	-.06817	.01354
totald	Equal variances assumed	4.240	.040	.258	586	.797	.00662	.02567	-.04380	.05704
	Equal variances not assumed			.249	354.938	.804	.00662	.02661	-.04572	.05896
totale	Equal variances assumed	.004	.949	-4.864	586	.000	-.15485	.03184	-.21738	-.09232
	Equal variances not assumed			-5.230	473.438	.000	-.15485	.02961	-.21302	-.09667
totalf	Equal variances assumed	.735	.391	-2.383	586	.017	-.04721	.01981	-.08612	-.00830
	Equal variances not assumed			-2.347	374.725	.019	-.04721	.02011	-.08676	-.00766
TOTAL	Equal variances assumed	5.403	.020	-2.252	586	.025	-.04380	.01945	-.08200	-.00560
	Equal variances not assumed			-2.172	354.751	.031	-.04380	.02017	-.08346	-.00414

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

Group Statistics

	work	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
totala	น้อยกว่า 10 ปี	253	3.4625	.30154	.01896
	10 ปีขึ้นไป	335	3.4875	.24487	.01338
totalb	น้อยกว่า 10 ปี	253	3.5320	.30880	.01941
	10 ปีขึ้นไป	335	3.5179	.29665	.01621
totalc	น้อยกว่า 10 ปี	253	3.5184	.23160	.01456
	10 ปีขึ้นไป	335	3.5128	.24449	.01336
totald	น้อยกว่า 10 ปี	253	3.5106	.30360	.01909
	10 ปีขึ้นไป	335	3.4994	.28548	.01560
totale	น้อยกว่า 10 ปี	253	3.4913	.30290	.01904
	10 ปีขึ้นไป	335	3.6269	.40572	.02217
totalf	น้อยกว่า 10 ปี	253	3.5420	.22833	.01436
	10 ปีขึ้นไป	335	3.5709	.22617	.01236
TOTAL	น้อยกว่า 10 ปี	253	3.5095	.22810	.01434
	10 ปีขึ้นไป	335	3.5359	.21887	.01196

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
totala	Equal variances assumed	12.536	.000	-1.109	586	.268	-.02501	.02255	-.06930	.01927
	Equal variances not assumed			-1.078	476.369	.282	-.02501	.02320	-.07061	.02058
totalb	Equal variances assumed	.799	.372	.561	586	.575	.01411	.02515	-.03529	.06350
	Equal variances not assumed			.558	531.047	.577	.01411	.02529	-.03558	.06379
totalc	Equal variances assumed	2.247	.134	.281	586	.779	.00559	.01991	-.03352	.04469
	Equal variances not assumed			.283	557.000	.777	.00559	.01976	-.03323	.04440
totald	Equal variances assumed	2.618	.106	.459	586	.646	.01123	.02444	-.03677	.05923
	Equal variances not assumed			.455	524.477	.649	.01123	.02465	-.03720	.05965
totale	Equal variances assumed	1.639	.201	-4.458	586	.000	-.13556	.03041	-.19528	-.07584
	Equal variances not assumed			-4.639	585.930	.000	-.13556	.02922	-.19296	-.07817
totalf	Equal variances assumed	.007	.932	-1.531	586	.126	-.02896	.01892	-.06611	.00819
	Equal variances not assumed			-1.529	540.091	.127	-.02896	.01894	-.06617	.00825
TOTAL	Equal variances assumed	.675	.412	-1.424	586	.155	-.02644	.01856	-.06290	.01003
	Equal variances not assumed			-1.416	530.703	.157	-.02644	.01867	-.06312	.01024

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง
 จำแนกตามที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
totala	Between Groups	.138	2	.069	.941	.391
	Within Groups	42.893	585	.073		
	Total	43.031	587			
totalb	Between Groups	.229	2	.115	1.259	.285
	Within Groups	53.223	585	.091		
	Total	53.452	587			
totalc	Between Groups	.174	2	.087	1.530	.217
	Within Groups	33.311	585	.057		
	Total	33.486	587			
totald	Between Groups	.239	2	.120	1.392	.249
	Within Groups	50.228	585	.086		
	Total	50.467	587			
totale	Between Groups	4.965	2	2.483	19.164	.000
	Within Groups	75.783	585	.130		
	Total	80.748	587			
totalf	Between Groups	.139	2	.069	1.342	.262
	Within Groups	30.206	585	.052		
	Total	30.344	587			
TOTAL	Between Groups	.275	2	.138	2.782	.063
	Within Groups	28.937	585	.049		
	Total	29.212	587			

Multiple Comparisons

Dependent Variable	(I) size	(J) size	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval		
						Lower Bound	Upper Bound	
totale	Scheffe	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	-.04371	.03289	.414	-.1244	.0370
			ขนาดใหญ่	-.27005*	.04378	.000	-.3775	-.1626
		ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	.04371	.03289	.414	-.0370	.1244
			ขนาดใหญ่	-.22633*	.04630	.000	-.3399	-.1127
		ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	.27005*	.04378	.000	.1626	.3775
			ขนาดกลาง	.22633*	.04630	.000	.1127	.3399
	LSD	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	-.04371	.03289	.184	-.1083	.0209
			ขนาดใหญ่	-.27005*	.04378	.000	-.3560	-.1841
		ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	.04371	.03289	.184	-.0209	.1083
			ขนาดใหญ่	-.22633*	.04630	.000	-.3173	-.1354
		ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	.27005*	.04378	.000	.1841	.3560
			ขนาดกลาง	.22633*	.04630	.000	.1354	.3173

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามในเขตอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
totala	Between Groups	.387	6	.065	.880	.509
	Within Groups	42.643	581	.073		
	Total	43.031	587			
totalb	Between Groups	.262	6	.044	.476	.826
	Within Groups	53.190	581	.092		
	Total	53.452	587			
totalc	Between Groups	.508	6	.085	1.492	.178
	Within Groups	32.978	581	.057		
	Total	33.486	587			
totald	Between Groups	.792	6	.132	1.544	.161
	Within Groups	49.674	581	.085		
	Total	50.467	587			
totale	Between Groups	6.947	6	1.158	9.116	.000
	Within Groups	73.800	581	.127		
	Total	80.748	587			
totalf	Between Groups	.831	6	.139	2.727	.013
	Within Groups	29.513	581	.051		
	Total	30.344	587			
TOTAL	Between Groups	.500	6	.083	1.687	.122
	Within Groups	28.712	581	.049		
	Total	29.212	587			

Multiple Comparisons

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval		
						Lower Bound	Upper Bound	
totale	Scheffe	กุกินารายณ์	เขาวง	-.05822	.05845	.986	-.2664	.1499
			นาคู	-.13303	.05191	.364	-.3179	.0518
			ห้วยผึ้ง	-.13253	.05588	.467	-.3315	.0665
			นามน	-.17197	.05373	.117	-.3633	.0194
			สมเด็จ	-.08295	.04308	.716	-.2364	.0705
			คำม่วง	-.34876*	.04897	.000	-.5232	-.1743
		เขาวง	กุกินารายณ์	.05822	.05845	.986	-.1499	.2664
			นาคู	-.07481	.06761	.976	-.3156	.1660
			ห้วยผึ้ง	-.07431	.07070	.981	-.3261	.1775

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
นาคู		นามน	-.11375	.06902	.843	-.3596	.1321
		สมเด็จ	-.02473	.06109	1.000	-.2423	.1928
		คำม่วง	-.29054*	.06538	.003	-.5234	-.0577
		กฤษินารายณ์	.13303	.05191	.364	-.0518	.3179
		เขาวง	.07481	.06761	.976	-.1660	.3156
		ห้วยผึ้ง	.00051	.06540	1.000	-.2324	.2334
		นามน	-.03894	.06357	.999	-.2654	.1875
		สมเด็จ	.05008	.05487	.991	-.1453	.2455
		คำม่วง	-.21573*	.05961	.043	-.4280	-.0034

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
นามน	ห้วยผึ้ง	กุฉินารายณ์	.13253	.05588	.467	-.0665	.3315
		เขาวง	.07431	.07070	.981	-.1775	.3261
		นาคู	-.00051	.06540	1.000	-.2334	.2324
		นามน	-.03944	.06685	.999	-.2775	.1987
		สมเด็จ	.04957	.05863	.994	-.1593	.2584
		คำม่วง	-.21624	.06309	.070	-.4410	.0085
		กุฉินารายณ์	.17197	.05373	.117	-.0194	.3633
	นามน	เขาวง	.11375	.06902	.843	-.1321	.3596
		นาคู	.03894	.06357	.999	-.1875	.2654
		ห้วยผึ้ง	.03944	.06685	.999	-.1987	.2775
		สมเด็จ	.08902	.05659	.871	-.1125	.2906

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ค่าม่วง	สมเด็จ	ค่าม่วง	-.17679	.06120	.216	-.3948	.0412
		กุฉินารายณ์	.08295	.04308	.716	-.0705	.2364
		เขาวง	.02473	.06109	1.000	-.1928	.2423
		นาคู	-.05008	.05487	.991	-.2455	.1453
		ห้วยผึ้ง	-.04957	.05863	.994	-.2584	.1593
		นามน	-.08902	.05659	.871	-.2906	.1125
		ค่าม่วง	-.26581*	.05210	.000	-.4514	-.0803
	ค่าม่วง	กุฉินารายณ์	.34876*	.04897	.000	.1743	.5232
		เขาวง	.29054*	.06538	.003	.0577	.5234
		นาคู	.21573*	.05961	.043	.0034	.4280
		ห้วยผึ้ง	.21624	.06309	.070	-.0085	.4410
		นามน	.17679	.06120	.216	-.0412	.3948
		สมเด็จ	.26581*	.05210	.000	.0803	.4514

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
LSD	กฤษินารายณ์	เขาวง	-.05822	.05845	.320	-.1730	.0566
		นาคู	-.13303*	.05191	.011	-.2350	-.0311
		ห้วยผึ้ง	-.13253*	.05588	.018	-.2423	-.0228
		นามน	-.17197*	.05373	.001	-.2775	-.0664
		สมเด็จ	-.08295	.04308	.055	-.1676	.0017
		คำม่วง	-.34876*	.04897	.000	-.4449	-.2526
		เขาวง	.05822	.05845	.320	-.0566	.1730
	เขาวง	กฤษินารายณ์	.05822	.05845	.320	-.0566	.1730
		นาคู	-.07481	.06761	.269	-.2076	.0580
		ห้วยผึ้ง	-.07431	.07070	.294	-.2132	.0646
		นามน	-.11375	.06902	.100	-.2493	.0218
		สมเด็จ	-.02473	.06109	.686	-.1447	.0953
		คำม่วง	-.29054*	.06538	.000	-.4190	-.1621
		เขาวง	.05822	.05845	.320	-.0566	.1730

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
	นาคู	กฤษินารายณ์	.13303*	.05191	.011	.0311	.2350
		เขาวง	.07481	.06761	.269	-.0580	.2076
		ห้วยผึ้ง	.00051	.06540	.994	-.1279	.1289
		นามน	-.03894	.06357	.540	-.1638	.0859
		สมเด็จ	.05008	.05487	.362	-.0577	.1578
		คำม่วง	-.21573*	.05961	.000	-.3328	-.0987
	ห้วยผึ้ง	กฤษินารายณ์	.13253*	.05588	.018	.0228	.2423
		เขาวง	.07431	.07070	.294	-.0646	.2132
		นาคู	-.00051	.06540	.994	-.1289	.1279
		นามน	-.03944	.06685	.555	-.1707	.0919
		สมเด็จ	.04957	.05863	.398	-.0656	.1647
		คำม่วง	-.21624*	.06309	.001	-.3402	-.0923

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
นามน	นามน	กฤษินารายณ์	.17197*	.05373	.001	.0664	.2775
		เขาวง	.11375	.06902	.100	-.0218	.2493
		นาคู	.03894	.06357	.540	-.0859	.1638
		ห้วยผึ้ง	.03944	.06685	.555	-.0919	.1707
		สมเด็จ	.08902	.05659	.116	-.0221	.2002
		คำม่วง	-.17679*	.06120	.004	-.2970	-.0566
		สมเด็จ	.08295	.04308	.055	-.0017	.1676
	สมเด็จ	เขาวง	.02473	.06109	.686	-.0953	.1447
		นาคู	-.05008	.05487	.362	-.1578	.0577
		ห้วยผึ้ง	-.04957	.05863	.398	-.1647	.0656
		นามน	-.08902	.05659	.116	-.2002	.0221
		คำม่วง	-.26581*	.05210	.000	-.3681	-.1635

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval		
						Lower Bound	Upper Bound	
totalf	คำม่วง	กฤษินารายณ์	.34876*	.04897	.000	.2526	.4449	
		เขาวง	.29054*	.06538	.000	.1621	.4190	
		นาคู	.21573*	.05961	.000	.0987	.3328	
		ห้วยผึ้ง	.21624*	.06309	.001	.0923	.3402	
		นามน	.17679*	.06120	.004	.0566	.2970	
		สมเด็จ	.26581*	.05210	.000	.1635	.3681	
	Scheffe	กฤษินารายณ์	เขาวง	-.02722	.03696	.997	-.1589	.1044
			นาคู	-.06948	.03283	.612	-.1864	.0474
			ห้วยผึ้ง	.00615	.03533	1.000	-.1197	.1320
			นามน	.02363	.03398	.998	-.0974	.1446
			สมเด็จ	-.08015	.02724	.196	-.1772	.0169
			คำม่วง	-.05319	.03097	.815	-.1635	.0571

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
เนาค	เขาวง	กุนนารายณ	.02722	.03696	.997	-.1044	.1589
		เนาค	-.04225	.04275	.986	-.1945	.1100
		ห่วยพั้ง	.03337	.04471	.997	-.1259	.1926
		นามน	.05086	.04365	.968	-.1046	.2063
		สมเดจ	-.05293	.03863	.930	-.1905	.0847
		ค้ำวง	-.02597	.04135	.999	-.1732	.1213
		กุนนารายณ	.06948	.03283	.612	-.0474	.1864
	เนาค	เขาวง	.04225	.04275	.986	-.1100	.1945
		ห่วยพั้ง	.07562	.04136	.764	-.0717	.2229
		นามน	.09311	.04020	.499	-.0501	.2363
		สมเดจ	-.01068	.03470	1.000	-.1343	.1129
		ค้ำวง	.01629	.03769	1.000	-.1180	.1505

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
	ห้วยผึ้ง	กฤษินารายณ์	-.00615	.03533	1.000	-.1320	.1197
		เขาวง	-.03337	.04471	.997	-.1926	.1259
		นาคู	-.07562	.04136	.764	-.2229	.0717
		นามน	.01749	.04228	1.000	-.1331	.1681
		สมเด็จ	-.08630	.03708	.492	-.2184	.0458
		คำม่วง	-.05934	.03990	.899	-.2014	.0828
		นามน	กฤษินารายณ์	-.02363	.03398	.998	-.1446
		เขาวง	-.05086	.04365	.968	-.2063	.1046
		นาคู	-.09311	.04020	.499	-.2363	.0501
		ห้วยผึ้ง	-.01749	.04228	1.000	-.1681	.1331
		สมเด็จ	-.10379	.03579	.212	-.2313	.0237
		คำม่วง	-.07682	.03870	.685	-.2147	.0610

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ค้ำม่วง	สมเด็จ	กุฉินารายณ์	.08015	.02724	.196	-.0169	.1772
		เขาวง	.05293	.03863	.930	-.0847	.1905
		นาคู	.01068	.03470	1.000	-.1129	.1343
		ห้วยผึ้ง	.08630	.03708	.492	-.0458	.2184
		นามน	.10379	.03579	.212	-.0237	.2313
		ค้ำม่วง	.02696	.03295	.995	-.0904	.1443
	ค้ำม่วง	กุฉินารายณ์	.05319	.03097	.815	-.0571	.1635
		เขาวง	.02597	.04135	.999	-.1213	.1732
		นาคู	-.01629	.03769	1.000	-.1505	.1180
		ห้วยผึ้ง	.05934	.03990	.899	-.0828	.2014
		นามน	.07682	.03870	.685	-.0610	.2147
		สมเด็จ	-.02696	.03295	.995	-.1443	.0904

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
LSD	กฤษินารายณ์	เขาวง	-.02722	.03696	.462	-.0998	.0454
		นาคู	-.06948*	.03283	.035	-.1339	-.0050
		ห้วยผึ้ง	.00615	.03533	.862	-.0633	.0755
		นามน	.02363	.03398	.487	-.0431	.0904
		สมเด็จ	-.08015*	.02724	.003	-.1337	-.0267
		คำม่วง	-.05319	.03097	.086	-.1140	.0076
	เขาวง	กฤษินารายณ์	.02722	.03696	.462	-.0454	.0998
		นาคู	-.04225	.04275	.323	-.1262	.0417
		ห้วยผึ้ง	.03337	.04471	.456	-.0544	.1212
		นามน	.05086	.04365	.244	-.0349	.1366
		สมเด็จ	-.05293	.03863	.171	-.1288	.0229
		คำม่วง	-.02597	.04135	.530	-.1072	.0552

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
	นาคู	กฤษินารายณ์	.06948*	.03283	.035	.0050	.1339
		เขาวง	.04225	.04275	.323	-.0417	.1262
		ห้วยผึ้ง	.07562	.04136	.068	-.0056	.1568
		นามน	.09311*	.04020	.021	.0141	.1721
		สมเด็จ	-.01068	.03470	.758	-.0788	.0575
		คำม่วง	.01629	.03769	.666	-.0577	.0903
		ห้วยผึ้ง	-.00615	.03533	.862	-.0755	.0633
	ห้วยผึ้ง	กฤษินารายณ์	-.03337	.04471	.456	-.1212	.0544
		เขาวง	-.07562	.04136	.068	-.1568	.0056
		นามน	.01749	.04228	.679	-.0655	.1005
		สมเด็จ	-.08630*	.03708	.020	-.1591	-.0135
		คำม่วง	-.05934	.03990	.138	-.1377	.0190
		นาคู					
		นามน					

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
นามน	นามน	กฤษินารายณ์	-.02363	.03398	.487	-.0904	.0431
		เขาวง	-.05086	.04365	.244	-.1366	.0349
		นาคู	-.09311*	.04020	.021	-.1721	-.0141
		ห้วยผึ้ง	-.01749	.04228	.679	-.1005	.0655
		สมเด็จ	-.10379*	.03579	.004	-.1741	-.0335
		คำม่วง	-.07682*	.03870	.048	-.1528	-.0008
		สมเด็จ	.08015*	.02724	.003	.0267	.1337
	สมเด็จ	กฤษินารายณ์	.05293	.03863	.171	-.0229	.1288
		เขาวง	.01068	.03470	.758	-.0575	.0788
		นาคู	.08630*	.03708	.020	.0135	.1591
		ห้วยผึ้ง	.10379*	.03579	.004	.0335	.1741
		นามน	.02696	.03295	.413	-.0377	.0917
		คำม่วง					

Dependent Variable	(I) Amper	(J) Amper	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
คำม่วง		กุฉินารายณ์	.05319	.03097	.086	-.0076	.1140
		เขาวง	.02597	.04135	.530	-.0552	.1072
		นาคู	-.01629	.03769	.666	-.0903	.0577
		ห้วยผึ้ง	.05934	.03990	.138	-.0190	.1377
		นามน	.07682*	.03870	.048	.0008	.1528
		สมเด็จ	-.02696	.03295	.413	-.0917	.0377

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นต่างกัน

Group Statistics

	level	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
totala	ระดับประถมศึกษา	417	3.4652	.28013	.01372
	โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา	171	3.5047	.24490	.01873
totalb	ระดับประถมศึกษา	417	3.5283	.30684	.01503
	โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา	171	3.5135	.28962	.02215
totalc	ระดับประถมศึกษา	417	3.5122	.23361	.01144
	โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา	171	3.5226	.25170	.01925
totald	ระดับประถมศึกษา	417	3.4977	.30628	.01500
	โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา	171	3.5199	.25878	.01979
totale	ระดับประถมศึกษา	417	3.5374	.36128	.01769
	โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา	171	3.6444	.38396	.02936
totalf	ระดับประถมศึกษา	417	3.5408	.22759	.01114
	โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา	171	3.6017	.22159	.01695
TOTAL	ระดับประถมศึกษา	417	3.5136	.22655	.01109
	โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา	171	3.5511	.21269	.01626

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
totala	Equal variances assumed	5.282	.022	-1.607	586	.109	-.03945	.02455	-.08767	.00877
	Equal variances not assumed			-1.699	359.116	.090	-.03945	.02322	-.08511	.00620
totalb	Equal variances assumed	1.075	.300	.541	586	.588	.01485	.02742	-.03900	.06870
	Equal variances not assumed			.555	333.631	.579	.01485	.02676	-.03780	.06749
totalc	Equal variances assumed	4.816	.029	-.478	586	.633	-.01038	.02170	-.05301	.03224
	Equal variances not assumed			-.464	296.208	.643	-.01038	.02239	-.05445	.03368
totald	Equal variances assumed	8.827	.003	-.831	586	.406	-.02214	.02663	-.07445	.03017
	Equal variances not assumed			-.892	371.321	.373	-.02214	.02483	-.07097	.02669
totale	Equal variances assumed	4.220	.040	-3.203	586	.001	-.10703	.03342	-.17267	-.04140
	Equal variances not assumed			-3.122	299.701	.002	-.10703	.03428	-.17449	-.03957

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
totalf	Equal variances assumed	.445	.505	-2.971	586	.003	-.06093	.02051	-.10121	-.02065
	Equal variances not assumed			-3.004	324.102	.003	-.06093	.02028	-.10083	-.02103
TOTAL	Equal variances assumed	3.155	.076	-1.856	586	.064	-.03752	.02022	-.07722	.00219
	Equal variances not assumed			-1.905	335.330	.058	-.03752	.01969	-.07624	.00121

ประวัติย่อของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ผกากรอง ศรีประไพ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2514
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 199 หมู่ 6 ตำบลกุดปลาเค้า อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46160
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนกุดปลาเค้าราษฎร์บำรุง ตำบลกุดปลาเค้า อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46160

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2527	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุดปลาเค้าราษฎร์บำรุง อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ.2530	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา (กรป.กลางอุบลรัตน์) อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ.2533	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา (กรป.กลางอุบลรัตน์) อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ.2537	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกคณิตศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.2558	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2537	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
พ.ศ.2539	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านกุดแห่ อำเภอโพหนอง จังหวัดร้อยเอ็ด
พ.ศ.2541	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนกุดปลาเค้าราษฎร์บำรุง อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ.2551	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกุดปลาเค้าราษฎร์บำรุง
-	อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
ปัจจุบัน	